

TBMM

SAYI: 33

Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

MAYIS-HAZİRAN
TEMMUZ'94

Anayasa değişikliği için uzlaşmaya doğru

■ Anayasa değişikliğini gerçekleştirmek üzere TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un başkanlığında bir dizi toplantı yapan Meclis'te grubu bulunan ve temsil edilen siyasi partiler, değiştirilmesi öngörülen bazı maddeler üzerinde anlaşmaya vardılar. Anayasanın din ve vicdan özgürlüğünü düzenleyen 24. maddesi üzerinde ise henüz bir uzlaşma sağlanamadı.

■ TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Meclis'in Anayasayı değiştirme iradesini ortaya koyduğunu, herkesin geniş kapsamlı bir değişiklikten yana olduğunu belirterek, "1924'ten bu yana Meclis ilk kez kapsamlı bir anayasa değişikliği gerçekleştiriyor. Özgürlüklerden yana bir anayasa değişikliği yapacağız. Bu bir uzlaşma anayasası olacaktır" dedi. **2. Sayfada**

TBMM VE ÇEVRE

Daha temiz bir çevre için

Tüm dünyada insanlığın geleceğini tehdit etmeye başlayan çevre sorunları artık parlamentoların gündemlerinde de önemli bir yer tutmaya başladı. TBMM Bülteni'nde bundan sonra Meclis'in bu konudaki çalışmalarına daha geniş bir yer vermeye çalışacağız. TBMM'nin bugüne kadar ulusal ve uluslararası düzede yaptığı çalışmaları, çevre sorunlarının giderilmesinde parlamentolara ve parlamenterlere düşen görevleri anlatan yazıyı 35. sayfada bulabilirsiniz.

TBMM Başkanvekili Kamer Genç 3. yasama yılını değerlendirdi:

Meclis başarılı

Meclis Genel Kurulu'nun 1 Eylül'den bu yana 123 birleşimde 693 saat 33 dakika çalışmaya yaptığını belirten Genç, bu yasama yılında Meclis'e 106 tasarı, 353 teklif ve 43 KHK geldiğini, tasarılarından 26'sının, tekliflerden de 7'sinin yasalaştığını açıkladı. **8. Sayfada**

TBMM'DE DIŞ İLİŞKİLER

□ Cindoruk: Ekonomik sorunlar demokrasileri tehdit ediyor **14. Sayfada**

□ Avrupa, 'insan hakları' diye teröre arka çıktı **20. Sayfada**

□ Avrupa, Türkiye'nin birliğine saygı duymuyor **21. Sayfada**

□ TBMM Başkanı'nın Fransa ziyareti: Türkiye demokrasi köprüsü **16. Sayfada**

□ Cindoruk'tan Yunanistan Meclis Başkanı'na mektup **19. Sayfada**

□ Cindoruk'tan Denктаş'a: Türkiye KKTC'nin yanında **18. Sayfada**

Cindoruk: Anayasa değişecek

■ Cindoruk, Meclisin Anayasayı değiştirme iradesini ortaya koyduğunu, çalışmaların yüzde 95'lik bölümünün tamamlandığını belirterek, "Herkes değişiklikten yanadır ve bu bir uzlaşma anayasası olacaktır" dedi.

■ Avrupa Konseyi'nin Türkiye hakkında aldığı kararı ağır ve yanlış bulunduğunu ancak haklı yönlerinin de bulunduğunu söyleyen TBMM Başkanı Cindoruk, "Bir 84 üncü maddeyi değiştiremedik" diye konuştu.

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Meclis'in Anayasayı değiştirme iradesini ortaya koyduğunu, çalışmaların yüzde 95'lik bölümünün tamamlandığını belirterek "Herkes değişiklikten yanadır ve yapacağımız bu değişiklikler sonucu ortaya çıkacak Anayasa, bir uzlaşma anayasası olacaktır" dedi.

Cindoruk, 19. yasama döneminin üçüncü yılının tamamlanması üzerine, 1 Temmuz günü Meclis'teki makamında Parlamento'da görev yapan gazetecilerle sohbet şeklinde bir basın toplantısı yaptı.

Çok sayıda gazetecinin katılımıyla gerçekleştirilen sohbet toplantısına, ANAP'ın başvurusunu kabul ederek Meclis'i 14 Temmuz Perşembe günü olağanüstü toplantıya çağırdığını açıklayarak başlayan Cindoruk, DEP'in kapatılması sonucu milletvekillikleri düşen DEP üyesi milletvekillerinin sekreterlerine, kararın birer örneğini gönderdiğini ve üyeliklerin düştüğünü bildirdiklerini söyledi. Cindoruk DEP'in kapatılması sonucu Avrupa ülkelerinde Türkiye aleyhine oluşan hava sonrası Avrupa Konseyi'nin de Türkiye ile ilgili ağır ve yanlış karar aldığını ancak bu kararı çok da haksız bulmadığını belirterek, Anayamızda gerekli değişiklikleri yaparak bu duruma gelecek yolların önceden tıkanması gerektiğini anlattı.

ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ

Meclis'in anayasa değiştirme iradesinin ortaya çıktığını belirten Cindoruk, buna örnek olarak TV'deki

yayın tekelinin kaldırılmasını gösterdi. CMUK'da değişiklik, ILO Sözleşmelerinin onaylanması, sıkıyönetim mahkemelerinin kaldırılması gibi, özgürlüklerin önündeki pek çok kanunu bu Parlamento'nun kaldırdığını söyleyen Cindoruk, şöyle devam etti:

"Parlamento özgürlükleri kısıtlayan bir anayasayı da elbet değiştirecektir. Temel olan değiştirme sürecinin başlamasıdır, süreç başlamıştır. Bunu belirli bir tarih süreci içine sıkıştırmak yerine geniş uzlaşmaları sağlayacak bir zaman dilimi içinde çözmek bence daha yeğlenecek yol olmalı. Türkiye Cumhuriyetinin Anayasası tümüyle değiştirilmesi gereken bir belge değildir. Bu Anayasanın içinde saklanması, korunması gereken hükümler vardır. Bu Anayasanın iki noktadan düzeltilmesi gerekiyor. Koyduğu bazı kurallar yasaklayıcıdır, o kurallar özgürlüğe doğru çevrilmelidir. İkincisi, kurduğu bazı kurumlar yanlıştır, eksiktir veya fazladır. Onlar yeniden gözden geçirilmelidir. Daha doğrusu ülkenin demokratik yapısı, Türk Parlamentosu tarafından tanzim edilmelidir."

Anayasanın demokratik bir hale getirilmesi için Partiler arasında bir komisyon kurulduğunu hatırlatan Cindoruk, "Yapılmakta olan iş bu. Burada bir madde üzerinde ihtilafa düşmeyi de doğal karşılıyorum. Çünkü Parlamentomuzda bütün eğilimler temsil ediliyor. O eğilimlerin uzlaşmasını sağlayacak tartışmanın bir uzlaşmazlık sayılması yanlış olur. Nitekim dikkat ederseniz benim yokluğumda

Komisyonu başkanlık eden arkadaşlarımız, bir akamet kararı almamışlar bir erteleme kararı almışlardır. Kaldığı yerden konuyu tartışmaya devam edeceğiz" diye konuştu.

Türkiye'nin 1983'de çok partili, çoğulcu demokrasiye döndüğünü ama sadece seçim yaptığını belirten Cindoruk, seçimle demokrasiye dönmenin yeterli olmadığını söyledi. Cindoruk, "Hatta, bir demokrasi tarifi içinde seçim eskisi kadar önem taşımaz. Demokrasiye içerikli dönmek gerekiyor. İçeriğin ilk koşulu da Anayasadır. Türkiye 11 yıldır demokrasiye engel hükümler taşıyan, kurumlar taşıyan Anayasasını değiştirememiştir. 11 yıl uzun bir süreçtir. Bu süreç içinde değiştirilememesinin bütün kusurunu 19. döneme yüklemek de yanlış olur" dedi.

Cindoruk, Anayasa değişmezse Meclis Başkanlığı'ndan çekileceğini söylediğini anımsatan bir gazeteciye ise "Evet, kendime göre bir sürem var. O süreye kadar dayanacağım. Ama sanıyorum benden kurtulamayacaksınız, Anayasa değişecek" dedi. Cindoruk şöyle devam etti:

"Arkadaşlar hevesli, kendi aralarında da temas etmişler, sonuç alacağımızı ümit ediyorum. Çok dar zamana sıkıştırmayalım, sonuçsuzluğa gitmeyelim. Biraz zamanı genişletelim, tartışma ortamını artıralım, irade birliği çıkmıştır. Herkes değişiklikten yanadır. Daha fazla tartışalım. Çünkü yapacağımız Anayasa, uzlaşma anayasası oluyor. 1924'den beri de ilk kez bu Meclis kapsamlı bir Anayasa değişikliğini gerçekleştiriyor.

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, 19 uncu Dönem 3 üncü Yasama Yılı'nın sona ermesi nedeniyle parlamentoda görev yapan gazetecilerle bir sohbet toplantısı yaptı ve parlamento muhabirlerinin çeşitli konulardaki sorularını yanıtladı.

Sivil bir Anayasa istikameti. 1971'de yapmış ama ben onu sivil bir Anayasa istikametinde saymıyorum. Özgürlüklerden yana bir Anayasa değişikliği yapacağız. Hiç kimsenin içinde bir ukde kalmamasın. Herkes kelimelerde dahi anlaşsın. Anayasa Mahkemesi'ne de yarın bir sıkıntı vermeyelim. Açık hükümler koyalım. Hukuka, demokrasiye aykırı hükümler kalsın Anayasadan. Çalışmaların yüzde 95'lik bölümü bitmiştir ve çok iyi gitmiştir."

SANKİ DEMOKRASİ ARA REJİM

Türkiye'de zaman zaman militer rejimler yaşandığını ancak demokrasiye döndüğünü söyleyen Cindoruk, "Türk siyasal geleneğinde demokrasiye dönüş duygusu, eğilimi vardır. Demokrasiden kaçış duygusu ve eğilimi yoktur. Ben şöyle 11 yıldır henüz demokrasiye geçmediğimizi gördüğüm zaman şahsen bir karar hissetmek istiyordum. Sanki Türkiye'de demokrasi bir ara rejim. Türkiye'de demokrasiyi ara rejim olmaktan çıkarmalıyız. 11 yıl demokrasiyi kuramamış bir rejimin ara rejim olduğunu söylemek abartılı bir teşhis olmamalıdır. Çabamız odur" dedi. Cindoruk, 1991 yılında Meclis'te çoğunluk sağlayan ve iktidar olan siyasi partilerin, demokrasi kavgası, siyasi yasakların

kaldırılması mücadelesi vermiş, temelinde demokrasi işlevi olan siyasi partiler olduğunu hatırlatarak, "O nedenle bu Meclis'in ara rejim niteliğinden demokrasiye geçeceğine inanıyorum" diye konuştu.

DEMOKRASİYİ TANIMLAMAK YERİNE UYGULAMAK GEREK

Demokrasinin tanımlanmasının bilim adamlarına bırakılması, politikacıların ise demokrasiyi uygulaması gerektiğini söyleyen Cindoruk, şöyle devam etti:

"Demokrasilerde kimin neyi söyleyeceğine siz karar veremezsiniz. Demokraside herkes yasalar çerçevesinde olmak şartıyla istediğini söyleme hakkına sahiptir. Söylemlerini ifade edeceklerdir. Yine bir demokraside hangi fikirleri Meclis'e yollayacağınıza da siz karar veremezsiniz. Hangi düşüncelerin, hangi siyasi partilerin Parlamente'ye gideceğine Türk seçmeni karar verecektir. Ne var ki, eğer seçmenin karar vermesini sağlayacak mekanizmaları yasaklarsanız, ona engeller koyarsanız, seçmenin verdiği kararı, demokratik bir seçimin sonucu olarak kabul etmek mümkün değildir. Demokrasi seçmenin önündeki bütün engelleri kaldırma rejimidir. Bunu kaldırırken, devletin bütün-

mez bütünlüğünü, ülkenin demokratik kimliğini, Cumhuriyeti, Atatürk ilke ve inkılaplarını korumayı da demokrasinin unsurlarından olarak sayıyorum. Bunlar demokrasiye karşı fikirler değildir. Bir Alman Anayasası elbette ki Nazi gelişmelerine karşı tedbir almıştır. Bir İspanyol Anayasası faşist rejime karşı, bir İtalyan Anayasası bir faşist idareye karşı tedbirler almıştır. Doğu bloku ülkeleri de geçmişte yaşadıkları komünizm dramına karşı tedbirler almışlardır. Bunları demokrasinin içeriğinde yani yeri vardır. Ama bunların söylenmesini, bunların tartışılmasını engellemek mümkün değildir. Bunların örgütlenmesini engellemek, rejimi korumak, devletlerin ve demokrasilerin hakkıdır. Demokrasinin kendisini koruma hakkının sınırı örgütlenmeye karşı tedbir almakla sınırlanmıştır. Bunların dışındaki tedbirler demokrasiyi korumaz, zede-ler, hatta tahrip eder."

KONSEY KARARLARI AĞIR VE YANLIŞ

Cindoruk bir gazetecinin, Avrupa Konseyi'nin Türk demokrasisi konusunda aldığı karara ilişkin yorumunu sorması üzerine de şunları söyledi:

"Bunu ben yeni söylemiyorum.

İki senedir, bu sonuca doğru gittiğimizi ifade ettim. Bu konuda elimdeki bilgileri, bana söylenenleri belirli bir üslup içinde kamuoyumuza ve Parlamento-muza yansıttım. Korktuğum olmuştur. Avrupa Konseyi kararını ağır ve yanlış buluyorum. Bu kararın düzeltilmesi için çaba göstereceğiz. Yalnız haksız bulmuyorum. Karardaki deyimlere ve karar metnine karşıyım. O karar Türkiye'nin içinde bulunduğu durumu görmezlikten gelerek alınmıştır. Biz, eksikliklerimizi, yavaşlıklarımızı, kusurlarımızı kendimiz görüyor ve düzeltmeye çalışıyoruz. Türkiye'nin terörle yaptığı mücadeleyi dikkate almadan verilen kararları ben Avrupa Konseyine yakıştırmadım. Bunu o zeminde tartışacağız ve düzeltilmesine çalışacağız. Bize düşen görevler varsa, Avrupa Konseyi öyle istediği için değil, yıllardır bu iş için savaşmış, demokrat insanlar Türkiye'yi idare ettikleri için yapacağız. Halkımız bunu istediği için yapacağız. Demokrasiyi bir ara rejim olmaktan çıkaracağız; doğal, olağan, halkın içine sinmiş bir hale getireceğiz. Ve getirmekteyiz de. Bu çabalarımızı Avrupa Konseyinin görmezlikten gelmesini, Avrupa Konseyi'ne yakıştıramadım.

Bir Parlemononun bir Anayasa'yı değiştirmesi kolay iş değildir. Bir de onlara başka bir sitemim var: Türkiye askerî rejimlere gitti zaman bu kararları almadılar. Bizler cezaevinde ve sürgündeyken, bizimle ilgili bu derece ağır kararlar, yaptırımlar uygulamadılar. Şimdi terör ve anarşiyi uğraşan Türkiye'ye, bu mazeretlerini dikkate almadan, bu derece ağır kararlar almalarını fevkalade yakışsız buluyorum. Ama tamamen de haksızdırlar demiyorum, haklı oldukları yanlar da var. Bir başka şeyi ifade ediyorum, Avrupa Konseyi'nin Türkiye'ye müfettiş göndermesini, ben Meclis Başkanı olarak kabul etmiyorum."

HAKLILIĞIN NEDENLERİ

Cindoruk, Avrupa Konseyi'nin kararındaki haklılık paylarının neler olduğunu soran bir gazeteciye yanıt verirken, bunlara Anayasa'nın 84. maddesinin hâla değiştirilememiş ol-

masını, Anayasanın demokrasiye aykırı olan diğer maddelerini örnek gösterdi.

Cindoruk şöyle devam etti:

"Anayasa Mahkemesi'nin bir partiyi kapatmasıyla, milletvekillerinin Parlamento üyeliğinin düşmesi, gerçekten demokrasiyle bağdaşan bir hüküm değildir. Tek parti döneminde bile böyle bir hükme, başta devlet anayasalarında rastlamıyoruz. Nitekim 1982 Anayasasından önceki Anayasalarımızda da böyle bir hüküm yok. Bu Parlamento yerine Anayasa Mahkemesinin karar vermesi ilkesidir. Çünkü, anayasanın yine çeşitli hükümlerinde olduğu gibi, bir Parlemonon üyesinin yargı tarafından mahkum edilmesi durumunda dahi, onun üyeliğinin düşmesine Parlemonon karar verir. Bir fantazi olarak düşünelim. Anayasa Mahkemesi, Doğru Yol Partisini ve Anavatan Partisini veya SHP'yi kapatırsa, Meclis'i feshetmiş olur. Bu hükümle Anayasa Mahkemesine Meclis'i feshetme yetkisi veriyoruz. 200 üyesi olan bir partiyi kapattığı zaman, yahut 300 üyesi olan iki partiyi kapattığı zaman Anayasa Mahkemesi bütün milletvekillikleri düşecek, parlemonon fesholacak. Seçim kararı verecek merci, makam kalmaz. Meclis ekseriyetle toplanır. Bir Anayasa Mahkemesi isterse üç partiyi kapatır, Meclis'i feshetmiş olur. Dünyanın neresinde var? Böyle bir hükmü koyanların hukukla alakaları yoksa, bizim hukukla alakamız olmalıdır. Bunu Avrupa Konseyi'ne de anlatamazsınız, bir Anayasa bilimcisine de anlatamazsınız, sokaktaki vatandaş da anlatamazsınız. Hakkında mahkumiyet kararı olmayan milletvekillerinin milletvekilliği düşer mi?"

MAHKEME KARARLARI KENDİNİ SAVUNUR

Hüsamettin Cindoruk, mahkeme kararlarının kendisini savunduğunu, yargıçların, kararın verilmesinden sonra, kararı savunmasının yanlış olacağını belirterek, "Mahkeme kararları demokrasiye, hukuka, akla uygunsa, o kararları mahkeme başkanları savunmaz, kararlar kendisini

savunur. Çünkü her karar tartışmaya açıktır, bilime açıktır, bilim tartışır, siyasetçi tartışır, halk tartışır, basın, medya tartışır. Bir kararın bir mahkeme başkanı tarafından savunularak tartışılması ise, işte o mahkeme kararının gerekçelerinin değiştirilmesi gereğini ortaya çıkarır, o görev de Meclis'imize ait bir görevdir. Meclisimizin 84. maddesi değiştirmekteki gecikmesi kusuru, Avrupa Konseyine haklılık kazandırmıştır. Haklı olduğu taraflardan biri budur. Açıkçası yargıçlar karardan önce konuşur. Savcılar insanları heyecanlandırmak için değil, inandırmak için iddianameler hazırlarlar. Hukukun temel kuralları budur." dedi.

Bir ülkede yargıçlar ve savcılar, devleti kurtulamaya kalkıştırlarsa, adalet duygusundan uzaklaşacaklarını, hele devlet politikalarını yönlendirmeye kalkıştırlarsa, o devlet iyi yönetilemeyeceğini söyleyen Meclis Başkanı, Demokrasilerini, anayasa, yargı, yasama, yürütme dengelerini kurmuş ülkelerin Parlemononlarına bu karmaşayı anlatmak mümkün değildir ve anlatılamaz. Anlatılamadığı için de hak etmediğimiz bir takım sonuçlarla karşılaştık ve karşılaşmaya devam edeceğiz. Bunların düzeltilmesini Meclis Başkanı olarak, bir hukukçu olarak söylüyorum" dedi.

Cindoruk, "Bizim Anayasa Mahkemesini, demokrasiye aykırı hükümleri uygulamaktan kurtarmamız gerekiyor. Çünkü rejimin güvencelerinden biri Anayasa Mahkemesidir. Anayasa Mahkemesi itibar kaybederse, rejim itibar kaybeder. Parlemonon itibar kaybeder. Benim söylediğim budur" diye konuştu.

HER ŞEY DÖRT METREKÜPLÜK KÜRSÜ İÇİN

Türkiye'de PKK'yi destekleyen bir taban oluşmadığını ve oluşmayacağını, halkın hiç bir zaman bir cinayet şebekesini desteklemeyeceğini söyleyen Cindoruk, DEP Milletvekillerinin Meclis dışı kalmasının, bir kısım vatandaşların Meclis'te temsil edilmesini önlemediğini kaydetti. Cindoruk, @Bugün Türkiye'deki milletvekillerinin

tümü, anayasamıza göre, halkımızın tümünü temsil ediyor, halkın hiç bir kesimi temel anlamda Meclis'te temsil yeteneğini kaybetmemiştir. En somut örnek benim. Ben Türkiye'nin bütün insanlarını temsil ediyorum. Milletvekiliyim ve Meclis Başkanıyım. O konuda hiç bir vatandaşımız kendisinin, Meclis'te temsil edilmediğini düşünmesin" dedi.

Burada önemli olanın, Meclis'te söylenmesi gerekenlerin söylenmesi olduğunu, her düşüncenin Meclis'te dile getirilmesi gerektiğini hep savunduğunu belirten Cindoruk, şöyle devam etti:

"Burada önemli olan şu. Meclis'te söylenmesi mümkün olan söylemleri söylemek niteliğinde olan siyasi partiler, Parlamentoda muhafaza edilmelidir. Parlamento sadece bir yasama organı değildir. bir siyasi platformdur. Meclis Başkanı seçildiğim günden beri ben Meclis kürsüsünü savundum. Bütün bu Meclis binaları, bu meclisin mutfağı, lokantaları, bu bahçeleri, herşey dört metre küp tahta ile yapılmış o kürsü içindir. Parlamento'nun özü kürsüdür.

Bütün bu formaliteler, dokunulmazlıklar, her şey, o kürsüden her fikrin söylenmesi içindir. Parlamento'nun tahinine bakarsanız, krallara, kiliselere, ruhbanlara karşı mücadele edilip kazanılması istenen şey, bir parlamento binası yapılması değildir. Hedef o değildir. Hedef o parlamento binası içinde istenilen her şeyin söylenmesidir. Savunduğum fikir odur. Orada söylenecek herşeye hoşgörü gösterecek parlamento, dünyada itibarlı parlamentodur. O kürsü yine açıktır. Bazı milletvekili arkadaşlarımız milletvekili kimliğini bıraksa bile yine istenilen her fikri söylemek üzere mahzundur, açıktır. O kürsüden söylenen sözlerden derlenen iddianameleri iade ettim, iade etmeye devam edeceğim. O kürsü için bir demokrasi kavgası verilmiştir ve bir demokrasi kurulmuştur.

Türk halkı bundan emin olsun: silahla hiç bir fikir söylenmez. Bir silah atıldığı zaman siz orada sadece bir ses algılayabilirsiniz, hangi fikri algılayabilirsiniz. Hangi düşünce size si-

lahla anlatılabilir. Ama şu mikrofonlarla insan gibi konuşmak, üsluba dikkat etmek şartıyla en acı, en ağır, en ters, en aykırı fikri savunabilirsiniz. Bizim savunduğumuz düşünce budur. Bir silahlı eylemi bir demokratın tasvip etmesi mümkün değildir. Bir silahlı eylemin ve silahlı eylemcinin yanında olan kişinin de demokrat olması mümkün değildir."

Cindoruk, "Bu durumda Meclis kürsüsü, o kesime kapanmış oluyor mu?" sorusunu yönelten gazeteciye ise, Meclis'te o fikirleri savunacak insanların yine olduğunu, ancak kararı eleştirirken, Meclis'in kararı olmadan ve tarafsız bir yargının verdiği ceza hükmü olmadan milletvekilliğinin düşmesinin yanlışlığını vurguladığını söyledi. Cindoruk, "Zaten bu Meclis'in kürsüsünün kapandığına inanırsak, biz burada durmayız. O kürsünün dokunulmazlığını korumaya devam edeceğiz. O kürsüden faydalanması mümkün bazı arkadaşlarımızın bu hakları ellerinden alınmıştır. Mesele budur. Karşı çıktığımız da budur. Avrupa Konseyi ile ihtilafımız da budur, demokrasiye aykırı bir Anayasa hükmü nedeniyle bu sonuç, bu oldu bitti meydana gelmiştir. De facto bir durumdur. Bunu, Türk demokrasisini suçlamak için kullanmalarını yanlış buluyorum" dedi.

SİYASETÇİNİN TİCARİ SIRRI OLMAZ

Cindoruk, Başbakan'ın malvarlığının araştırılmasının kabulü halinde, Tansu Çiller'in mal bildirimini açıklayıp açıklamayacağına ilişkin soruya, "Hayır. Biz yedd-i eminiz, bizim öyle bir hakkımız yok" karşılığını verirken, bir başka soru üzerine de "Siyasetçinin ticari sırrı olmaz. Biz siyasetçiyiz, ticari sırrımız olamaz. Şirketlerin, esnafın, ticaret yapan insanın ticari sırrı olur, bankacının ticari sırrı olur, siyasetçinin ticari sırrı olmaz. Bir Başbakanın, bir Meclis Başkanı'nın, bir Cumhurbaşkanı'nın, bir bakanın ticari sırrı mümkün değil. Eğer bizim bir ticari sırrımız varsa, bu görevlerde kalmamamız gerekir" diye konuştu.

DEP'LİLER

Cindoruk, demokrasiye aykırı olsa da, Anayasa gereği DEP'lilerin milletvekilliğinin düştüğünü, Meclis olarak özüne katılmasalar bile anayasanın lafzına sadakati sürdüreceklerini bildirdi ve yargılanma aşamasında olan DEP'lilere aklanma diledi. Cindoruk, son olarak gözaltına alınan iki milletvekili Sedat Yurttaş ve Selim Sadak ile niye görüşmediğini soran bir gazeteciye de şu karşılığı verdi:

"HADEP kurultayına katılmalarını ve o kurultayda olanları da doğru bulmam. Bir anayasa maddesinin tatbiki için gösterdiğimiz iyi niyet ve kanuna saygı başkadır, Türkiye'nin bölünmez bütünlüğü konusundaki duyarlılığımız ayrı bir şeydir. Ben bu konuda çok duyarlıyım. Ben onlara özel bir işlem yapmadım. Ben Anayasayı uyguladım. Bir başka partinin milletvekilleri de aynı duruma düşseler, yine aynı şeyi yaparım. Onlara sağlanan özgürlük günlerinde gidip de bölücü örgütü destekleyen, oralarda slogan atılan toplantıya katılmalarını çok yanlış buldum. Onlara da yakıştıramadım. Türkiye'de kalmış, vatana bağlılığını göstermiş kişilerin o toplantıya katılmaları, oradaki showlara konu olmalarını çelişkili buldum."

HÜKÜMET PROTOKOLÜ

Cindoruk, kendisinin bugünkü Koalisyon Hükümetini kuranlardan birisi olarak, ilk günkü Hükümet protokolünün uygulanıp uygulanmadığına ilişkin soruya ise "İki parti genel başkanımız var. Başbakan, Başbakan Yardımcısı, onlara sorun. Hatırlamıyorum protokolü. Aradan üç sene geçti. Öyle bir protokol mü vardı?" karşılığını verdi.

MİLLETVEKİLİ SAYISI

Cindoruk, Türkiye'nin, ülkesi büyüyen, ilişkileri çoğalan, güçlü bir devlet niteliği kazandığını, 450 milletvekilinin az gelmeye başladığını kaydetti ve milletvekili sayısının artırılması konusunu tartışmaya açacağını söyledi. Cindoruk, 450 milletvekiline

ek olarak, her ile bir milletvekili daha verilmesini, böylece milletvekili sayısının 76 artmasını, il sayısı arttıkça toplamın da yükselmesini önerdi.

TBMM Başkanı Cindoruk, ayrıca, parti süzgecinden geçmesi mümkün olmayan, ancak partilere gerekli olan insanların Parlamento'ya taşınması için de, "Türkiye milletvekilliği gibi bir sistem bulunabileceğini, genel merkezlerin parti süzgeçlerinden gelemeyecek bazı kişileri Meclis'e taşıyabilecekleri bir takım formüller ortaya atılması gerektiğini" anlattı.

İÇ POLİTİKA

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, "DYP Grubundan size ziyarete gelen milletvekili sayısında bir azalma olduğu için mi, bu toplantıda günlük iç politikaya girmiyorsunuz?" sorusuna ise şu yanıtı verdi:

"Hayır, arkadaşlarımla hiç bir kopukluğum yok. Ona ben özen gösteriyorum. Doğru Yol Partisinin bir üyesiyim. Ama tarafsızlığımı bozmamak için, ya da başka kuşkulara neden olmamak için, arkadaşlarımla ilişkilerimde gayet dikkatliyim. Bütün parti gruplarıyla da ilişkilerim gayet iyi. Her Partiden arkadaşlar geliyorlar. Yalnız bir şeye dikkat ediyorum, günlük siyaset konuşmuyorum. Günlük siyasete girersem, Meclis Başkanlığı'nı tarafsız yapma imkanı ortadan kayboluyor. Grubu olan partilerden memnunum, grubu olmayanlardan da memnunum. Zaman zaman beni eleştiriyorlar. Haklı oldukları eleştirilerde kendim düzeltiyorum. Hareketlerime dikkat ediyorum, kararlarıma dikkat ediyorum, değişiklik yapıyorum. Haksız olanları da cevaplamıyorum, çünkü Meclis Başkanı fazla konuşmamalı."

BİRLEŞME

Meclis Başkanı Cindoruk, gerek sağda, gerekse solda merkez partilerinin birleşmesi konusunda iyimser olup olmadığına ilişkin soru üzerine de "Siyasi parti ısrafı, demokrasi-nin tam yerleşmediğini gösteriyor" dedi. Demokrasilerin yerleştiği ülkelerde yeni siyasi partilerin yerleşmesinin çok zor

olduğunu, bugün ABD'de, İngiltere'de, Fransa'da, Almanya'da yeni bir siyasi parti kurmanın olası olmadığını anlatan Cindoruk, şöyle konuştu:

"Çünkü demokratik gelenekler yerleşmiş, demokratik seçenekler gelenekselleşmiştir. Bizde de benim kanaatime göre iki ana arterde yürüyen bir demokrasi geleneği vardır. Birisi Cumhuriyetin kurucusu Cumhuriyet Halk Partisi çerçevesinde, birisi de 1946'dan sonra kurulan Demokrat parti, demokrasinin ilk ayağı. Türk demokrasisi, ara rejimlerin içinde bile, darbeler dönemlerinde bile bu iki ana arterin etrafında toplandı. 1983'den sonraki dağınıklık sürüyor. Burada bir bilimsel tarif yapmak zor. Fazla partili bir demokrasiye mi geçiyor Türkiye, yoksa zaman geçtikçe bu iki ana damara dayalı ama marjinal partilerin bulunduğu geleneksel sisteme mi dönecek. Siyasal partilerimiz bu konuda bir karar vermek zorunda kalacak. Onlar bu kararı veremezlerse, önümüzdeki seçimde halkımız bu kararı verecek."

Cindoruk, Türkiye'nin istikrar arıyorsa, demokrasisini istikrarlı bir rejim istiyorsa ve kalkınmaya devam etmek istiyorsa bugünkü dağınıklığı bir başka yolla veya partileri birleştirerek aşmak zorunda olduğunu belirterek "Bunun olup olamayacağına ben karar veremem, gücüm de yetmez. Yalnız Meclis Başkanı olarak bir şikayetimi dile getiriyorum. On-onbir partili Meclis'i fizik olarak idare etmek de zor, fikirlerin kürsüde söylenmesine olanak sağlamak açısından da zor" dedi ve sözlerini şöyle sürdürdü:

"Birleşebilecek partiler birleşmelidir. Eğer eğilimler yapay olarak dağılmışsa, o karmaşa ve ekonomik ısraf yaratır. O ekonomik ısrafın yanında siyasi ısraf da var. Parasal değerlerin çeşitli partiler içinde ısrafı da var. Seçmeni şaşırtma ısrafı var. Türkiye'nin temel yapısı daha çok iki parti üzerine oturmuştur. Marjinal partiler, yan partiler de olur. Ama geçmişimizde istikrarı sağlayan CHP ve DP çizgisindeki partilerin birlikte politika yaptıkları dönemler olmuştur. O nedenle sol ve sağ ayrımı yapmıyorum. Birbirine benzeyen partilerin

birleşmesini tavsiye ediyorum. Bu bir deneyimli siyasetçinin tavsiyesidir. Sanıyorum onlar bundan kaçınırlarsa, seçmene bu görev düşecektir. Ama birleşmesi mümkün olmayan partilerin de söylem haklarını, örgütlenme haklarını, ifade özgürlüklerini saygıyla karşılıyorum. Onların da Meclis'te temsil edilmeleri gerektiğini ifade ediyorum. Kısacası, ekonomik tedbirlerde olduğu gibi, siyasi partilerde de tasarruf tedbirleri almamız gerekiyor."

MECLİS'İN TEMPOSUNDAN MEMNUN

Hüsamettin Cindoruk, İnsan Hakları Bakanlığı'nın kuruluş kararnamesinin görüşülemediğini, ancak Parlamento'nun son aylarda çok yoğun bir çalışma temposu ortaya koyduğunu belirterek, Meclis'in bu temposundan memnun olduğunu söyledi. Cindoruk sözlerini şöyle tamamladı:

"Türkiye'de Parlamento, Avrupa'dakiler gibi değil. O kadar çok kanun talebiyle karşı karşıya ki, yenden yapılanma döneminde. Bu kadar kanun talebini karşılamak, insan olarak da bizi aşmıştır. Bazı şeyleri sıraya koyduk. Eylül döneminde bunlar da çıkacaktır. 200'ün üzerinde kanun çıkardık. Sizler Parlamentoyu takip ediyorsunuz, zaman zaman benim de şikayet ettiğim günler oldu ama son 1.5-2 aydır sabahlara kadar çalışıyor Parlamento. Dünyanın hiç bir yerinde yok böyle bir şey. Bütçe kanunu yok, savaş gibi büyük bir mesele yok ama sabahlara kadar çalışıyoruz. İhtiyaç arası bile vermeden 8-9 saat çalışıyor bu Parlamento. İnsan üstü bir gayretle. Onun için ben bu Parlamente'ye çok saygı duyuyorum. Avrupa'daki meslektaşlarımız da aynı şeylerden şikayet ediyorlar. Milletvekillerinin toplantılara gelmediklerinden, sıraların boş kaldığından, bazı üyelerin başka işlerle uğraştığından yakınıyorlar. Bizde de aynı. Burada 100 üzerinde gazeteci görev yapıyor, milletvekilinin açığını bulmaya çalışıyorlar, batıda da aynı şikayetler var. Ama ben bunlara bakmıyorum, Parlamente'nin çalışmasından memnunum."

Anayasa değişikliğinde uzlaşma

● *Hükümet, Anayasa'nın dört maddesinde değişiklik yapılması için hazırladığı paketi Meclis'e getirdi. ANAP ve RP Grup pakete ortak karşı çıkma kararı aldılar. Bunun üzerine Cindoruk, devreye girerek, TBMM'de temsil edilen bütün siyasi parti genel başkanlarını toplantıya çağırdı. Toplantıda, tüm genel başkanlar, değişiklik kapsamının genişletilmesi konusunda anlaştılar.*

● *Oluşturulan Partilerarası Anayasa değişiklik Komisyonu, bizzat Cindoruk'un başkanlığında yaptığı toplantılarda, Anayasanın Başlangıç bölümü ve geçici 15. maddeleri ile diğer 17 maddesinin değiştirilmesi üzerinde çalıştı. Büyük çoğunluğu üzerinde uzlaşma sağlandıysa da din ve vicdan özgürlüğünü düzenleyen 24. madde üzerinde anlaşma henüz sağlanamadı.*

TBMM'de Anayasa değişikliklerini gerçekleştirmek üzere 9, 12, 14, 15 ve 17 Haziran tarihlerinde bir dizi toplantı yapıldı. Hükümetin temel hedeflerinden biri sayılan demokratikleşme programı çerçevesinde Başbakan **Tansu Çiller** ile Başbakan Yardımcısı **Murat Karayalçın** 3 Haziran'da ortak bir basın toplantısı yaparak Anayasa'nın 67, 68, 69 ve 76. maddelerinin değiştirilmesini öngören ilk paketin Meclis'e gönderildiğini açıkladılar.

Bunun üzerine TBMM Başkanı **Cindoruk**, bir önceki yıl kendi girişimiyle başlatılan çalışmalar sonucu elde edilen Anayasa değişiklik çalışma metinlerini, TBMM'de temsil edilen partilerin yöneticilerine gönderdi.

Koalisyon tarafından getirilen dört maddelik ilk paket Anayasa Komisyonundan geçtiyse de, ANAP Genel Başkanı **Mesut Yılmaz** ile RP Genel Başkanı **Necmettin Erbakan** bir görüşme yaptılar ve Koalisyon Hükümetinin getirdiği değişiklikleri kabul etmeyeceklerini ve ortak hareket edeceklerini açıkladılar.

Koalisyonun getirdiği teklifin yasalasamayacağını anlaşılmaması üzerine bir kez daha devreye giren TBMM Başkanı **Cindoruk**, 8 Haziran'da Meclis'te temsil edilen tüm siyasi partilerin genel başkanlarını TBMM'de topladı. Bu toplantıda Anayasa değişikliğinin dört maddelik paketin kapsamı genişletilerek 17 maddelik bir paket olarak görüşülmesi konusunda görüş birliği sağlandı.

Toplantıya DYP, SHP, ANAP, RP, DSP ve MP Genel Başkan düzeyinde, CHP, YP, BBP ve MHP de temsilci düzeyinde katıldılar. **Cindoruk**,

toplantı sonrasında 17 maddede değişiklik üzerinde anlaştıklarını belirterek, bunun gerçekleşmesi halinde, Türk siyasetinde bir dönüm noktası yaşanacağını söyledi. Liderler zirvesinde Anayasanın Başlangıç bölümüyle, 14, 15, 24, 33, 51, 52, 53, 67, 68, 69, 76, 82, 84 ve 135. maddelerinin değiştirilmek üzere görüşmeye açılması kararlaştırıldı.

Liderler zirvesinden olumlu sonuç çıkması üzerine, **Cindoruk**'un başkanlığında, bu kez parti temsilcilerinin katıldığı bir dizi toplantı yapıldı. 9 Haziran'daki partilerarası komisyonun ilk toplantısında başlangıç düzenlemesi ile 5 maddenin yazımı hemen tamamlandı. Her biri 6.5-7 saat süren, öğle yemeği arası bile verilmeden çalışan partilerarası özel komisyonda, 17 maddeden 15'i üzerinde anlaşma sağlandı. Din ve vicdan özgürlüğünü düzenleyen 24. madde ile 84. madde üzerinde anlaşma sağlanamadı.

Ayrıca toplantılar sırasında gündeme gelen, 12 Eylül dönemi yöneticilerinin yargılanmasını engelleyen geçici 15. madde üzerinde de partiler anlaşamadı. DYP-SHP kanadı, anlaşma sağlanan maddelerin tüm partilerin ortak teklifi ile Meclis'ten geçirilmesini isterken, ANAP ve RP buna karşı çıktı. İki muhalefet partisi, "ya hep, ya hiç" politikası izlediler ve "24. maddede anlaşma sağlanmadan, uzlaşılan diğer maddelere de kabul oyu vermeyeceklerini" açıkladılar. Üstelik ANAP ve RP, 24. madde üzerinde anlaşma sağlanamadığı sürece, 14. madde değişikliğindeki desteklerini de geri çektiklerini bildirdiler.

Bunun üzerine **Hüsamettin**

Cindoruk yeniden devreye girdi ve uzlaşma sağlanması için ağırlıklarını koymalarını istemek üzere parti genel başkanlarına birer yazı gönderdi. Ancak yeniden toplanan komisyon görüş birliği sağlayamadı.

TBMM Başkanı **Hüsamettin Cindoruk**, değişiklik toplantılarına katılan parti temsilcilerinin, değişiklikleri gerçekleştirmek üzere hevesli olduklarını belirterek, zamanı sıkıştırmanın yanlış olacağını, daha uzun zaman içinde daha sağlıklı sonuçlar alınabileceğini söyledi.

DEĞİŞTİRİLMESİ ÖNGÖRÜLEN MADDELER

Başlangıç: İlk iki fıkranın yeniden düzenlenmesi

Madde 14: Temel hak ve özgürlüklerin kötüye kullanılamaması,

Madde 15: Temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasının durdurulması,

Madde 24: Din ve vicdan özgürlüğü,

Madde 33: Dernek kurma özgürlüğü,

Madde 51: Sendika kurma hakkı,

Madde 52: Sendikal faaliyetler

Madde 53: Toplu iş sözleşmesi hakkı,

Madde 67: Seçme, seçilme ve siyasi faaliyetlerde bulunma hakkı,

Madde 68: Parti kurma, partilere girme ve çıkma,

Madde 69: Siyasi partilerin uyacakları esaslar,

Madde 76: Milletvekili seçilme yeterliliği,

Madde 82: Üyelikle bağdaşmayacak işler,

Madde 84: Üyelüğün düşmesi,

Madde 135: Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları.

Madde Geçici 15: 12 Eylül dönemi yöneticileri hakkındaki sorumsuzluk.

Genç: Başarılı bir yıl geçirdik

TBMM Başkanvekili **Kamer Genç** TBMM'nin 19. Dönem 3. Yasama Yılında verimli ve başarılı bir çalışma sergilediğini söyledi. **Kamer Genç** yasama yılının sona ermesi dolayısıyla düzenlediği basın toplantısında 1 Eylül 1993'den bugüne kadar süren 3. Yasama Yılında, Meclis Genel Kurulunda 123 birleşim ve 316 oturum yapıldığını, bu birleşim ve oturumlarda toplam 693 saat 33 dakika çalışıldığını ve bu çalışmalara ait toplam 19.027 sayfa tutanak yazıldığını anlattı. **Kamer Genç** çalışmalar hakkında özetle şu bilgiyi verdi:

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELER

Üçüncü Yasama Yılında, Meclise 106 adet Kanun Tasarısı, 353 adet Kanun Teklifi ve 43 adet Kanun Hükmünde Kararname verildi.

Hükümetçe sunulan tasarılar-
dan, 26 adedi kanun olurken 37 adedi Meclis gündeminde 43 adedi de komisyonlarda bulunuyor. Milletvekillerince verilen kanun tekliflerinden, 7 adedi kanunlaşırken, 1 adedi geri alındı, 11 adedi de Meclis gündeminde yer alıyor. Halen komisyonlarda 334 adet kanun teklifi bulunuyor. Kanun hükmünde kararnamelerden, 2 adedi kanun oldu, 4'ü Meclis gündeminde, 37 adet kanun hükmünde kararname ise ilgili komisyonlarda bulunuyor.

Kanunların dışında, ayrıca, Üçüncü Yasama Yılı içerisinde 74 adet Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı alındı.

DENETİM ÇALIŞMALARI

Üçüncü Yasama Yılında gerçekleştirilen denetim çalışmaları ise şöyle:

Sözlü Soru

Verilen 205 adet sözlü soru önergesinden, 48'i cevaplandırıldı, 53

adedi düştü, 68'i geri alındı, 5 adet soru işlem-
den kaldırıldı. 446 adet sözlü soru önergesi halen gündemde 2 soru önergesi de gündeme girecek.

Yazılı Soru

3089 adet yazılı soru önergesi verildi. Bunlardan 2869 adedi cevaplandırıldı, 99'u sözlü soruya çevrildi, 8 adedi geri alındı, 32 soru işlem-
den kaldırıldı. 361 adet yazılı soru önergesi ise halen işlem safhasında.

Genel Görüşme

Verilen 13 adet genel görüşme önergesinden, 6 adedi kabul edildi, 3'ü reddedildi. Diğerleri gündemde bulunuyor.

Meclis Soruşturması

4 adet Meclis Soruşturması önergesi verildi. 1 önerge kabul edildi, 1 adedi reddedildi, 2'si ise işlem-
den kaldırıldı. Kurulan bir Meclis Soruşturması Komisyonu henüz ça-

lışmalarına başlamadı.

Meclis Araştırması

Bu yıl içinde 74 adet Meclis araştırması önergesi verildi. Bunlardan 2'si reddedildi, 2 adedi geri alındı, 18 önerge kabul edildi, 18'i birleştirilerek 4 adet komisyon kuruldu.

Gensoru

Bu yasama yılı içinde verilen 10 adet gensoru önergesi görüşülerek reddedildi.

KİT Komisyonu Denetim

Çalışmaları:

KİT Komisyonunda Üçüncü Yasama Yılında 2 Mayıs 1994-16 Haziran 1994 tarihleri arasında 28 Birleşim yapıldı. Bu birleşimlerde toplam 178 kamu iktisadi teşebbüsünün hesapları denetlendi. Denetlenen KİT'lerden 93'ünün hesapları ibra edildi, 1 kuruluş ibra edilmedi, 84'ü ise genel görüşmeye sunuldu.

TBMM'NİN 19 UNCÜ DÖNEM YASAMA ÇALIŞMALARI (4.12.1991 - 24.6.1994)

	<u>TASARI</u>	<u>KHK</u>	<u>TEKLİF</u>
GELEN	406	272	1131
		(212'si geçmiş dönemlerden, 60 adedi 19. dönemde geldi)	
KOMİSYONLARDA BULUNAN	86	218	914
KANUNLAŞAN	187 adedi 185 kanun	29 adedi 17 kanun	90 adedi 35 kanun
GÜNDEMDE BULUNAN	116	25	99
HÜKÜMETÇE GERİ ALINAN	17	-	26
GENEL KURULDA REDDEDİLEN	-	-	1
KARAR	-	-	1
TOPLAM	406	272	1131

Meclis liderlerinin mal varlıklarını araştırarak

Meclis, Başbakan Tansu Çiller'in mal varlığı konusundaki araştırma önergesini reddederken, tüm liderlerin, yakınlarının ve siyasi partilerin mal varlıklarının araştırılmasına ilişkin önergeyi kabul etti.

TBMM Genel Kurulunda 1983 yılından bu yana kurulmuş partilerle, partilerin genel başkanlarının mal varlıklarının araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerge, Genel Kurulun 14 Temmuz günü yaptığı olağanüstü toplantıda kabul edildi. Haziran ayında tatile giren TBMM, ANAP Genel Başkanı **Mesut Yılmaz** ve 93 milletvekilinin, Başbakan **Tansu Çiller**'in mal varlığının araştırılmasına ilişkin önergenin görüşülmesi için Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırması üzerine 14 Temmuz'da saat 15.00'de toplandı.

TBMM Başkanvekili **Vefa Tanır** başkanlığında toplanan TBMM Genel Kurulu önce Yozgat Milletvekili **Mahmut Orhon** ve 12 arkadaşının, Başbakan **Tansu Çiller** ile yakınlarının yurt içi ve dışı mal varlıklarını tespit etmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesini ele aldı. Ancak önerge Genel Kurulda 187 kabul oyuna karşılık 203 oyla reddedildi. Bu önergenin reddedilmesinden sonra DYP grubu çalışmalara devam edilmesi ve İstanbul Milletvekili **Tansu Çiller** ile 10 arkadaşının, 1983 yılından sonra kurulmuş ve TBMM'de

grup kurmuş tüm siyasi partilerin ve genel başkanları ile yakınlarının mal varlıklarının araştırılması amacıyla verdikleri Meclis araştırma önergesinin görüşülmesi için önerge verildi. Bu önerge kabul edildi ve yapılan öngörüşmelerden sonra tüm liderlerin ve partilerin mal varlıklarının araştırılmasına ilişkin önerge Genel Kurulda kabul edildi.

Kurulacak olan Meclis araştırma komisyonu 11 üyeden oluşacak. Çalışma süresi 3 ay olacak olan komisyon gerektiğinde Ankara dışındaki da çalışma yapabilecek.

Meclis'te tasarruf önlemleri

Hükümetçe hazırlanan ve 5 Nisan'da uygulamaya konan ekonomik tedbirler planı gereğince, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında olduğu gibi Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde de bazı tasarruf tedbirleri alındı. TBMM Başkanlık Divanı 16 Haziran'da yaptığı toplantıda tasarruf tedbirleri niteliğinde bazı kararlar alarak bunları genelgelerle ilgililere duyurdu.

TBMM Başkanlık Divanının oybirliği ile aldığı tasarruf tedbirleri kararları şunlar:

Mal ve hizmet alımları -Milletvekili lojmanlarındaki mobilya, mefruşat ve demirbaşların yenilerinin alınmaması

Demirbaş malzemelerin kendi atölyelerimizde (döşeme, mobilya, doğrama, cila, makina, telefon ve benzeri tamir işleri) onarımının yapılması, yeni demirbaş alımlarının durdurularak, onarımı yapılan demirbaşların kullanılması

TV, fax, müzik seti, video, fotokopi makinası alımlarının durdurulması,

Telefon -TBMM'de kullanılan tüm telefonların kullanımı ve konuş-

ma masrafları ile ilgili olarak gerekli incelemelerin yapılması ve alınacak tasarruf tedbirlerinin teknoloji de dikkate alınarak yeniden tespit edilmesi,

Araç ve akaryakıt -Makamlara ve siyasi parti gruplarına tahsis edilen araçlara şehir içinde ayda en fazla 250 litre benzin verilmesi ve aşan kısmın kendilerince karşılanması,

Milletvekili lojmanları otobüsleri ring seferlerinin yaz dönemi boyunca günlük 5 sefere indirilmesi

Makam araçlarını (Başkanlık Divanı üyeleri hariç) kullanan şoförlerin bu araçları evlerine götürmemeleri,

Makama tahsisli araçların Ankara dışına çıkmaması. Ancak, araçların temsilin gerektirdiği resmi davet sebebi belirtilerek İdare Amir'i'nden onay alınmak suretiyle Ankara dışına çıkması mümkün olabilmektedir.

Sağlık harcamaları -Ayakta tedavide kullanılacak ilaç reçetelerine, TBMM doktorluğunca en fazla 10 günlük doz esas alınarak beş kalem-den fazla ilaç yazılmaması,

Yurtdışında yapılan tedavilere ilişkin harcamaların (yurt içinden sevkedilenlerin yol parası, yevmiye ve otel ücreti hariç) yüzde 10'unun hasta tarafından ödenmesi

Özel laboratuvar ve özel radyolojik tetkiklerin bedellerinin ödenmesinde, Türk Tabipler Birliği asgari ücret tarifesinin esas alınması,

Bu hususların, Milletvekilleri ile Yasam Organı Eski Üyeleri ve Dışarıdan Atandıkları Bakanlık Görevi Sona Erenler ile Ölenlerin Dul ve Yetim Aylığı Alan Dul ve Yetimlerine Ait Tedavi Yönetmeliğinde değişiklik olarak kabul edilmesine,

Temsil, ağırlama ve yurtdışı seyahatler -Dış ilişkilerle ilgili yurtdışı toplantılara katılımların en az seviyeye indirilmesi

Yurtdışı seyahatlerde prensip olarak milli havayollarının kullanılması ve uçak biletlerine, bilete ödenen parayı gösterir tahsilat fişinin eklenmesi

Yurtdışından davet edilen heyetlerin ağırlanmasında, (Ulaşım, konaklama, yemek vb.) tasarruf sağlayıcı önlemlerin alınması

"Milli Egemenliğe Giden Yolum Başlangıcı Samsun ve Atatürk" konulu sempozyum 19 Mayıs günü Samsun'da yapıldı. Sempozyumun açış konuşmasını yapan TBMM Başkanvekili Vefa Tanır Samsun'un kurtuluş mücadelesindeki yerini ve önemini anlattı

'Samsun ve Atatürk' Sempozyumu

TBMM'nin 74 üncü açılış yıl dönümünü kutlama etkinlikleri çerçevesinde, Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Başkanlığı koordinatörlüğünde, Samsun Valiliği ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi işbirliğiyle düzenlenen "**Milli Egemenliğe Giden Yolum Başlangıcı Samsun ve Atatürk**" sempozyumu 19 Mayıs günü Samsun'da yapıldı.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörü **Prof. Dr. Naci Gürses**, Samsun Belediye Başkanı **Muzaffer Önder**, Samsun Valisi **Şinasi Kuş** ve Samsun Milletvekili, TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Üyesi **İhsan Saraçlar**'ın sunuş, TBMM Başkanvekili ve Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Başkanı **Vefa Tanır**'ın açış konuşmaları ile başlayan sempozyumda bilimadamları çeşitli konularda bildiriler sundular.

TBMM Başkanvekili **Vefa Tanır**, yaptığı açış konuşmasında, 19 Mayıs 1919 gününün, çöken büyük bir imparatorluğun yerine yepyeni esaslara dayanan bir devletin kurulmasına başlangıç olduğunu ve bu bakımdan Türk ve dünya tarihinde ayrı bir önem taşıdığını söyledi. Atatürk'ün Samsun'a çıkışından sonraki gelişmeleri anlatan **Tanır**, "19 Mayıs ve buna benzer anlamlı ve kutsal günleri hep birlikte hatırlayacağız.

Böylece, parçalanmak üzere olan bir vatanın ne büyük zorluklarla, nasıl kurtarıldığını hep zihinlerimizde tutarak, Türk Ulusunun bütün güçlükleri birlik ve beraberlik içinde, başarı ile göğüslediği gerçeğini hiç bir zaman unutmayacağız" dedi.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörü **Prof. Dr. Naci Gürses**'in yönettiği sempozyumda bildiri sunan bilimadamları ise şunlar:

Ankara Üniversitesi DTCF

Öğretim Üyesi Atatürk İlkeleri ve Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Müdürü **Prof. Dr. Hasan Könlü**, Ankara Üniversitesi DTCF Öğretim Üyesi Atatürk ilkeleri ve Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Müdür Yardımcısı **Prof. Dr. Yavuz Ünsal**, Atatürk Üniversitesi Öğretim Üyesi Atatürk İlkeleri ve Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Müdürü **Prof. Dr. Enver Konukçu**, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim üyesi **Doç. Dr. Dursun Ali Akbulut**.

TBMM Kupası Koşusu İstanbul'da yapıldı

İlk kez 1959 yılında düzenlenen ve 1985 yılından itibaren müstakil ve yalnız 4 ve daha yukarı yaşlı Saffkanlara mahsus Açık bir yarış olarak İstanbul sezonunun başlangıcında yapılmaya başlanan TBMM Kupası Koşusunun 10 uncusu 7 Mayıs günü yapıldı. 650 milyon lira ödüllü ve 1600 metre mesafeli koşuyu Kan Can San adlı at kazandı. Yarışmanın ödülünü TBMM Başkanı adına yarışları izleyen TBMM Başkanvekili Vefa Tanır verdi.

DEP kapatıldı

Anayasa Mahkemesi, 16 Haziran tarihinde yaptığı toplantıda, **Demokrasi Partisi**'ni (DEP) kapattı. Mahkeme, kapatma kararına DEP'in eski Genel Başkanı **Yaşar Kaya**'nın konuşmalarını gerekçe gösterdi.

Katılan üyelerin oybirliği ile alınan karar, 30 Haziran'da Resmi Gazete'de yayınlandı. DEP üyesi Ahmet Türk, Ali Yiğit, Sırrı Sakık, Leyla Zana, Hatip Dicle, Sedat Yurttaş, Selim Sadak, Orhan Doğan, Zübeyir Aydar, Naif Güneş, Mahmut Kılınc, Remzi Kartal ve Nizamettin Toguç'un üyelikleri de kararının yürürlüğe girmesiyle düştü.

Mahkeme, Mahmut Uyanık, Muzaffer Demir, Mehmet Emin Sever ve Mahmut Alınak'ın DEP üyesi olmadıklarına karar verdi. Türk, Sakık, Zana, Dicle, Doğan ve Alınak, kapatma kararı alındığında tutuklu bulunuyordu. Yurttaş ile Sadak ise karardan sonra cezaevine konuldular. Diğer altı DEP'li, Kartal, Kılınc, Aydar, Yiğit, Toguç ve Güneş ise, Anayasa Mahkemesi kararının açıklanmasından önce yurt dışına çıktılar ve henüz geri dönmediler. DEP'in kapatılması ve 84. madde nedeniyle partili milletvekillerinin üyeliklerinin düşmesi üzerine Parlamento'daki boş sandalyelerin sayısı 21'e yükseldi.

İSTIFALAR

Bu arada, 16 Mayıs'ta eski partisi ANAP'a geri dönen İstanbul Bağımsız Milletvekili **Osman Ceylan**, 13 Haziran'da yine ANAP'tan istifa ederek Demokratik Hedef Partisini kurdu ve parti olarak MHP'ye katılma kararı aldı.

DYP İzmir Milletvekili **Nevzat Çobanoğlu** da 15 Temmuz'da partisinden istifa ederken, ANAP'tan istifa ettiğini açıklayan İstanbul Milletvekili **Güneş Taner**'in istifası, dergimiz baskıya verilirken henüz Meclis Başkanlığına ulaşmamıştı.

İki bakan istifa etti

Haziran ve temmuz aylarında koalisyonun SHP ve DYP kanadına mensup iki devlet bakanı görevlerinden istifa ettiler. SHP'li Devlet Bakanı

Mehmet Kahraman 25 Hazirandaki istifasına gerekçe olarak DYP'nin İnsan Hakları Bakanlığı Teşkilat Yasası'yla ilgili olarak TBMM Genel Kurulunda olumsuz tavır almasını gösterirken, bakanlık görevi ile birlikte SHP'deki Genel Sekreter Yardımcılığı görevinden de ayrıldı.

DYP'li Devlet Bakanı **Mehmet Ali Yılmaz**'ın istifası ise Başbakan Tansu Çiller'in mal varlığı ile ilgili Meclis araştırması önergesinin TBMM Genel Kurulunda reddedilmesinden sonra meydana geldi. Yılmaz, 14 Temmuz günü yapılan görüşmelerin ardından önergenin reddedilmesini protesto ederek görevinden ayrıldığını açıkladı.

→ **Anayasa Mahkemesi DEP'i kapattı. DEP üyesi 13 milletvekilinin üyeliği düştü. Böylece Parlamento'da boş bulunan sandalyelerin sayısı 21'e yükseldi. Melih Gökçek'in durumundaki belirsizlik 84. Madde değişikliği olduğu taktirde ortadan kalkacak. ANAP'lı Osman Ceylan MHP'ye geçti, DYP'li Nevzat Çobanoğlu partisinden istifa etti.**

15 TEMMUZ 1994'TE MİLLETVEKİLİ DAĞILIMI

DYP	177
Doğruyol Partisi	
ANAP	100
Anavatan Partisi	
SHP	55
Sosyaldemokrat Halkçı Parti	
RP	39
Refah Partisi	
CHP	18
Cumhuriyet Halk Partisi	
DEP	
Demokrasi Partisi	
MHP	14
Milliyetçi Hareket Partisi	
BBP	7
Büyük Birlik Partisi	
DSP	3
Demokratik Sol Parti	
YP	3
Yeni Parti	
MP	2
Millet Partisi	
BAĞIMSIZLAR	11
BOŞ	21

AT ile ortaklıkta gümrük birliğine doğru

Türkiye - Avrupa Topluluğu (AT) ilişkileri TBMM'de düzenlenen bir toplantıda tartışıldı. TBMM Başkanı **Hüsamettin Cindoruk**'un evsahipliği yaptığı "AT ile yapılan müzakerelerde son durum ve istikrar politikalarında gümrük birliğinin yeri" konulu toplantıya Dışişleri Bakanı **Hikmet Çetin**, Karma Parlamento Komisyonu üyesi milletvekilleri ve Başbakan Tansu Çiller'in AT işlerinin koordinasyonundan sorumlu Başdanışmanı **Ali Tıgrel**, DPT Müsteşar ve Müsteşar Yardımcısı, HDTM AT Koordinasyon, İhracat, İthalat Genel Müdürleri ile İthalat Genel Müdür Yardımcısı, Dışişleri Bakanlığı AT Genel Müdürü, Hak-İş, DİSK, TİSK, TESK, İKV başkanları ve çok sayıda bürokrat katıldı.

Açılış konuşmasını yapan KPK Eşbaşkanı **Tunç Bilget**, Türkiye'nin bir istikrar programı ve gümrük birliği sürecinde bulunduğunu belirterek bu iki sürecin amacının Türk ekonomisinin verimliliğini ve rekabet edebilirliğini arttırmak olduğunu söyledi. Bilget, TBMM'nin gümrük birliği konusunda denetleyici ve mevzuat alanında üretici ve yaratıcı olma sorumluluğu bulunduğunu belirterek Atatürk döneminden bu yana Batı'dan en büyük ikinci mevzuat ithali dönemini yaşayacağımızı ileri sürdü. Gümrük birliğini "çok soylu bir amaç" olarak niteleyen Bilget, bunun ödemeler dengesi üzerindeki etkilerinin hesabının yapıp yapılmadığını ve 1.5 yılda gümrük birliğinin mümkün olup olamayacağını sordu.

ÇETİN: TOPLULUK 3 MİLYARLIK MALİ KATKIYI YAPMADI

Bilget'ten sonra söz alan Dışişleri Bakanı **Hikmet Çetin** de Avrupa Topluluğu ile gümrük birliği çerçevesinde 1995 yılı sonunda tüm kısıtlamaların

kaldırılacağını ancak Türkiye'ye yapılması gereken 3 milyar dolarlık mali katkının yapılmadığını bildirdi. Çetin, Topluluğun Türkiye ile işbirliği için hazırlanan programı da yine Yunanistan engelini ileri sürerek yürürlüğe koymadığını söyledi. Türkiye'nin AT'ye tam üyelikte kararlı olduğunu bildiren Çetin, 1993'teki Ortaklık Konseyi toplantısında gümrük birliğinin teyid edilerek bir çalışma programının ortaya konulduğunu, özel sektörün gümrük birliğinde Topluluk ile rakebet edebileceğine inandığını vurguladı. Gümrük birliğiyle birlikte tam üyelik yolunda somut bir adım atılmış olacağına işaret eden Dışişleri Bakanı Çetin bunun hem Topluluğun hem de Türkiye'nin yararına olacağına inandığını ancak Topluluğunda mali işbirliğine işlerlik kazandırılması, tek yanlı anti-damping uygulamalarının kaldırılması gibi bazı adımları öncelikle atması gerektiğini dile getirdi. Çetin konuşmasının sonunda Avrupa Parlamentosu'nun da Türkiye'ye karşı daha objektif, tarafsız değerlendirmelere ve yapıcı tutumlara yönlendirilmesi gerektiği bu konuda da TBMM'ye ve KPK'ya büyük görev düştüğünü vurguladı.

AKARCALI: SİYASİ İRADE YOK

KPK üyesi **Bülent Akarcalı** da Ankara'nın gümrük birliği konusunda ortaya siyasi irade koyamadığını belirterek, 1963 Ortaklık Antlaşması'nın gümrük birliğini gerçekleştirme yolunda "mali yardım, milli sanayiye desteklemek için yapısal fonlar ve ortaya çıkacak işsizliği gidermek için serbest dolaşım" gibi sübapları olduğunu fakat bugün için üçünün de işlemediğini söyledi.

TİGREL. EN ÖNEMLİ EKONOMİ POLİTİKASI KARARI

Başbakan Tansu Çiller'in AT işleri koordinasyonundan sorumlu Baş-

danışmanı **Ali Tıgrel** de yaptığı konuşmada gümrük birliğinin Türkiye'nin yararına işlemesi için yapılması gerekenlerin 3 başlıkta toplanabileceğini belirterek bunları; makro ekonomik istikrarın sağlanması, gümrük birliğini Türkiye'nin yararına geliştirecek bir programın titizlikle uygulanması ve Avrupa Birliği'nin de gümrük birliğine yönelik olarak ortaklık anlaşmalarımız gereğince üstüne düşen yükümlülükleri yerine getirmesini sağlamak olarak sıraladı. Gümrük birliği ile birlikte yeni sanayi politikalarının belirlenmesi gerektiğini vurgulayan Tıgrel yapılması gereken şeyin iç ekonomik dengeleri bir program çerçevesinde düzenlerken, diğer taraftan Avrupa Birliği'nin gümrük birliğinin olumsuz etkilerini telafi edici dayanışma mekanizmalarını işletmesini sağlamak olduğunu söyledi. Verilmesi gereken kararın Cumhuriyet Türkiye'sinin en önemli ekonomi politikası kararı olduğunu ve 3 boyutunun bulunduğunu vurgulayan Ali Tıgrel bunları; Toplumsal uzlaşmanın sağlanmasının siyasi boyutu, makro dengelerin ve optimal verimliliği sağlayacak yöntemlerin uygulanmasının ekonomik boyutu ve uluslararası ilişkilerdeki denge ve müzakere tekniğinin diplomatik boyutu olduğunu ve bu üç boyutun da bir arada ve etkin bir şekilde ele alınması gerektiğini söyledi.

KPK Eşbaşkan Yardımcısı **Nami Çağan** da Türk tarafının azami ödününün sınırının ne olduğunu, mali yardım konusunda ne kadar direnebileceğimizi, tam üyeliği telaffuzdan vazgeçip geçemeyeceğimizi sordu. Çağan, tarım konusunun gümrük birliğinin eksiği, ortak pazar ile ilgili pek çok konuyu içermesinin ise gümrük birliğinin fazlası olduğunu ifade etti.

Dışişleri Bakanlığı AT Genel Müdürü **Akın Alptuna** da topluluğun mali işbirliğini işletmemesi nedeniyle 3 milyar dolar, doğacak gümrük kayıpları neticesinde de 3 milyar dolar olmak üzere Türkiye'nin yaklaşık 6 milyar dolar bir kaybının olacağını iddia etti. DPT Müsteşarı **Necati Özırat** ise Türkiye'nin kararlılığına karşın Topluluğun aynı kararlılığı taşıdığını söylemenin güç olduğunu belirterek başladığı konuşmasında Türkiye-AT ortaklığında gümrük birliğinin bir amaç değil bir araç olduğunu vurguladı. Özırat, Çağan'a verdiği yanıtta ise gümrük birliğinin tesisi için mali yardımın şart olduğunu, işçilerin serbest dolaşım prensibinin unutulmaması gerektiğini, ticarete konulan engellerin kaldırılması gerektiğine işaret etti.

Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı (HDTM) Müsteşar Yardımcısı Vekili ve AT Koordinasyon Genel Müdürü **Nejat Eren**, Avrupa Topluluğu'nun Türkiye ile gerçekleştireceği gümrük birliğini dar anlamda ayrı bir gümrük birliği olarak niteledi. Türkiye'nin verilebilecek yeni bir tavizinin olmadığını vurgulayan Eren, bu şartlarda gümrük birliğine gidiyor olmanın zaten temel ödün olduğunu, önümüzdeki 6 ayda mali ilişkilerde somut bir adım atılmasının şart olduğunu ifade etti.

Davetlilerden ilk konuşmayı yapan İktisadi Kalkınma Vakfı (İKV) Başkanı **Sedat Aoloğlu** Türkiye'nin istikrar politikası uygulamasına başlamış olmasını İKV olarak memnunlukla karşıladıklarını ancak gümrük birliği konusunda var olan siyasi iradenin ne kamuoyuna ne de AT'ye anlatılabildiğini söyledi. Aoloğlu, topluluğun gümrük birliğini gerçekleştirirken taahhütlerine sadık kalmadığından şikayet etti. Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı **Refik Baydur** da siyasi birliği hedef alıp ekonomik birlikte tavizler vermek gibi bir hatanın Türkiye'yi yanlış yollara götüreceğini belirterek parasal şartlar, kuşakların intibak programı, ekonomik ve sosyal

konseyin üstlenebileceği güçlü bir koordinasyon ve içindeki hizmet müesseselerinin yeniden tanziminin gözden geçirilmesini istedi. Baydur, "Avrupalı olmanın fantazisi içinde taviz vermenin gereğine inanmıyorum" dedi.

Hak-İş Genel Başkanı **Necati Çelik** "riskler de olsa gümrük birliğine gidelim" tutumunu bilim adamlarında görmenin endişe yarattığını, mevcut işsizlik sıkıntısının gümrük birliği ile beraber daha da artacağını söyledi. Türkiye'nin gümrük birliği dışında Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) gibi alternatifler üretmesinin gerekli olduğuna inandığını belirten Çelik, bunun AT ile pazarlıkta önemli olacağını, gümrük birliği ile acımasız bir rekabet ortamında KİT'lerin tamamen kapanabileceğini iddia etti. Türkiye'yi "körü körüne" izlediği tutumdan vazgeçmeye çağırarak Hak-İş Genel Başkanı Çelik, stratejik tavizlerde ısrarlı olmak gerektiğini ve gerekirse gümrük birliğinin askıya alınabileceğini Topluluğa göstermenin şart olduğunu bildirdi.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Genel Başkanı **Kemal Nebioğlu** da konunun merkezinde insanın mutluluğu ve çağdaşlığının bulunduğunu belirterek Topluluğun temelinde de aynı mantığın yer aldığını belirtti. 1945'ten bu yana Türkiye'nin ilk defa çok önemli bir köşeyi döneceğini vurgulayan Nebioğlu, AT'nin Türkiye'yi yarım yamalak almaya çalışan, kapısında tutacağı bir ülke olarak göremeyeceğini söyledi. Türk işçilerinin serbest dolaşımının çok önemli olduğunu belirten Nebioğlu, işsizliğin patlama noktasına geldiğini ve bu patlamayı sadece aile dayanışmanın engellediğini öne sürdü.

Soru ve tartışmalarla süren toplantının bitiminde KPK Eşbaşkanı **Tunç Bilget** bir basın toplantısı düzenledi. Bilget, bürokrasinin müzakereler hakkında bilgi verdiğini ve davetilerin gümrük birliği süreci hakkında görüş belirttiklerini, toplantının bir çeşit ekonomik sosyal konsey niteliğinde geçtiğini söyledi.

Avrupalı gazeteciler Cindoruk'un konuğu

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk 29 Mayıs tarihinde ABD ve Avrupalı gazetecileri kabul etti. Gazetecilerin AT'ye üyelik, Güneydoğu ve cezaevleriyle ilgili sorularına karşılık Cindoruk şunları söyledi: "Bir ülkede, ayrı bir devlet kurmak, ülkeyi bölmek gibi bir niyetiniz yoksa siyasal parti kurabilir, parlamentoya girebilirsiniz. Bugünkü Cumhurbaşkanı'yla (Süleyman Demirel) bizim de bazan siyasal haklarımız kısıtlandı, cezaevine girdik, ancak hiç bir zaman elimize silah almadık."

Vefa Tanır Çin'i ziyaret etti

TBMM Başkanvekili Vefa Tanır başkanlığındaki bir parlamento heyeti Çin Halk Cumhuriyeti Meclisi Kültür, Sanat ve Bilim Kolu'nun davetisi olarak bu ülkeye resmi bir ziyarette bulundu. TBMM Heyeti 20 Haziran'da başlayıp 10 gün süren gezi boyunca iki ülke ilişkilerinin geliştirilmesi yönünde görüşmeler yaptı. Tanır, ziyaretin sonunda yaptığı açıklamada Çin Halk Cumhuriyeti'nin Türkiye ile kültürel, ekonomik ve ticari ilişkileri geliştirmeye büyük önem verdiğini belirtti ve "Çin'li yetkililerle yaptığımız görüşmelerde anladık ki, Çin Halk Cumhuriyeti, Türkiye'yi önemli bir pazar ve Batı'ya açılan bir kapı gibi görmek amacıyla" dedi.

İsrail'e parlamento heyeti

TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Erdal İnönü başkanlığındaki bir parlamento heyeti 29 Mayıs - 2 Haziran tarihleri arasında İsrail'i ziyaret etti. TBMM Heyeti İsrail'de Cumhurbaşkanı Ezer Weizman, Başbakan İzak Rabin, Parlamento Başkanı Prof. Weis tarafından kabul edildi. İki ülke yetkilileri arasında yapılan görüşmelerde çifte vergilendirilmenin önlenmesi, serbest ticaret anlaşması ve yatırımların karşılıklı teşviki, su meselesi ve ortak iş konseyinin geliştirilmesi ele alındı.

Cindoruk Avrupa Parlamento Başkanları Konferansı'nda konuştu:

Demokrasileri ekonomik sorunlar tehdit ediyor

Avrupa Parlamento Başkanları Konferansı'nda bir konuşma yapan TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, demokrasilerin önündeki en büyük tehlikenin ekonomik sorunlar olduğunu bildirdi.

Avrupa Parlamento Başkanları Konferansı'nın 11'ncisi 20-24 Haziran tarihleri arasında Hollanda'nın Lahey kentinde toplandı. "Avrupa Parlamentolarında Demokrasinin İşleyişi, Medyanın Gücü ve Batı Ülkelerinde Demokrasi" konularının ele alındığı konferansta Türkiye'yi TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk temsil etti. Demokrasi üzerine bir konuşma yapan Cindoruk, "Demokrasinin içeriği kendi sorunlarını çözmeye yeterlidir" dedi. Demokrasinin totaliter bir rejimle yaptığı mücadeleden sonra Avrupa'da geçerli tek rejim haline geldiğini söyleyen Cindoruk basının ağırlığını arttırmasının kötü değil ancak basının seçmen yerine karar vermesini engellemek gerektiğini belirtti. Cindoruk şöyle dedi:

"Demokrasi bugün Avrupa'da altın çağını yaşıyor. Zira batısından doğusuna, kuzeyinden güneyine kadar bütün kıtayı kapsıyor. Demokrasi Avrupa kıtasına barışı, özgürlüğü, insan haklarına saygıyı getirdi. Demokrasiyi yaygınlaştırdık. Son yıllarda, demokratik rejime geçen Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinin insanlarıyla beraber olduk. Türkiye'nin öncülüğünde Karadeniz Asamblesini kurduk. Demokrasiye yeni geçmiş bu ülkelerin insanların çektikleri sıkıntıları ve sorunları yakından gördük. Üzerimize

düşen, demokrasiye yeni geçmiş ülkelere demokrasinin kurallarını yaşıtmaları için yardımcı olmaktır."

Demokrasilerin yaşatılmasında en büyük sorunun demokrasi ile ekonomi arasındaki ilişkide olduğunu vurgulayan TBMM Başkanı Cindoruk sözlerini şöyle sürdürdü: "Serbest düşünceye geçmek kolaydır. Ama halkın demokrasiden elde ettiği menfaatlere rağmen iç fiyatları alabildiğine arttırırsanız, işsizliği çoğaltırsanız, rejim demokrasi de olsa, insanlar 'bu rejim bana ne getiriyor?' diye sormaya başlar. Demokrasiye bekleyen tehlike ne basından ne de başka bir yerden gelir. Türk demokrasisinin geçirdiği buhranları yaşamış bir kişi olarak şunu söyleyebilirim ki, insanlara ekonomik refah, gelecek, iş ve fiyatlarda denge getirmiyorsa demokrasi için tehlike vardır. Zira bu takdirde yeni rejim arayışları ortaya çıkacaktır."

Cindoruk "Demokrasinin karşısına yeni haksız rekabetçi rejimler çıkabilir mi?" sorusunu herkesin kendi kendisine sorması gerektiğini belirterek "Sadece demokrasi yetmez, akıl vermek yetmez. Ekonomik kaynak aktarmak gerekir. Bunun için Truman Doktrini, Marshall Yardımı benzeri programlar uygulamak gerekip gerekmeyeceğine karar vermek beni aşar. Ama böyle bir karar almazsak istenmeyen gelişmeler meydana gelebilir" diye konuştu. Cindoruk Doğu Avrupa'nın doğusunda büyük insan kitlelerinin olduğuna işaret ederek "Oralara da demokrasinin gelmesini

istiyorsak işe Avrupa'dan başlamalıyız" dedi. Türkiye'nin demokrasiyi yaşatmak için çok acı çektiğini ancak özveriyle Batı demokrasisine koştuğunu dile getiren Cindoruk konuşmasını Avrupa parlamento başkanlarına bir çağrıyla tamamladı. Cindoruk şöyle dedi: "Batı Avrupa demokрасisi bugün bir üçgene sıkışmıştır: Brüksel, Strasbourg, Lahey. Toplantılar bu üç merkez arasında dönüyor. Şu halde 1996 yılındaki müteakip toplantıyı Avrupa'nın doğusundaki bir ülkede yapmayı teklif ediyorum. Gelin, oralardaki sorunları ve kaydedilen ilerlemeleri görün. Orada yeni bir rüzgar esiyor. O bir sahanlıktır, sizi korur. Batı demokрасisinin sahanlıklara ihtiyacı var. Bu çerçevede, bir kere daha 1996 yılındaki toplantımızın İstanbul'da yapılmasını teklif ediyorum."

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk 1996'daki parlamento başkanları toplantısının İstanbul'da yapılması önerisine olumlu yanıt aldıklarını, konuyla ilgili olarak Avrupa Parlamenterler Başkanı Martinez'le görüşeceğini bildirdi.

Lahey'de gazetecilerin sorularını da yanıtlayan Cindoruk "demokрасinin sorgulandığı" bu görüşmelerin önemine değinerek Avrupa Konseyi'nin üye sayısının 40'a yaklaştığını bildirdi. "Avrupa tarihinde ilk defa tümüyle demokrasi ile idare edilir hale gelmiştir" diyen Cindoruk, Bosna Hersek Meclis Başkan Vekili'nin de toplantıya katıldığını belirtti ve "Bosna Hersek'te de ihtilafın son bulmasından sonra demokrasi

yerleşecek" dedi. Avrupa için demokrasiyi "hayal edilmesi dahi zor olan bir hedefti" diye niteleyen Cindoruk, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra bloklara ayrılan kıtanın tekrar birleştiğine dikkati çekti. Bu demokrasilerde ortaya çıkabilecek sorunların aşılmasının hedeflendiğini söyleyen TBMM Başkanı Cindoruk, "Avrupa demokrasininin kusurları, eksikleri, medya ile ilişkilerindeki ölçüleri ve demokrasiye yönelik tehdit unsurlarını tartıştık" diye konuştu. Doğu Avrupa ülkelerindeki demokrasiye geçiş kararlarının "saygıdeğer" olarak niteleyen Cindoruk, işsizlik gibi sorunlara çözüm getirilemediği takdirde, demokrasiye yönelik tehditler oluşabileceğini kaydetti. Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasındaki ilişkileri de değerlendiren Cindoruk, "Birliklerin siyasal ve ekonomik ölçüleri var. Bu ölçülere uyduğunuz zaman o toplumlarla uzlaşırsınız ve onlarla birleşirsiniz" dedi.

Türkiye ile AB ülkeleri arasındaki çekişmenin bir husumet değil, uzlaşma arayışı olduğuna işaret eden Cindoruk "Türkiye'nin dostluğuna ve demokrasi inancına Batı'da hiç bir güvensizlik duygusu hissetmedim. Bu gün Türkiye'yi yönetenler de demokrasi için savaş yapmış insanlardır. Bize güven duymamamaları için hiç bir neden yok. Türkiye'de demokrasiye geçiş için bir devrime ihtiyaç yok, bir evrim gereklidir. O evrim sürüyor. Biz kimseye, belli bir topluluğa alınmamız için baskı yapmıyoruz. İsteklerimizi ve niyetimizi ifade ediyoruz. Türkiye'nin bu konudaki niyet ve isteği, Atatürk'ün kurduğu cumhuriyetimizin temel felsefesidir. Olumlu bir yaklaşımdır, büyük mesafe aldık. Benim isteğim, şahıslara değil, ülkemize itibar gösterilmesidir. O da olacaktır. Türkiye, demokrasiye geçmiştir, kurum eksikliği yoktur. Kurallarda bazı geri adımlar atılmıştır. 1960'tan bu yana üç kere askerin yaptığı anayasalar yürürlüğe konmuştur. Bu parlamento 2.5 senedir Anayasası'nı değiştirmeye çalışıyor.

Demokrasiyle barışık yüzlerce yasa çıkartıldı."

HİÇ KİMSE TÜRK DEMOKRASİSİNDEN KUŞKU DUYMUYOR

Hollandada dahil, Batı ülkelerinin hiçbirinde özenilecek ve hemen benimsenebilecek bir kurum ve yasa görmediğini vurgulayan TBMM Başkanı Cindoruk, "Kimse Türk demokrasisinden kuşku duymuyor. Bazı uygulamalardan şikayetler var. İnsan Hakları Komisyonumuz, yargı organlarımız bunları takip ediyor. Türkiye, terör ve anarşi olmasına rağmen demokraside hızla yürüyor" dedi.

Cindoruk: Bugün Türkiye'yi yönetenler demokrasi için savaş yapmış insanlardır. Türkiye'de demokrasiye geçiş için bir devrime ihtiyaç yok, bir evrim gereklidir. O evrim sürüyor. Türkiye demokrasiye geçmiştir

Avrupa'da bulunan eski DEP milletvekillerinin Frankfurt'ta bölücü bir örgüt tarafından düzenlenen yürüyüşe katılmalarına ilişkin bir soruyu yanıtlayan Cindoruk, "Eğer Türkiye aleyhinde bir gösteriye katılmışlarsa yanlış yapmışlardır. Türkiye'deki bir yargı kararına, bir parlamento kararına karşı itiraz haklarına saygı duyuyorum. Bu konuda kendilerini kınamam. Kişisel savunma hakları vardır ama Türk vatandaşlarının Türkiye aleyhine birtakım sokak gösterilerine katılmaları yanlış olur. Haksız duruma düşer, kamuoyunda itibar kaybederler." Türk kamuoyu ve medyasının bu konuda çok duyarlı olduğunu vurgulayan Cindoruk, "Kendileri bir gün Türkiye'ye döneceklerini ve siyasi hayata devam edeceklerini söylüyorlar. Bu tür faaliyetlerde bulunan kişilerin daha sonra Türkiye'de tekrar siyaset yapmaları zorlaşır" diye konuştu.

Avrupa Parlamento Başkanları toplantısından sonra yurda dönüşünde Atatürk Havaalanı'nda bir basın toplantısı düzenleyen TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, insan hakları konusunda hiç bir ülkenin kendisini bağımsız sayamayacağını belirterek şunları söyledi:

"Türkiye dahil, pek çok ülkenin anayasalarını sıradışı olmaktan çıkarıp, milletlerarası insan haklarına dayalı hukuk normlarına ve değerlerine uygun hale getirmesi lazımdır. Eğer Türkiye insan haklarına bağlı bir devlet olmasa; Avrupa Birliği'yle uygun adım yürüyemez ve bir gün kendisini bu demokratik değerlerin dışında ve yalnız bulabilir. Bu çarpıcı bir biçimde ortaya çıkmıştır, bunun savunulur tarafı yoktur. Türkiye kimse tarafından sorgulanmamıştır, sorgulamaya da müsaade edilmemiştir."

Cindoruk bir soru üzerine Avrupa'daki DEP milletvekillerinin Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komisyonu'na başvurmaya hakları olduğu belirterek, "İmzaladığımız anlaşmalara göre bu hakları vardır. Türkiye onların bu haklarını kullanmalarından dolayı gıcınmaz. Savunmasını yapar. Türk vatandaşları diledikleri milletlerarası kuruluşlara başvurabilir. Şu anda bu komisyonda Türkiye aleyhinde 70'in üzerinde başvuru vardır. Bir tane daha olur. Ancak Türkiye savunmasını yapar" dedi. Avrupa Parlamentosu'nda önümüzdeki dönemde Türkiye aleyhine kararlar alınabileceğini kaydeden TBMM Başkanı Cindoruk, "Duygusal davranmak yerine haklı yanları varsa, bunları gidermek için çaba sarfetmeliyiz" diye konuştu.

BAYRAĞA SAYGISIZLIK YAPAN VATAN HAINİDİR

Cindoruk, HADEP Kongresi'nde Türk Bayrağı'nın yuhalandığının anımsatılması üzerine "Kim Türk Bayrağına saygısızlık yapmışsa vatan hainidir. Kim Türk Bayrağı'na saygı duymuyorsa, milli sembole saygısızlık yapmışsa onlar vatan hainidir" dedi.

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk Fransa Cumhurbaşkanı François Mitterrand'ı ziyaret ederek iki ülke ilişkilerini görüştü.

TBMM Başkanı Cindoruk Fransa Meclis Başkanı Seguin'le görüştü

Türkiye demokrasi köprüsü

Fransa Meclis Başkanı Philippe Seguin, "demokrasi köprüsü" olarak nitelediği Türkiye'nin Avrupa için vazgeçilmez bir müttefik olduğunu açıkladı.

Beraberinde 4 kişilik bir parlamenter heyeti ile birlikte 2-4 Mayıs tarihleri arasında Meclis Başkanı Philippe Seguin'in davetlisi olarak Fransa'yı ziyaret eden TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk Paris'te Cumhurbaşkanı François Mitterrand, Fransa Meclis Başkanı Philippe Seguin, Sosyalist Grup Başkanı Martin Valvy, Senato Başkan Yardımcısı Jean Chamant, Fransa Meclisi Dışişleri Komisyonu üyeleri ve bazı milletvekilleri ile görüşmeler yaptı. Cindoruk başkanlığındaki TBMM heyetinde şu milletvekilleri yer aldı: Muhammet Kaymak, Ahmet Remzi Hatip, Osman Özbek ve Ali Kemal Başaran.

Fransa Milli Meclis Başkanı Philippe Seguin ile kahvaltıda buluşan TBMM Başkanı Cindoruk, Türk ve

Fransız parlamentoları arasındaki temasların en üst düzeyde sürdürülmesinin ve geliştirilmesinin hedeflendiğini söyledi. Cindoruk, "İki dost ülkenin parlamentolarının yakınlaşmaları ve birbirlerini daha iyi tanımaları için temasları sürdürme kararı aldık" dedi.

CİNDORUK: FRANSA TARİHİ TÜRKİYE İÇİN İLHAM KAYNAĞI

Fransa'nın Türkiye için çok önemli bir dost ve müttefik olduğunu vurgulayan Cindoruk şöyle konuştu:

"Sadece Cumhuriyet döneminde değil, her iki tarafın monarşi yaşadıkları dönemlerden gelen tarihi bağlarımız var. Türkiye, Fransa'nın özgürlükçü ve reformcu tarihinden de esinlenmiştir. 1. ve 2. Meşrutiyetin de, Cumhuriyetin de temelinde Fransız demokrasi hareketleri vardır. Fransa tarihi, Türkiye için ilham kaynağıdır."

Fransa'da 238 bin Türk vatandaşları bulunduğunu hatırlatan Cindoruk, bu vatandaşların sorunlarının çözü-

müne katkıda bulunacak çalışmalar yapılmasını istedi ve bu çerçevede Türkiye ile Almanya parlamentoları arasında oluşturulan ortak çalışma grubunu örnek gösterdi.

Türkiye'nin Avrupa ile ilişkilerini "çok taraflı" olarak niteleyen TBMM Başkanı Cindoruk, Avrupa Birliği ile ilişkilerin baştan beri tutarlı ve aralıksız sürdürüldüğüne dikkat çekti ve şunları söyledi: "Avrupa ile Türkiye arasındaki ilişkiler iki taraf için de çok yararlıdır. Meseleyi tek taraflı düşünmüyoruz. Demokratikleşme süreci içerisindeki Türkiye, Avrupa ile giderek yakınlaşmaktadır. Türkiye, tam bir köprü rolü oynamaktadır."

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk dokunulmazlıkları kaldırılarak tutuklanan DEP'li milletvekillerine ilişkin bir soruya verdiği yanıtta şunları söyledi:

"TBMM bu konuda kararını vermiştir. Her karar gibi bu da tartışmaya

açıktır. Şimdi olay yargıya yansımıştır, müdahale edemeyiz. Biz de, yargının karar ve sonuçlarını bekliyoruz. Dileğim, tutuklu bulunan milletvekili arkadaşlarımızın aklanmasıdır. Parlamento da buna imkan tanımak için karar almıştır. İtham altındalar, bu ithamlardan kurtulmalarını diliyorum. Kanun yolları açıktır. Yargı güvencesi altında bulunuyorlar."

TÜRKİYE'NİN ÖNEMİ BÜYÜK

Fransa Milli Meclis Başkanı Philippe Seguin de, TBMM ile ilişkilere büyük önem verdiklerini ve üst düzey temasların yararlı sonuçlar vereceğine inandıklarını belirterek "Dost ve müttefik ülkelerimizin ilişkilerinin geleceğine ve yoğunlaştırılmasına büyük önem veriyoruz. Türkiye'nin önemi ve değeri bizim için büyüktür" diye konuştu. Cindoruk'un 'Türkiye'nin en kısa zamanda Avrupa Birliği'ne tam üyelik hedefinde olduğunu' dile getirdiğini belirten Seguin, Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ilişkilerin canlandırılması arzusunda olduklarını ifade etti.

Seguin, Cindoruk'la görüşmesinden sonra Anadolu Ajansı'na yaptığı açıklamada "demokrasi köprüsü" konumundaki Türkiye'nin bölgesel önemine ve Avrupa için vazgeçilmez bir müttefik olduğuna dikkat çekti. Seguin, "Türkiye başta SSCB'nin parçalanmasıyla doğan yeni Orta Asya cumhuriyetleri olmak üzere, bölgesindeki pek çok ülkeye demokrasi taşıyabilecek konumdadır" dedi. Cindoruk'la yaptıkları görüşmelerin son derece yararlı geçtiğini vurgulayan Seguin, dost ve müttefik Türkiye ile Fransa arasındaki ilişkilerin parlamentolar arasında da en üst düzeyde sürdürülmesi konusunda görüş birliği içinde olduklarını söyledi.

"TÜRKİYE'NİN 451. MİLLETVEKİLİ"
Hüsamettin Cindoruk'un eski Çevre Bakanı Selgolene Royale'nin de bulunduğu Fransa Meclisi Sosyalist Grup Başkanı Martin Malvy ile yaptığı görüşmede dokunulmazlıkları kaldırılan gözaltındaki DEP'li milletvekillerinin durumu gündeme geldi. DEP'li milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırıldığı

Meclis Genel Kurul toplantısını TBMM'de izleyen ve DEP'li milletvekilleriyle sabaha kadar Meclis'te kalan Bayan Royale'nin suçlamalarına karşılık Cindoruk "Siz Türkiye'nin 451. milletvekilisiniz. Başka bir ülkede parlamentoda sabahlamanıza izin verirler miydi?" diye sordu. Cindoruk şöyle devam etti:

"TÜRKİYE ÜNİTER BİR DEVLET OLARAK KALACAKTIR"

"Biz cezaevindeyken neredesiniz? Üstelik biz militarizme karşı savaşıyorduk. Tek başımıza savaştık ve demokrasiye vardık. Elde silahlar varken kesinlikle tartışmayız. Türkiye'de ne federasyon ne de federe devlet olur. Türkiye, Fransa gibi üniter bir devlettir, öyle kalacaktır. Bunun değişmesine kesinlikle müsaade etmeyiz. Türkiye'yi biz yaşayarak, siz dürbünle görüyorsunuz."

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk Fransa Millet Meclisi'ndeki bir oturumu "Onur Konuşu" locasında izledi. Meclis Başkanı Philippe Seguin oturumu açarken, "Türkiye Cumhuriyeti'nin Meclis Başkanı onur konuşu olarak aramızdadır" dedi. Seguin'in sözleri üzerine parlamenterlerin büyük bölümü ayağa kalkarak, Cindoruk'u alkışlayarak selamladılar.

MİTERRAND'LA GÖRÜŞME

Fransa Milli Meclisi'ndeki oturumdan sonra Cumhurbaşkanı François Mitterrand'la görüşmek üzere Elysee Sarayı'na geçen Cindoruk burada resmi törenle karşılandı. İki lider arasındaki görüşme yarım saat olarak programlanmasına karşın 1 saat 15 dakika sürdü. Hüsamettin Cindoruk Elysee Sarayı'ndan çıkışında yaptığı açıklamada, görüşmenin çok iyi geçtiğini ve her şeyin konuşulup, ele alındığını söyledi. Görüşmenin son derece olumlu geçtiğini belirten TBMM Başkanı Cindoruk, "Mitterrand ile olumlu ve yapıcı bir diyalog içinde süren ve her konuyu ele aldığımız bir görüşme yaptım. DEP milletvekillerinin durumu ve terörizm dahil her şeyi konuştuk" dedi.

Kalemliler: Soydaşlarımız Bulgaristan'la aramızda köprü

TBMM Başkanvekili Mustafa Kalemliler, Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'in konuşu olarak Türkiye'de bulunan Bulgaristan Dışişleri Bakanı Stanislav Daskalov'u 17 Mayıs'ta kabul ederek bir görüşme yaptı. Kalemliler, Türkiye ile Bulgaristan arasında kökü tarihe dayanan çok derin ilişkilerin bulunduğunu belirterek, "Aynı coğrafyayı paylaşıyoruz. Bulgaristan'daki soydaşlarımız bu coğrafyada iki ülke arasında köprü görevi görüyorlar" dedi.

Kalemliler, Balkanlarda Sırp vahşeti sürerken yapılan bu ziyareti daha da anlamlı bulduğunu belirterek, iki ülke yetkilileri arasında yapılan görüşmelerin bu vahşetin sona erdirilmesine katkı yapmasını umduğunu söyledi. Daskalov, önümüzdeki ay Bulgaristan Devlet Başkanı Jelev'in Türkiye'yi ziyaret edeceğini bildirdi ve iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesinden memnun olduklarını dile getirdi.

KEİPA ülkeleri arasında bilgisayar ağı gündemde

KEİPA Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komitesi tarafından Ankara'da düzenlenen "KEİFA Ulusal Parlamentolarının Enformasyon ve Dökümantasyon Servisleri Arasındaki İşbirliği: Bilgisayarlı Bilgi Ağı'nın Oluşumu" konulu semineri 7-8 Haziran tarihleri arasında Ankara'da yapıldı. Seminerin açılışında bir konuşma TBMM Genel Sekreteri Muammer Telli, bilginin önemine değinerek, "Çeşitli kurumlar, çağımızın teknolojik olanaklarından bu denli yararlanırken, parlamentoların kendi aralarında bilgi transferi sağlayacak bir sistemden yoksun olmaları düşünülemez" dedi.

Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş, TBMM Başkanı Cindoruk'u ziyaret etti

Türkiye KKTC'nin yanında

Hüsamettin Cindoruk: Kıbrıs politikamız sadece devlet politikası değil, millet politikasıdır. Türk devletinin, Türk halkının ve KKTC'nin uyguladığı politika dünya barışına hizmet edecek bir politikadır.

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, KKTC Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'la yaptığı görüşmede Kıbrıs sorununun 21. yüzyıla gelmeden çözüleceğini belirterek "Türkiye her türlü fedakarlığa hazırdır" dedi.

KKTC Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş, Hüsamettin Cindoruk'u TBMM'deki makamında ziyaret ederek bir süre görüştü. Kıbrıs sorununun etraflıca ele alındığı görüşmede Denktaş Kıbrıs Rum Kesimi'nin Avrupa Birliği'ne girmesi durumunda, anavatan Türkiye ile entegrasyona gideceklerini açıkladı.

Kıbrıs sorununda çözüme ulaşılmasının nedeninin BM Genel

Sekreteri'nin üzerinde uzlaşma sağlanan ilk belge yerine Rum kesiminin isteklerini dikkate alan ikinci metni esas alması olduğunu vurgulayan Denktaş şöyle dedi:

"Bu haksızlığı bertaraf etmelerini istiyoruz diye, uzlaşmaz oluyoruz, bizi kötü raporlarla tehdit ediyorlar. Bizi, iki tercih arasında bırakıyorlar. Kötü rapora boyun mu eğelim, yoksa hakkımızı korumaya devam mı edelim? Karar, neticede Meclis'in olacaktır. 30 yıldır bu mesele halledilemiyorsa tek nedeni vardır; O da Rumlar açısından meselenin halledilmiş addedilmesidir. Kıbrıs Cumhuriyeti Hükümeti yapıldılar,

haksız yere bu ünvan kendilerine bırakıldı, istedikleri buydu. Bunu elde ettikten sonra dünyayı kandırarak yollarına devam ediyorlar."

Denktaş, Rumların AB üyeliği konusunda ise "Şimdiden ikaz ediyoruz ve diyoruz ki: Rumlar, Avrupa Birliği'ne girme yolunda adım atarlarsa ve onlar da bunlara kapıyı açarlarsa Kıbrıs adı altında, o zaman iki Kıbrıs kökleşmiş olur ve Türk Kıbrıs davası da havada kalmaz, yalnız kalmaz. Anavatanıyla şu veya bu şekilde entegrasyona gider. Kıbrıs'ta bir Türkiye faktörü vardır. Bunları kaale almadan Kıbrıs sorununun çözmek mümkün değildir.

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk ise yaptığı konuşmada TBMM'nin bir yıl içinde iki kez Kıbrıs'la ilgili karar aldığını ve bunların hükümetleri bağlayıcı olduğunu belirterek şunları söyledi:

"Kıbrıs politikamız millet politikasıdır, sadece devlet politikası değildir. Söylediklerinize tamamen katılıyorum. Kıbrıs politikanız haklı, dengeli ve bilinçlidir. Türk devletinin, Türk halkının ve sizin uyguladığınız politika, dünya barışına hizmet edecek bir politikadır. Eğer yanlış bir politika dünyanın yöneticisi olan Birleşmiş Milletler ya da Avrupa Topluluğu tarafından ortaya konursa o zaman da sizin dediğinizi yapma hakkınız ortaya çıkar. Devletlerarası hukuk da buna elvermektedir. Biz milletlerarası anlaşmalara sadıqız."

Cindoruk, konuşmasını şu sözlerle tamamladı: "Bizim Meclis olarak dileğimiz, bu konunun milletlerarası hukukun içinde, ne var ki Kıbrıs Türk halkının barışçı düşünceleri ve çıkarları doğrultusunda çözülmesidir. Bu öyle çözülmezse böyle çözülecektir. Anlaşıyor ki, 21. asra gelmeden Kıbrıs meselesini çözeceğiz."

KKTC'li parlamenterler 20 yıl sonra ilk kez Avrupa Konseyi'nde

Kıbrıslı Türk parlamenterler 20 yıl aradan sonra ilk kez Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi'nin 28 Haziran-1 Temmuz tarihleri arasındaki toplantısına katıldılar.

KKTC'li parlamenterler AKPM Kıbrıs Raportörü Lord Finsberg ve AKPM Türk Grubu Başkanı Sait Kemal Mimaroglu'nun girişimleriyle Siyasal Komisyon toplantısında seslerini duyurdular. RUMLAR AB'YE ALINIRSA KIBRIS SORUNU ÇIKMAZA GİRER

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanı Hakkı Atun, Başbakan Yardımcısı Özker Özgür ve milletvekilleri Derviş Eroğlu ve Mustafa Akıncı, AKPM

Türk Grubu Başkanı Sait Kemal Mimaroglu ile birlikte düzenledikleri basın toplantısında Rumların Avrupa Birliği'ne kabul edilmeleri halinde Kıbrıs sorununun çıkmaza gireceğini ileri sürdüler.

BM Genel Sekreteri Butros Gall'nin Kıbrıs sorununa ilişkin girişimlerini desteklediklerini belirten KKTC'li parlamenterler Avrupa Konseyi'nin her iki tarafın da adil ve eşit koşullarda dinlenmesine yardımcı olması gerektiğini dile getirdiler. KKTC'li parlamenterler, Ada'da müzakereler yoluyla tarafların iradesine dayalı bir siyasi çözümünden yana olduklarını bildirdiler.

Cindoruk'tan Yunanistan Meclis Başkanı'na mektup:

Lavrion kapatılsın

TBMM Başkanı Hüsametdin Cindoruk, Türkiye'nin Atina Büyükelçilik Müsteşarı Ömer Haluk Sipahioğlu'nun Atina'da teröristlerce öldürülmesi üzerine Yunanistan Meclis Başkanı Apostolos Kaklamanis'e bir mektup gönderdi. Cindoruk, terör örgütü PKK'nın lojistik merkezi haline gelen Lavrion kampının kapatılmasını ve iki ülke arasında düşmanlığı kışkırtıcı ve terörü teşvik edici yayınların tekrarnın önlenmesini istedi. Mektubun tam metni şöyle:

Sayın Başkan,

Ülkemizde görevli değerli diplomatımız Haluk Sipahioğlu'nun uğradığı saldırı bazı düşüncelerimi siz sayın Başkan'a iletme fırsatını bana vermiştir.

Herşeyden önce, terörün bugüne değin hiçbir sorunu çözemediği, buna karşılık teröre göz yuman ve taviz verenlerin bu barbarlığın yıkıcı etkisine er veya geç maruz kaldıklarına işaret etmek isterim. Terörizm, günümüzde uluslararası bir boyut kazanmıştır. Onu ortadan kaldırmak da ancak uluslararası mücadeleyle mümkün olabilecektir.

Komşumuz Yunanistan gibi, Türkiye de, terör barbarlığından çok çekmiş bir ülkedir. 1984'ten bu yana da ayrılıkçı terör ile mücadele etmekteyiz. Takdir edersiniz ki, ülke içinde yapılan mücadele ne kadar titizlikle yürütülürse yürütülsün, uluslararası işbirliği ile takviye edilmedikçe bu mücadelenin kesin bir başarıya ulaşması güçleşmektedir.

Bu itibarla, tarafımızdan yürütülen bu mücadeleye Yunanistan'ın destek ve katkısını vermesini, hem AGİK çerçevesindeki sorumlulukları, hem de kendi menfaatleri açısından kaçınılmaz görüyorum. Bu bağlamda, inanılması imkansız terör lojistik merkezi halini alan Lavrion mülteci kampının, PKK sempatisi ve diğer paravan derneklerin kapatılmasının büyük önem arzettiğini düşünüyorum.

Dostlarımız Almanya ve Fransa başta olmak üzere çeşitli demokratik ülkelerin bu yöndeki uygulamaları, uygarlık dayanışması örneğidir.

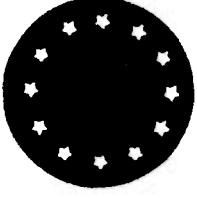
Kanaatin odur ki, Türkiye aleyhine yaratılan nefret duyguları Yunan halkının uzun vadeli menfaatleri ile bağdaşmamaktadır. İki komşu ve müttefik ülke olan Türkiye ile Yunanistan aralarındaki sorunları ancak diyalog, işbirliği ve görüşmeler yoluyla aşabilirler. Bunun aksini savunmak ancak karşılıklı acı ve üzüntülere yol açar. Bu husus, Atina Büyükelçiliğimiz Müsteşarı Ömer Haluk Sipahioğlu'na düzenlenen alçakça saldırı neticesinde ne yazık ki bir kez daha doğrulanmıştır.

Bu arada, Yunan basınında çıkan ve misyon mensuplarımızı adeta hedef gösteren çeşitli yayınlara değinmeden geçemeyeceğim. Bundan bir süre önce, Yunanistan'daki temsilciliklerimizde görevli tüm personelimizin isim ve adreslerinin, bu kişilerin Yunanistan'ın menfaatleri aleyhinde faaliyet gösteren ajanlar olduğu iddiası ile bir gazetede yayınlanmasının, hukuken suç teşkil etmek bir yana, görevlilerimizin hayatlarını da tehlikeye attığı kuşkusuz maalesef haklı çıkmıştır. Bir hukukçu olarak meselenin bu yönünün de gözönünde tutulması gerektiğine inanıyorum. İki ülke arasındaki düşmanlığı kışkırtıcı ve terörü teşvik edici nitelikteki bu yayınların tekrarnın önlenmesi için elinizden gelen gayreti göstermenizi rica ediyorum.

Sizle birlikte katıldığımız Lahey toplantısındaki olgun ve demokrasiyi dosdoğru tanımlayan konuşmanızdan güç alarak Türk Parlamentosu'nun ortak görüşlerini açıklamaya çalıştım.

Yunan Parlamento Başkanı olarak, Yunan güvenlik makamlarının Sipahioğlu'nun katillerini en kısa zamanda yakalayarak adalete teslim etmeleri, canilerin hak ettikleri cezaya çarptırılmaları ve ülkemize ve görevlilerimize yönelik terörist saldırılara imkan vermeyecek etkili önlemleri almaları yolunda manevi ağırlığınızı kullanacağınızı ve parlamentolarımız arasındaki ilişkilerin her alanda yoğunlaşacağını ümit ve temenni ediyorum, tekrar karşılaşmak dileğiyle saygılarımı sunuyorum.

Avrupa, 'insan hakları' diye teröre arka çıktı

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi "DEP'in kapatılmasının sonuçları" başlıklı tek yanlı karar tasarısını kabul etti. Kararda Türkiye'ye insan hakları ve DEP'in kapatılması ile ilgili olarak heyetler gönderilmesi, DEP'li milletvekillerinin tutuklanmalarına yolaçan suçlamaların kaldırılması ve dokunulmazlıklarının iade edilmesi istendi..

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM), "insan hakları" adına terörü teşvik edici nitelikte kararlar alıp, Türkiye'den yargıya müdahale anlamına gelebilecek istemlerde bulundu. AKPM, terör örgütü ile ilişkileri olduğu gerekçesiyle DEP'in Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılmasını "siyasi bir hata" olarak değerlendirdi.

Hollandalı Sosyalist parlamenter Eric Jurgens tarafından hazırlanan "DEP'in kapatılmasının sonuçları" başlıklı karar tasarısı 29 Haziran'da Strasbourg'da AKPM'nin acil konular gündemli toplantısında tartışılarak oylandı. Alınan kararda "DEP'in kapatılması ile ilgili olarak bir heyetin Türkiye'ye gönderilmesi", DEP'li milletvekillerinin tutuklanmalarına yol açan suçlamaların kaldırılması ve dokunulmazlıklarının iade edilmesini istendi. **"DEP'LİLER DE HATA YAPTI"**

AGİK tarafından kurulan insan hakları mekanizmasını çalıştırmak üzere gönderilecek heyetleri destekleme kararı da alan AKPM, Türkiye'nin bu heyetleri kabul etmesini de önerdi. "DEP'lilerin de siyasal hatalar yaptığı" ifade edilen kararda "ancak DEP'in kapatılarak dışlanması da hata" olduğu vurgulandı. Demokratik bir ülkede kültürel özerklik dahil bazı anayasal reformların tartışılmasının ayrılıkçılığa ve terörizme destek biçiminde değerlendirilmesinin yanlış olduğunun belirtildiği kararda Güneydoğu

sorununun çözümü için seçilmiş insanlarla diyalog kurulmasının önemli olduğu kaydedilerek anayasa değişikliğinin yapılması istendi.

Türk parlamento heyetinin girişi üzerine tasarıya Türkiye'nin toprak bütünlüğü ve siyasi birliğinin bozulmaması, Türkiye'deki probleme barışçıl, demokratik ve ayrılıkçı olmayan bir çözümün sadece bu cumhuriyetin vatandaşlarının sorumluluğunda olduğu paragrafı eklendi. Belirten bir bölüm sokuldu. Buna karşılık "Kürtlere kültürel özerklik" yerine "Kürt asıllı Türk vatandaşlarına kültürel haklar verilmesini" öneren değişiklik teklifi geri çevrildi.

TERÖRİSTLERE MESAJ

Oylamadan önce konuşan SHP Milletvekili Mümtaz Soysal, Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde gelişen olaylardan hiç kimsenin memnun olmadığını belirterek bölgede durumun değişmesinin herkesin yararına olacağını söyledi. Soysal, Avrupa Konseyi'nin insan hakları konusunda hedeflerine ulaşmaya çalışırken, teröristlere ve şiddet yolunu seçenlere de yanlış mesajlar vermemesi gerektiğini vurguladı.

ÖNCE TÜRKİYE'NİN BÜTÜNLÜĞÜ

ANAP Milletvekili Engin Güner de yaptığı konuşmada DEP'in yasadışı bölücü örgütü ilişkisi olduğu için kapatıldığını belirterek TBMM'de 150'den fazla Kürt kökenli milletvekili, hükümet içinde de yine Kürt kökenli 5 bakan bulunduğu işaret etti. Güner, yürü-

tülen kampanyanın demokrasinin gelişmesi için iyiniyetli bir çaba olmadığını belirterek, siyasi amaçlı bir komplo olduğunu ileri sürdü. Güner "Türkiye'nin bütünlüğü ile Avrupa Konseyi arasında bir seçime zorlanırsak, tereddütsüz Türkiye'nin bütünlüğünü seçeriz" diye konuştu. DYP Milletvekili İrfan Demiralp de, hiç bir ülkenin kendi toprak bütünlüğüne gölge düşürecek gelişmelere göz yumamayacağını belirterek Jurgens'in Türkiye hakkında yeterli bilgi toplamadığını ve önyargılı davrandığını söyledi.

Bu arada AKPM Türkiye Raportörü Eric Jurgens'in eski DEP milletvekillerinin AKPM Hukuk Komisyonu'nda yapılacak özel bir oturuma davet edilerek dinlenmesi yolundaki önerisi, Türk Grubu'nun girişimleriyle önlendi. Öneriyi tepkiyle karşılayan Türk Grubu Başkanı Sait Kemal Mimaroğlu ve üyelerden Erdal İnönü ile Engin Güner AKPM Başkanı İspanyol milletvekili Miguel Angel Martinez'le görüştü.

AKPM Hukuk Komisyonu toplantısında konuşan Mümtaz Soysal, DEP'li milletvekillerinin özel oturumda dinlenmesinin kabul edilemeyeceğini anlattı. Yapılan oylamada, DEP'li milletvekillerinin resmi bir oturumda dinlenmesi önerisi kabul edilmedi ancak yine Jurgens'in girişimiyle, DEP milletvekillerinin resmi olmayan bir toplantıda dinlenebilmesi benimsendi.

Başkanlığını S. Kemal Mimaroğlu'nun yaptığı AKPM Türk Grubu heyetinde Erdal İnönü, Selçuk Maruflı, Engin Güner, İrfan Demiralp, Abdullah Gül, Mümtaz Soysal, Şükrü Yürür, Fethiye Özver, Selahattin Kılıç ve İsmail Cem yer aldı.

Avrupa, Türkiye'nin birliğine saygı duymuyor

Avrupa Konseyi'nden sonra AGİK de teröre arka çıktı. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (AGİK) Parlamenterler Asamblesi Anayasa Mahkemesi kararıyla kapatılan DEP ve milletvekilleriyle, Güneydoğu Anadolu'da insan haklarının durumunu incelemek üzere Türkiye'ye heyet gönderilmesi konusunda iki tavsiye kararı aldı. ABD, Hollanda, Almanya ve İskandinav parlamenterlerce hazırlanan tasarı 29'a karşı 135 oyla benimsendi. AGİK Türk Grubu'nca tepkiyle karşılanan kararların TBMM'ye tavsiye edilmeyeceği bir basın bildirisiyle açıklandı.

Kararda Asamble'den bir heyetin Türkiye'ye gönderilmesi istenirken, hükümetler kanadına da Moskova mekanizması çerçevesinde bir heyet yollanması tavsiye edildi. Türkiye'nin toprak bütünlüğü ve bağımsızlığını koruma ve terörizmle mücadele etme hakkı bulunduğu, Türk hükümetinin bu yoldaki çabalarına destek verildiği vurgulanan kararda, Türkiye'de insan hakları alanında durumun kötüleştiği, parlamenter dokunulmazlığı kaldırmanın demokrasinin işleyişine zarar verdiği belirtildi.

PKK İLE DEP ARASINDAKİ BAĞLANTI GÖZDEN KAÇIRILIYOR

Asamble'de söz alan ANAP'lı Mehmet Keçeciler, Türkiye ile ilgili olarak alınan kararı "çok ciddi bir hata" olarak niteledi ve bu kararla terörizme destek olduğunu belirtti. PKK ile DEP arasındaki bağlantının gözden kaçırıldığını vurgulayan Keçeciler, yargının aldığı bir karara müdahale etmeye çağrı yapıldığını oysa bunun imkansız olduğunu söyledi.

DYP Milletvekili Coşkun Kırca da Avrupa'nın Türkiye'nin birliğine saygı duymadığının AGİK'te alınan kararla bir kez daha ortaya çıktığını vurguladı. Her memleketin değişik yapılarla sahip

olduğunu belirten Kırca Türkiye'nin, Almanya gibi federal veya İspanya gibi özerkliği bulunan bir devlet olmadığını tekil bir devlet olduğunu belirterek şunları söyledi:

AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİNE AYKIRI

"Türkiye milli devleti, Türkiye gerçeklerini hiç tanımayan bazı kişilerin hevesleri uğruna imha edilmeye terk edilecek değildir. Bu bağlamda tam bir açıklık ve içtenlikle beyan ediyorum ki, devletin bütünlüğü aleyhine dernek, siyasi parti kurulması ve propaganda hakkını kabul etmek söz konusu olamaz. Bu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesiyle bağdaşmamaktadır. Bu madde devletin toprak bütünlüğünü korumak için ifade hürriyetine bazı kayıtlar konmasını kabul etmiştir." Konuşmasının sonunda bu tür girişimlerin "katil çete"nin faaliyetlerini teşvik ettiğini dile getiren Kırca şöyle dedi: "Bu girişimler insan hakları davasına hizmet etmiyor. Çünkü güvenlik güçlerinin çabalarını zorlaştırıyor. Bu heyetlerin çok hayati sebeplerden dolayı Türkiye'de kabul edilmeyeceğini beyan ediyorum."

AGİK Türk Grubu'nun tavsiye kararlarını bir basın bildirisiyle kınadı. Türk Parlamento heyetinin, gerçekleri gözönünde tutmayan bu karara şiddetle itiraz ettiğinin vurgulandığı basın bildirisinde şöyle dendi:

"Sözkonusu milletvekilleri-
rinin dokunulmazlıkları, görevleri-
nin yerine getirilmesi için par-
lamentoda söylediklerinden dolayı
değil, bir aynılık ve terörist hareketi
destekleyen veya kabullenen siyasi
beyan ve eylemlerinden dolayı, yine
parlamento tarafından kaldırılmış
ve bir üye hakkındaki karar haric,
Anayasa Mahkemesi tarafından

tasdik edilmiştir."

Türkiye'de ifade hürriyeti ve parti kurma serbestliğinin ileri düzeydeki demokrasilerle kıyaslanabilecek standartlara ulaştığına işaret edilen bildiriye daha sonra şu görüşlere yer verildi:

"Türkiye'yi böyle bir kuruluş-
ta bu şekilde teşhir etmeye çalışmak
gülmünç bir teşebbüstür. Üyelerimiz
bu kararları ve özellikle, hiç bir
şekilde kabulü mümkün olmayan
60-71 numaralı paragraflardaki tek-
liflerli yapanların Türkiye'deki insan
hakları durumu hakkında genelle-
meler yapacak yerde somut ve açık
olmalarını istemişlerdir. Bu soruları-
mıza açık cevaplar alınamamıştır.
Aksine, Türkiye'deki siyasi faaliyet,
Anayasal düzen ve Meclis düzeni
hakkında ciddi şekilde eksik bilgilere
sahip olunduğu görülmüştür.

Bu nedenlerle, özellikle bu
son kararın yanlış bilgiye dayandığı,
tarafsızlıktan yoksun bulunduğu,
AGİK ruhuna ve belgelerine uygun
olarak somut bir sorunun çözümünü
amaçlamadığı sonucuna varılmıştır.
Bu karar siyasi amaçlıdır ve bir
ülkeyi haksız yere teşhir etmektedir.

Türk Parlamento heyeti, açık
bir ülke olan Türkiye'ye herhangi
bir kişi veya heyetin iyiniyetle gelip,
istediği kimse ile görüşüp kanaat
edinmesinin serbest olduğunu teyid
etmekle birlikte, istişari mahiyette
dahil olsa, bu tür heyetler
gönderilmesi teklifini kabul etmesini
TBMM'ye tavsiye etmeyecektir."

AGİK P.A.nin 4-8 Temmuz'daki
3. Genel Kurulu'na Münif İslamoğlu
başkanlığında şu milletvekilleri katıldı:
Uluç Gürkan (AGİK P.A. Başkan Yar-
dımcısı), Cemal Öztaylan, M. Tugay
Hasefe, Ercan Karakaş, Coşkun Kırca,
A. Fevzi İnceöz ve Mehmet Keçeciler.

Karadeniz'de sürekli barış herkesin yararına

TBMM ve KEİPA Dönem Başkanı Hüsamettin Cindoruk "KEİPA, devletler ve halklar için dünyaya açılan bir penceredir" dedi.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi 3. toplantısı 16-18 Mayıs tarihleri arasında yapıldı. Gürcistan'ın başkenti Tiflis'te yapılan toplantıya Cindoruk'un yanı sıra, KEİPA Türk Grubu Başkanı İbrahim Artvinli, Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanı Zeki Nacitarhan ile komite üyeleri Mehmet Gülceğün ve Osman Seyfi katıldı. Toplantıda, bölgesel ihtilafları önlemek için yeni mekanizmalar oluşturulması ve bu amaçla BM ve AGİK gibi kuruluşların temsilcileri ile bilim adamlarının da katılacağı uluslararası bir seminer düzenlenmesi benimsendi.

Hüsamettin Cindoruk, toplantının açılışında yaptığı konuşmada, KEİPA ve ekonomik işbirliği hedefinin bölgesel olmadığını belirterek, "Bu bölgede sağlayacağımız ortak ekonomik ve siyasal işbirliği dünya barışına, Asya ve Avrupa barışına hizmet edecektir" dedi. Cindoruk şöyle konuştu:

"Bugüne kadar askeri ittifaklarla sürdürülmek istenen dünyadaki işbirliklerine artık ekonomik, kültürel ve demokratik işbirliklerini taşımak zorundayız. Bu işbirliklerinin amacı, insanlığın ortak malı olan iyiliklerin, güzelliklerin, zenginliklerin paylaşılmasıdır. Dünyanın en güzel ve bereketli topraklarında oturan biz Karadeniz bölgesi insanları bu güzellikleri, iyilikleri, yenilikleri ve demokrasiyi çok rahatlıkla paylaşabiliriz. Sanırım bu gerçekleşiyor. İki yıl içinde attığımız adımlar meyvelerini vermeye başlamıştır. Bu bölge

insanları olarak birbirimizi anlayarak, seyerek ve 300 milyonu aşkın insanın yaşadığı bu çevreyi değerlendirerek, hem bağımsızlığı hem de çağdaş değerleri koruma görevimizi yerine getireceğiz."

İnsanlığın savaşıyor ya da terörizm yoluyla bir yere varamayacağını vurgulayan Cindoruk, ülkelerarası işbirliğinin dünyanın gelişmesi için zorunlu olduğunu söyledi.

Gürcistan Devlet ve Parlamento Başkanı Eduard Şevardnadze de yaptığı konuşmada, Karadeniz bölgesinde jeostratejik açıdan herhangi bir sınır kalmadığını, bunun da Karadeniz ülkelerini birbirine yaklaştırdığını söyledi. Şevardnadze şöyle dedi:

"Bugün bölgede bazı zorluklar var. Bu zorlukların aşılması için de işbirliği zorunlu, Gürcistan'ın da sorunları var, ancak bugün Karadenizli komşularımızla birlikteyiz ve onların ekonomik siyasi desteğine sahibiz. Sorunlarımızı, ülke bütünlüğümüzü, birlik ve beraberliğimizi koruyarak işbirliği ile çözeceğimize inanıyoruz." Şevardnadze, Gürcistan'ın sorunlarının çözümünde KEİPA'nın önemli rol oynayacağına inandığını dile getirdi.

Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanı Zeki Nacitarhan da KEİPA'nın kuruluşundan bugüne değin geçirdiği aşamaları anlattığı konuşmasında bölgede barış ve istikrarın güçlendirilmesine KEİPA'nın büyük katkı yapacağını söyledi.

Başkanlık Divanı toplantısından sonra çeşitli açıklamalarda bulunan Cindoruk, bölgesel ihtilafları çözmek amacıyla yaptırım gücü olmayan danışma ve tavsiye niteliğinde bir mekanizma oluşturulacağını söyledi.

Sorunların çözümünde BM ve AGİK'in deneyimlerinden de yararlanılacağını belirten Cindoruk, "Bir aile gibi ihtilafları kendi içimizde çözmeliyiz" dedi.

Bölgede sürekli barışı sağlamanın bütün ülkelerin yararına olduğunu vurgulayan Cindoruk, böylece herkesin bağımsızlığını ve ortak değerlerini koruyarak, zenginliği paylaşabileceğini kaydetti. TBMM Başkanı, günümüzde siyasetin entegrasyona dayandığını ifade ederek, "Sadece bir bölgede ya da ülkede hapsolmek mümkün değil, açılmak gerekiyor. KEİPA'da, devletler ve halklar için dünyaya açılan bir penceredir" dedi. KEİPA Ortak bankasının kurulmak üzere olduğunu kaydeden Cindoruk, gümrük mevzuatında, standart yasalar ve kuralları koymak için de çalışmalar yapıldığını bildirdi.

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Gürcistan Cumhurbaşkanı ve Parlamento Başkanı Eduard Şevardnadze, Başbakan Opar Patsatsia ve Parlamento Başkan Yardımcısı Vakhtang Goguadze ile ikili görüşmelerde yaptı.

Cindoruk, Goguadze ile yaptığı görüşmede "Her alanda işbirliği yaparsak sorunlarımızı daha kolay çözeriz" dedi. Goguadze de Gürcistan'ın bağımsızlığına kavuştuktan sonra en iyi ve en kolay ilişkileri Türkiye ile kurduğunu belirterek sorunlarının çözümünde Türkiye'yi örnek almak ve deneyimlerinden yararlanmak istediklerini bildirdi.

Cindoruk Tiflis'te Türkçe eğitim yapan bir okul ile Özel Demirel Koleji'ni de ziyaret ederek incelemelerde bulundu.

KEİ, somut projeler üretmeye yöneldi

KEİPA 3. Genel Kurulu'nda konuşan TBMM ve KEİPA Dönem Başkanı Hüsamettin Cindoruk, KEİ'nin siyasi anlaşmazlıklardan uzak kalarak ekonomik faaliyetler üzerinde yoğunlaşabilmeyi başardığını söyledi.

KEİPA'nın Genel Kurul, Başkanlık Divanı, Daimi Komite ve Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre Komitesi toplantıları 20-22 Haziran tarihleri arasında Bükreş'te gerçekleştirildi. Genel Kurul'un açılışında Romanya Meclis Başkanı Adrian Nastase, KEİPA ve TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, KEİ Dönem Başkanı Gürcistan Dışişleri Bakanı Alexander Chikvaidze ve Romanya Cumhurbaşkanı Ion Iliescu sırasıyla birer konuşma yaptılar.

Genel Kurul çalışmalarında gündemin kabulünden sonra hazırlanan raporlar tartışılarak oylandı. Başkanlığın rotasyonu konusunda yapılan tartışmalardan sonra Türkiye, Ukrayna ve Arnavutluk başkanlık süresinin 1 yıldan 6 aya düşürülmesi, başkanlığın da Türkiye'den Ukrayna'ya geçmesi konusunda bir deklarasyon yayınladılar. Bu çerçevede Cindoruk'tan boşalan başkanlık görevini Aralık ayına kadar Ukrayna Meclis Başkanı O. Moroz sürdürmesi öngörüldü. Yapılan seçimlerde ise Saymanlığa KEİPA Türk Grubu üyesi Osman Seyfi, Başkan Yardımcılıklarına ise Rusya Federasyonu'ndan Valentin Kovalev ve Azerbaycan'dan Afaiddin Djalilov seçildi.

3. Genel Kurul'da toplantısıyla başkanlığı sona eren Hüsamettin Cindoruk burada yaptığı konuşmada gözlem ve düşüncelerini dile getirdi.

KEİPA'nın birinci yıl sonunda hukuki çerçevesini oluşturarak, yapılanmasını tamamladığını belirten Cindoruk, önümüzdeki dönemde KEİPA'nın bölge içi kimliğini güçlendireceğini ancak bölge dışı temaslara da ağırlık vermesi gerektiğini söyledi. Cindoruk şunları söyledi:

"Karadeniz Ekonomik İşbirliği temel çalışma araçlarını yaratmış ve daha şimdiden somut projeler üretmeye yönelmiştir. Bölgenin herkesce bilinen güçlüklerine ve her üye ülkenin kendine özgü sıkıntılarına rağmen, KEİ bugüne kadar özellikle siyasi anlaşmazlıklardan uzak kalmayı başaramış, gayretlerinin büyük bir bölümünü ekonomik faaliyetler üzerinde yoğunlaştırabilmiştir. Böylece ortak değerler üzerinde başlatılmış işbirliği, bölge refahının artırılmasına hizmet edecek somut bir aşamaya getirilebilmiştir. KEİPA'nın Karadeniz Ekonomik İşbirliği'ndeki bu gelişmeleri ilgi ve memnuniyetle izlediği kuşkusuzdur".

KEİ-KEİPA ilişkilerinde karşılıklı görev ve işbirliğine dayalı bir çerçevenin gerekli olduğunu vurgulayan Cindoruk, KEİ'nin bölgedeki köklü değişimlerin bir sonucu olduğunu söyledi. Karadeniz Ekonomik İşbirliği'nin çoğulcu demokrasi, insan haklarına saygı, rekabetçi piyasa ekonomisi gibi temel değerlerin yarattığı ortak zihniyet zemininde yaratılabildiğini vurgulayan Cindoruk bu çerçevede KEİPA'ya da temel bir görevin düşmekte olduğuna işaret etti. Cindoruk şöyle dedi:

"KEİPA, kuruluşunun ilk yılında özgür bir diyalog forumu olarak, sadece KEİ'nin ekonomik faaliyetlerini ilgilendiren çalışmalarla yetinmemiş, aynı zamanda anayasa sistemlerinden bölgesel çalışmalara kadar uzanan

bir çeşitlilik içinde, sözkonusu ortak değerler anlayışını pekiştirici bir yaklaşımla, farklı konu ve sorunları da ele almıştır. Sorunlarımıza geniş boyutlar içinde, karşılıklı saygı ve uzlaşma zihniyetiyle yaklaşabildiğimiz ölçüde KEİ'nin refah çağrısına ayrıca güven ve huzur mesajı da eklenmiş olacaktır. Bu mesajın en iyi oluşturulacağı forumun KEİPA olduğu inancındayım".

Genel Kurulda KEİPA Türk Grubu Başkanı İbrahim Artvinli ve üyelerden Rasim Zaimoğlu, Osman Seyfi, Kemalettin Göktaş, Mehmet Gülceğün ve Ahmet Kabil de birer konuşma yaptılar.

Cindoruk başkanlığında toplanan Daimi Komite'de bir önceki toplantı tutanakları onaylandı. KEİPA Türk Grubu Başkanı İbrahim Artvinli'nin Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre Komitesi'nden ekonomideki yoğun çalışmalar nedeniyle Çevre'nin ayrı bir komite haline dönüştürülmesi teklifi üzerine, gerekli içtüzük değişikliğini yapma görevi Uluslararası Sekreteryaya verildi.

Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre Komitesi Nisan ayında Trabzon'da alınan Rusya Federasyonu'nun stratejik ürünler konusunda işbirliği yapma teklifini görüşmek üzere toplandı. Ancak "stratejik ürün"ün tanımı konusunda anlaşmaya varılamadığından bir sonraki komite toplantı gündemine alındı.

Bükreş'teki toplantılara Cindoruk başkanlığında KEİPA Türk Grubu Başkanı İbrahim Artvinli ve üyeler; Rasim Zaimoğlu, Osman Seyfi, Mehmet Gülceğün, Kemalettin Göktaş, Hüseyin Özalp, Ahmet Kabil, Muhtar Mahramlı ve Orhan Kilercioğlu katıldı.

MAYIS VE HAZİRAN AYLARINDA ÇIKAN KANUNLAR

Ekonomik Denge İçin Yeni Vergiler İhdası İle 1.7.1964 Tarihli ve 488 Sayılı, 2.7.1964 Tarihli ve 492 Sayılı, 7.11.1984 Tarihli ve 3074 Sayılı, 25.10.1984 Tarihli ve 3065 Sayılı, 31.12.1960 Tarihli ve 193 Sayılı, 21.7.1953 Tarihli ve 6183 Sayılı, 2.2.1981 Tarihli ve 2380 Sayılı, 15.7.1963 Tarihli ve 277 Sayılı Kanunların Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 3986

Kabul Tarihi: 4.5.1994

Bu kanun;

- Ekonomik denge için yeni vergiler İhdası İle 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu, 492 Sayılı Harçlar Kanunu, 3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde değişiklik yapılmasını,
- Net Aktif Vergisi, Ek Gayrimenkul Vergisi, Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi adı altında bir defaya mahsus olmak üzere vergi alınmasını içermektedir.

**Özelleştirme Uygulamasının Düzenlenmesi İle Özelleştirme Sonucunda Doğabilecek İstihdamla İlgili Sorunların Çözümlemesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararnameler Çıkarılması
Amacıyla Yetki Verilmesine Dair Kanun**

Kanun No: 3987

Kabul Tarihi: 5.5.1994

Bu kanunun amacı;

- Kamu İktisadi Teşebbüslerinin, bunların müessese, bağlı ortaklık, işletme birimleri ile varlıklarının ve İştiraklerindeki kamu paylarının, sermayesinin tamamı veya yarısından fazlası devlete ve/veya diğer kamu tüzelkişilerine alt kuruluşlardaki paylarına, bunların İştiraklerindeki payları ile varlıklarının ve devlet İştiraklerinin,
- Genel ve katma bütçeli İdarelerin, kamu İktisadi teşebbüslerinin, özelleştirme kapsamına alınması mümkün olan sair kurum, kuruluş ve teşebbüsler ile diğer kamu tüzelkişilerinin gördükleri kamu hizmetleriyle doğrudan doğruya ilgili olmayan varlıklarının ve hazineye alt kamu paylarının özelleştirilmesine dair,
- Kamu Ortaklığı Yüksek Kurulunun kaldırılarak Özelleştirme Yüksek Kurulunun kurulmasına ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığının Özelleştirme İdaresi Başkanlığına dönüştürülmesine, Kamu Ortaklığı Yüksek Kurulunun özelleştirme dışındaki görev ve yetkilerinin Yüksek Planlama Kuruluna devredilmesine, Özelleştirme Fonunun kurulması ile bu fonun yönetim ve kullanım alanlarına, Kamu Ortaklığı Fonunun yönetim ve kullanım alanlarına, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşların yeniden yapılandırılması hususunda Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının görev ve yetkileri ile ilgili olarak, gerekli düzenlemeleri yapabilmek için Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararnameler çıkarma yetkisi vermektir.

GENEL KURUL

Kamu Konutları İle Sosyal Tesislerinin Satışı Hakkında Kanun

Kanun No: 3988

Kabul Tarihi: 12.5.1994

Bu kanun; Cumhurbaşkanlığının 25.5.1994 tarih ve 39-18/A-3-94-251 sayılı yazısı ile bir daha görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderildi.

18.1.1984 Tarihli ve 2972 Sayılı Mahalli İdareler İle Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun

Kanun No: 3989

Kabul Tarihi: 12.5.1994

Bu kanun; kamu kurum ve kuruluşlarındaki görevlerinden ayrılarak belediye başkanı seçilenlerin, yeniden aday olmamaları veya seçilememeleri halinde hizmet süreleri itibarıyla veya yaş haddi nedeniyle emekliliğe hak kazanamamış olmaları kaydıyla yeniden aslı veya eşdeğer bir göreve dönebilmelerinin sağlanmasını öngörmektedir. (Subaylar, astsubaylar, hakimler ve savcılar ile yüksek yargı organları mensupları hariç.)

Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Özlük Haklarının Yeniden Düzenlenmesine, Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilatlanmalarına, 8.6.1949 Tarihli ve 5434 Sayılı, 19.7.1972 Tarihli ve 1615 Sayılı, 12.3.1982 Tarihli ve 2634 Sayılı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnameler Çıkarılması Amacı İle Yetki Verilmesine Dair Kanun

Kanun No: 3990

Kabul Tarihi: 18.5.1994

Bu kanun; 657 Sayılı Devlet Memurları, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri, 2547 Sayılı Yükseköğretim, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel, 2802 Sayılı Hakimler ve Savcılar, 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı kanunları ile, 320 Sayılı Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 418 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileriyle İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ile 433 Sayılı Kamu Personelinin Özlük Haklarına İlişkin Çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kararnamede ve Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde, değişiklik yapılmasına ilişkin kanun hükmünde kararnameler çıkarılması amacı ile yetki verilmesini içermektedir.

Bankalar Kanunu, Sigorta Murakabe Kanunu ve Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yetki Kanunu

Kanun No: 3991

Kabul Tarihi: 1.6.1994

Bu kanun, mali piyasaların güven ve istikrar içinde, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlara uygun olarak çalışmasını sağlayacak ve ekonomi hukukunda boşluk doğmasını önleyecek zorunlu ve ivedi düzenlemelerin yapılması amacıyla Bakanlar Kuruluna KHK çıkarma yetkisi vermektedir.

GENEL KURUL

İhraç Bedelli Dövizlerini Süresinde Yurda Getirmeyenlere 1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun Gereğince Uygulanacak Cezaların Affına Dair Kanun

Kanun No: 3992

Kabul Tarihi: 1.6.1994

Bu kanun; bu kanunun yürürlük tarihinden önce ihraç edilen ve süresinde yurda getirilmemiş olan mal bedeli dövizlerin, bu kanunun yürürlük tarihinden itibaren 90 gün içinde yurda getirerek bir bankaya veya özel finans kurumuna satılması halinde; 1567 Sayılı Kanunun değişik 3 üncü maddesinde öngörülen cezaların uygulanmayacağı ve bu konuda davalar ile takiplerin ve tüm idari işlemlerin ortadan kalkacağını içermektedir.

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında KHK'nın Değiştirilerek Kabulüne Dair 28.3.1983 Tarihli ve 2809 Sayılı Kanuna Ek Maddeler eklenmesi ile 78 ve 190 Sayılı KHK'ların Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 3993

Kabul Tarihi: 1.6.1994

Bu kanun ile; 14 Nisan 1992 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanıp Bakanlar Kurulunun 4 Mayıs 1992 tarih ve 92/2991 Sayılı Kararıyla onaylanarak yürürlüğe girmiş olan anlaşmaya göre kurulan Galatasaray Eğitim ve Öğretim Kurumu, "Galatasaray Üniversitesi"ne dönüştürülmüş ve bu üniversitede bazı fakülteler açılması öngörülmüştür.

Yurt Dışında Görevli Personele Nakdi Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 3994

Kabul Tarihi: 1.6.1994

Bu kanun; Barışta güven ve asayişin korunması amacına yönelik görevlerde bulunanların bu görevlerinden dolayı ya da görevleri sona ermiş olsa bile yaptıkları hizmet nedeniyle derhal veya bu yüzden maruz kaldıkları yaralanma veya hastalık sonucu, Sürekli veya her türlü geçici görev nedeniyle yurt dışında bulunan Türk uyruklu kamu personelinden; bu görevlerinden dolayı (görevleri sona ermiş olsa bile) yurt dışında maruz kaldıkları tedhiş veya uğradıkları suikast sonucu ölmeleri veya sakat kalmaları halinde; ölenlerin kanuni mirasçılarına, sakatlanan veya yaralananların ise kendilerine, 2330 Sayılı Kanun uyarınca nakdi tazminat ödenmesini öngörmektedir.

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi ile 4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 3995

Kabul Tarihi: 1.6.1994

Bu kanun ile; 3182 Sayılı Bankalar Kanununa göre birleştirilen veya bir başka bankaya devredilen ya da bankacılık faaliyetleri sona eren bankaların personeli için, 506 Sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre kurulmuş sandıklar ile mali durumları üyelerinin sosyal güvenlik yardımlarını sürdürmeye elverişli olmadığı anlaşılan banka, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi

GENEL KURUL

odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birliklerin vakıf veya dernek olarak kurulmuş ve kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında bulunan sandıkların; yetkili organlarının ilgili mevzuat hükümlerine göre fesih ya da devir için alacakları karar üzerine, bütün aktif ve pasifleriyle birlikte Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilmesine Bakanlar Kurulunca karar verilebilmesi amaçlanmaktadır.

Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun

Kanun No: 3996

Kabul Tarihi: 8.6.1994

Bu kanunun amacı, kamu kurum ve kuruluşlarında (kamu iktisadi teşebbüsleri dahil) ifa edilen, ileri teknoloji ve yüksek maddi kaynak getiren bazı yatırım ve hizmetlerin yap-işlet-devret modeli çerçevesinde yaptırılmasını sağlamaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 3997

Kabul Tarihi: 8.6.1994

Bu kanun ile; 5434 Sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 72 nci maddesinin son fıkrasına giren baba veya analara aylık bağlanabilmesi için muhtaçlık şartının aranması esası kaldırılmakta, ayrıca bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, anılan fıkra kapsamına giren baba veya analardan muhtaç olduklarını belgeleyememeleri nedeni ile kendilerine aylık bağlanmamış olanlara, bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 18 aylığına müracaat etmeleri halinde, geçmişe yönelik maaş hak doğurmamak kaydıyla aylık bağlanması öngörülmektedir.

Mezarlıkların Korunması Hakkında Kanun

Kanun No: 3998

Kabul Tarihi: 9.6.1994

Bu kanun ile;
Mezarlıkların asli gayeleri dışında kullanılmaları yasaklanmakta, belediyeler ile köy muhtarlıklarının bu yerlerin bakım, onarım ve ağaçlandırılmasını yapmaları zorunlu hale getirilmektedir. Bütün mezarlıklar korunmaya alınmaktadır.

Hizmet İlişkisine İşveren Tarafından Son Verilmesi Hakkında 158 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun

Kanun No: 3999

Kabul Tarihi: 9.6.1994

Bu kanun; Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 1982 yılında Cenevre'de yapılan 68 inci Konferansında kabul edilen "Hizmet İlişkisine İşveren Tarafından Son Verilmesi Hakkında 158 Sayılı Sözleşme"nin onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

GENEL KURUL

Telgraf ve Telefon Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun

Kanun No: 4000

Kabul Tarihi: 10.6.1994

Bu kanun; posta ve telgraf tesis ve işletmelerine ilişkin hizmetlerin TC Posta İşletmesi Genel Müdürlüğüne, telekomünikasyon hizmetlerinin ise Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından yürütüleceğini; Türk Silahlı Kuvvetlerinin sadece askeri amaçlara yönelik olarak kendi imkanları ile kurduğu ve kuracağı her çeşit haberleşme sistemlerinin bu kanun kapsamı dışında olduğunu, Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi hisselerinin yüzde 49'unun satılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesine Ulaştırma Bakanınca karar verilebileceğini hükme bağlamaktadır.

*** * ***

İdari Yargılama Usulü Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun

Kanun No: 4001

Kabul Tarihi: 10.6.1994

Bu kanun; İdari yargı mercilerindeki tıkanıklığa neden olan hükümlerin değiştirilmesi suretiyle yargının hızlandırılmasını ve dava dosyalarının bir an önce çözüme ulaştırılmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

*** * ***

Milli Korunma Suçlarının Affına, Milli Korunma Teşkilatı, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun

Kanun No: 4002

Kabul Tarihi: 10.6.1994

Bu kanun; 10.9.1960 Tarihli ve 79 Sayılı Kanunun değişik 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında geçen "K/1089" ibaresi madde metninden çıkarılarak bu husustaki koordinasyon kurulu kararının yürürlükten kaldırılmasını ve taş kömürünün serbestçe satılabilmesini sağlamayı amaçlamaktadır.

*** * ***

Devlet Memurları Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun

Kanun No: 4003

Kabul Tarihi: 10.6.1994

Bu kanun; emniyet hizmetleri sınıfı ile yardımcı hizmetler sınıfına dahil kadrolarda görev yapan personelin emniyet hizmetleri tazminatını yeniden düzenlemektedir.

*** * ***

Devlet Planlama Teşkilatı ile Türk Patent Enstitüsünün Yeniden Teşkilatlanmasına, Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Belirlenmesine, 29 Nisan 1969 Tarihli ve 1164 Sayılı Arsa Ofisi Kanunu ile 13 Aralık 1983 Tarihli ve 178 Sayılı, 2 Temmuz 1993 Tarihli ve 485 Sayılı, 30.9.1983 Tarihli ve 90 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnameler Çıkarılması Amacıyla Yetki Verilmesine Dair Kanun

Kanun No: 4004

Kabul Tarihi: 16.6.1994

Bu kanun amacı, kaynakların verimli kullanılması ve kalkınmanın hızlandırılması için ülkenin

GENEL KURUL

ekonomik, sosyal ve kültürel planlama hizmetleri ile maliye politikalarının hazırlanması ve uygulanması, uygulamanın takibi ve denetlenmesi hizmetlerinin bir bütünlük içerisinde düzenli ve süratli bir şekilde yürütülmesini sağlamak, gümrük ve gümrük muhafaza hizmetlerini düzenlemek ve yürütmek, kaçakçılık fiili ve teşebbüsleri ile mücadele etmek, arsaların aşırı fiyat artışlarının önlenmesi için tanzim alış ve satışını yapmak; konut, sanayi, eğitim, sağlık ve turizm yatırımları ve kamu tesisleri için arazi ve arsa sağlamak, ikrazatçıları, tüketici kredi şirketleri ve faktoring şirketlerini düzenlemek, ekonomi ve mali hukuk alanında boşluk doğmasını önlemek üzere ivedi ve zorunlu düzenlemelerin yapılması için Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname yetkisi vermektir.

* * *

Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkata Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun

Kanun No: 4005

Kabul Tarihi: 17.6.1994

Bu kanun; İlçe idare kurullarının bu kanun hükümlerine göre verdikleri kararların, kararın türüne göre itirazın veya kendiliğinden o ilçenin bağlı bulunduğu bölge idare mahkemesi tarafından ikinci derecede incelenerek karara bağlanacağını içermektedir.

* * *

5434 Sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun

Kanun No: 4006

Kabul Tarihi: 17.6.1994

Bu kanun Cumhurbaşkanlığının 1.7.1994 tarih ve 39-18/A-4-94-333 sayılı yazısı ile bir daha görüşülmek üzere geri gönderildi.

* * *

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun

Kanun No: 4007

Kabul Tarihi: 17.6.1994

Bu kanun, Cumhurbaşkanlığının 1.7.1994 tarih ve 39-18/A-5-94-334 sayılı yazısı ile bir daha görüşülmek üzere geri gönderildi.

* * *

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu, 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu, 492 Sayılı Harçlar Kanunu, 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanunu, 7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu ve 6.12.1984 Tarihli ve 3100 Sayılı Kanunda Değişiklikler Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 4008

Kabul Tarihi: 24.6.1994

Bu kanun; Vergi Usul Kanununda, Herkese vergi numarası verilmesini, Mükelleflerin beyan ettikleri gelirlerini aşan servete sahip olmaları veya harcama yapmaları halinde bunun kaynağının araştırılması imkanını, Belge tasdik işlemlerinde, kanunla kurulan mesleki kuruluşlara yetki verilmesini, Ticari işletmelerin dönem sonu stoklarının değerlemesinde enflasyondan koruyucu LİFO (son giren

GENEL KURUL

İlk çıkar) esasının öngörülmesini,

Gelir vergisi mükelleflerinin de, sabit kıymetlerini yeniden değerlemeleri ve bu tutarlar üzerinden amortisman ayırmaları imkanının getirilmesini,

Vergi kayıplarına yol açan amortisman nispetlerinin yüzde 20'ye indirilmesi ve kıst amortisman ayırma sisteminin getirilmesini,

Vergi cezalarında caydırıcılığın ve etkinliğin artırılması amacıyla yeni düzenlemelerin getirilmesini amaçlamaktadır.

Gelir Vergisi Kanununda ise;

Özel sigorta şirketlerinin ödedikleri aylıklar ve ikramiyelere ilişkin olarak ücretliler lehine düzenlemeler öngörülmesini,

İşletmelerin kullandıkları kredilerin faizlerinin bir kısmının gider yazılamamasını,

Müteşebbislerin faaliyet konusuna ilişkin sahip oldukları ve kiraladıkları taşıtların giderlerinin indirim tabi olmasını amaçlamaktadır.

Kurumlar Vergisi Kanununda da;

Ticaret ve hizmet alanında faaliyet gösteren şirketlerin de işletmelerde kullandıkları kredilere ilişkin faizlerin belli bir kısmının gider yazılmamasının sağlanması,

Çeşitli muafiyet ve indirimlere ilişkin düzenlemelerin sadece Vergi Usul Kanunu ile Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarında yapılmasını,

Şirketlerin, faaliyet konusuna girmeyen bazı araçların gider ve amortismanlarının indirim konusu yapılmamasını amaçlamaktadır.

Katma Değer Vergisi Kanununda;

Belgesiz mal bulunduran ve hizmet satın alanlara bu mal ve hizmetlerle ilgili katma değer vergisini cezalı olarak ödeme zorunluluğu getirilmesini,

Bedelsiz ithalata ilişkin katma değer vergisi istisna uygulamasının sınırlandırılmasını amaçlamaktadır.

Gider, Damga Vergisi ile Harçlar Kanununda da;

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından düzenlenmesi öngörülen kağıtların vergisini sıfıra indirme hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmesini,

Merkez Bankasına yapılan zorunlu döviz devirleri ile arbitraj işlemlerinin banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna edilmesini amaçlamaktadır.

Veraset ve intikal Vergisinde ise;

Maktu istisna hadlerinin artırılması ve izleyen yıllarda otomatik artışa imkan sağlanmasını,

Vergi tarifesinde yer alan matrah dilimlerinin mükellef lehine yükseltilmesi ve Bakanlar Kuruluna bu dilimleri 10 katına kadar artırma yetkisi verilmesini

Yazar kasa fişinin verilmemesine ilişkin ''kaçakçılığa teşebbüs'' cezasının kaldırılarak Vergi Usul Kanunundaki cezaların uygulanmasını amaçlamaktadır.

Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun

(Dışişleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 13.12.1983 Tarihli ve 177 Sayılı Kanun

Hükmünde Kararnamenin, 8.6.1984 Tarihli ve 206 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin,

23.12.1991 Tarihli ve 474 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü ve

24.1.1992 Tarihli ve 480 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 ve 29 uncu Maddelerinin

Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun)

Kanun No: 4009

Kabul Tarihi: 24.6.1994

Bu kanunun amacı, Dışişleri Bakanlığının kuruluş, görev ve teşkilatına ilişkin esasları düzenlemektir.

GÜNDEM DIŞI

3 Mayıs 1994

(98. Birleşim)

★ Afyon Milletvekili **H. İbrahim Özsoy**, Beyaz Rusya Cumhuriyeti Yüksek Sovyet Başkan Birinci Yardımcısı V. Kuznetsov'un resmi deveti üzerine, bir Parlamento heyetiyle bu ülkede bulunduğu sırada edindiği izlenimlere;

★ İstanbul Milletvekili **Ali-gan Hacaloğlu** da, Sümer Holding'e ait Bakırköy Hazır Giyim İşletmelerinin özelleştirilmek üzere Kamu Ortaklığı İdaresine devredilmesine ve 1 Mayıs'ta Ankara'da düzenlenen mitingten sonra, Ankara Milletvekili **Salman Kaya**'nın güvenlik güçlerinin saldırısına uğramasına ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

★ Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu**'nun, 1 Mayıs'ta Ankara'da düzenlenen mitingten sonra gelişen olaylarda Ankara Milletvekili **Salman Kaya**'nın güvenlik güçlerince tartaklandığına ilişkin gündem dışı konuşmasına, İçişleri Bakanı **Nahit Menteşe** cevap verdi.

10 Mayıs 1994

(101. Birleşim)

★ Çorum Milletvekili **Muharrem Şemsek**, Özürlüler Haftası'na ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

★ Kırşehir Milletvekili **Coşkun Gökaltın**'in, yakında açıklanacak hububat fiyatlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına, Tarım ve Köyşleri Bakanı **Refaidin Şahin**,

★ Elazığ Milletvekili **A. Cemil Tunç**'un, Hac Komisyonunun, hac seyahatiyle ilgili kararlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına da Devlet Bakanı **Necmettin Cevheri** cevap verdiler.

11 Mayıs 1994

(102. Birleşim)

★ Konya Milletvekili **A. Remzi Hatip**'in, kurban derileriyle ilgili olarak Adalet Bakanlığı'na yayımlanan genelgeye ilişkin gündem dışı konuşmasına Adalet Bakanı **M. Seyfi Oktay**,

★ Ordu Milletvekili **Şadi Pehlivanoglu**'nun, bankacılık sektöründe son günlerde yaşanan krize ve bu krizin ekonomiye olumsuz etkilerine ilişkin gündem dışı konuşmasına da Devlet Bakanı **A. Aykon Doğan** cevap verdiler.

★ K. Maraş Milletvekili **Ökkeş Şendiller**, Avrupa'daki işçilerimizin yurda dönüşlerinde, yol güvenliği ve vize sorunları nedeniyle karşılaştıkları sıkıntılara; gümrük kapılarında alınması gerekli tedbirlere ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

26 Mayıs 1994

(107. Birleşim)

★ İstanbul Milletvekili **Ali Oğuz**'un, Sümerbank Beykoz Deri-Kundura Fabrikası'nın özelleştirilmesinin sebep olacağı sosyal ve ekonomik sorunlara ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı **Necmettin Cevheri**,

★ Şırnak Milletvekili **Selim Sadak**'ın, Şırnak'tan Irak'a göç eden veya ettirilen insanların sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına İçişleri Bakanı **Nahit Menteşe**,

★ Manisa Milletvekili **Faruk Saydam**'ın, Ege'de bütün ekicilerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına da Devlet Bakanı **Nafiz Kurt** cevap verdiler.

31 Mayıs 1994

(108. Birleşim)

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, bankacılık sektöründe yaşanan ekonomik krize ve kamu bankalarındaki batık kredilere ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı **A. Şevki Ereğ**,

★ İzmir Milletvekili **İlhan Kaya**'nın, maaşlarını kurban bayramı arifesinde alamayan işçi emeklerine ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı **Necmettin Cevheri** cevap verdiler.

★ K. Maraş Milletvekili **Ökkeş Şendiller** de, kurban derilerinin toplanması sırasında meydana geldiği iddia edilen üzücü olaylara ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

1 Haziran 1994

(109. Birleşim)

★ Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün**'ün, Erzurum ili Çat ilçesi Ağa köyünde içme suyu, kanalizasyon ve umumi tuvalet bulunmayışı sebebiyle bir yıl içinde 13 vatandaşın kanserden öldüğü iddialarına,

★ Bitlis Milletvekili **Zeki ergezen**'in, Bişkek Protokolü yüzünden Azerbaycan'ın karşılaştığı sorunlara ilişkin gündem dışı konuşmalarına Devlet Bakanı **Necmettin Cevheri** cevap verdi.

★ Şırnak Milletvekili **Selim Sadak** da, Silopi'deki Çağlayan su kanalında meydana gelen arıza nedeniyle sulama yapamayan pamuk üreticilerinin sorunlarına ve yaylaya çıkmanın yasaklanması sebebiyle yüzbinlerce koyunun telef olacağı iddialarına ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

2 Haziran 1994

(110. Birleşim)

★ Eskişehir Milletvekili **Hüseyin Aksoy**, Kırım Türklerinin 50 yıl önce sürgün edildikleri sırada ve sürgün sonrasında maruz kaldıkları soykırıma,

★ Giresun Milletvekili **Rasim Zaimoğlu**, yaşanmakta olan ekonomik durgunluk nedeniyle otomotiv sektöründe satışların düştüğü ve işçi çıkarmalarının başladığı iddialarına,

★ Zonguldak Milletvekili

Bülent Ecevit de, Kıbrıs konusunda, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin hazırladığı son rapora ve bu raporun sebep olabileceği olumsuz gelişmelere ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

6 Haziran 1994

(111. Birleşim)

★ Rize Milletvekili **Mustafa Parlak**'ın, yaş çay alım kampanyasına ve açıklanan alım fiyatlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı **Nafiz Kurt**,

★ Karaman Milletvekili **Zeki Ünal**'ın, alınan son ekonomik kararlar nedeniyle ülkemizin içine düştüğü sıkıntılara;

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nda "Gündem" isimli programın yapımcılarına, usulsüz olarak ödendiği iddia edilen fahiş ücretlere ilişkin gündem dışı konuşmalarına da, Devlet Bakanı **Yıldırım Aktuna**, cevap verdiler.

7 Haziran 1994

(112. Birleşim)

★ İzmir Milletvekili **Erdal İnönü**, İsrail Parlamentosu Dışişleri ve Savunma Komisyonunun resmi davetlisi olarak, bir parlamento heyetiyle gittiği İsrail gezisine,

★ Sivas Milletvekili **Azimet Köylüoğlu** da, ikinci Dünya Savaşı'nı sona erdiren Normandiya çıkarmasının 50 nci yıldönümü münasebetiyle, bu savaşta yaşanan felaketlere, hayatını yitiren milyonlarca insana ve savaşı silahsız bir dünya özlemine ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

★ Ordu Milletvekili **Şadi Pehlivanoglu**'nun, emniyet mensuplarının tazminatlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına İçişleri Bakanı **Nahit Menteşe** cevap verdi.

8 Haziran 1994

(113. Birleşim)

★ Kırşehir Milletvekili **Coş-**

kun Gökaltın'in, süne mücadelesinde, ödenek azlığı nedeniyle yetersiz kalındığına ve açıklanan hububat alım fiyatlarının tekrar gözden geçirilmesi gerektiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı **Necmettin Cevheri** cevap verdi.

★ İstanbul Milletvekili **B. Doğançan Akyürek**, sözlü sorularına, öngörülen sürede cevap alamadığına ve bu sebeple denetim görevini yapamadığına,

★ Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurtdaş** da, bir müddet önce yasama dokunulmazlıkları kaldırılan bazı milletvekilleri hakkında, TBMM'de tartışılmamış, karar verilmemiş konularda da DGM'nin soruşturma yürüttüğü iddialarına ve bunun yol açabileceği sakıncalara ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

9 Haziran 1994

(114. Birleşim)

★ Bilecik Milletvekili **Mehmet Seven**'in, Riyad'da Türk çocuklarının eğitim gördüğü Medinei Münevvere İlköğretim Okulunun Suudi Arabistan makamlarınca kapatılmasına teşebbüs edildiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına Milli Eğitim Bakanı **Nevzat Ayaz**;

★ Bitlis Milletvekili **E. Safder Gaydali**'nin, Van Gölü sularının yükselmesi ve bunun sonucu meydana gelebilecek tehlikelere ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı **Necmettin Cevheri**, cevap verdiler.

★ Gümüşhane Milletvekili **Lütfü Doğan** da, mevcut eğitim sistemiyle, arzulanan amacın sağlanamayacağına, eğitimin maddi ve manevi iki temele dayandırılması gerektiğine ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

10 Haziran 1994

(115. Birleşim)

★ Amasya Milletvekili

Cemalettin Gürbüz'ün, bazı Meclis araştırma komisyonu başkan ve üyelerinin, henüz komisyon raporu hazırlanmadan ve Meclisin görüşü alınmadan, o konuda kamuoyunu ve TBMM üyelerini yönlendirebilecek açıklama ve iddialarda bulunduklarına ilişkin gündem dışı konuşmasına, Adalet Bakanı **M. Seyfi Oktay**,

★ Uşak Milletvekili **Ural Köklü**'nün, Uşak'taki bütün üreticilerinin, ürün bedellerinin almakta karşılaştıkları sorunlara ilişkin gündem dışı konuşmasına da Devlet Bakanı **Nafiz Kurt**, cevap verdiler

14 Haziran 1994

(116. Birleşim)

★ Malatya Milletvekili **M. Gazi Barut**'un, ürününü Toprak Mahsulleri Ofisine satan üreticilere ödemelerin geciktirdiği, zirai mücadele ilaç ihalesinin, konunun yetkilisi ve uzmanı olmadığı halde TMO'neyaptırıldığı, hayvan hastalıklarına karşı yeterli tedbir alınmadığı iddialarına ilişkin gündem dışı konuşmasına, Tarım ve Köyşileri Bakanı **Refaidin Şahin**,

★ Adıyaman Milletvekili **Mahmut Kılınç**'in, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde, güvenlik güçlerinin operasyonları sırasında yakılıp yıkılan köyler bulunduğu iddialarına ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı **A. Şevki Erek**,

★ Yozgat Milletvekili **Mahmut Orhon**'un, bir lojman satışıyla ilgili ihalede usulsüzlük yapıldığı iddialarına ilişkin gündem dışı konuşmasına da Devlet Bakanı **Necmettin Cevheri** cevap verdiler.

15 Haziran 1994

(117. Birleşim)

★ İstanbul Milletvekili **Mehmet Sevigen**'in, son günlerde belediyelerde topluca işten çıkarılmaları,

★ İstanbul Milletvekili **H.**

Orhan Ergüder'in, Memurin Muhakemat Kanununun günün şartlarına uygun olarak değiştirilmesine ilişkin gündem dışı konuşmalarına İçişleri Bakanı **Nahit Menteşe** cevap verdi.

★ Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın** da, alınan son ekonomik tedbirler nedeniyle sanayide meydana gelen durgunluk yüzünden kredi taksit ve faizlerini ödemede güçlük çeken işadamlarıyla bankaların karşı karşıya getirilmeyerek, bu konuda devletin arabuluculuk yapması gerektiğine ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

16 Haziran 1994

(118. Birleşim)

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, 16-25 Mayıs 1994 tarihlerinde Londra'da Uluslararası Denizcilik Örgütü toplantısına katılan Türk heyetinin arkasında siyasi irade desteği bulunmaması sebebiyle, Boğazlarla ilgili tüm hükümlerlik haklarımızın uluslararası kuruluşlara devredildiği iddiasına ilişkin gündem dışı konuşmasına Dışişleri Bakanı **Hikmet Çetin** cevap verdi.

17 Haziran 1994

(119. Birleşim)

★ Amasya Milletvekili **Cemalettin Gürbüz**, ayçiçeği ve soyanın destekleme kapsamı dışında tutulması nedeniyle rekolte-lerin düştüğüne, bitkisel yağ açığını kapatmak amacıyla yapılan ithalata büyük miktarda döviz ödendiğine; bu sebeple destekleme kapsamına alınmalarında zaruret bulunduğu,

★ Rize Milletvekili **Ahmet Kabil**, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda yapılacağı iddia edilen değişiklikle, işçilerin emeklilik hakkını elde etmede, hastalık ve malullük sigortalarından yararlanmada son derece zor şartlar getirileceğine ve

★ Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurtdaş** da, Demokrasi Partisinin, Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılması kararının hukuki dayanaktan yoksun olduğuna ve bu nedenle, DYP, SHP, ANAP ve RP'nin, bu kararın sonuçlarını ortadan kaldırmaları gerektiğine ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

21 Haziran 1994

(120. Birleşim)

★ İzmir Milletvekili **Veli Aksoy**'un, Başbakanın Amerika'daki mal varlığının kaynağını ve Başbakan Yardımcısının da, İSKİ olayı gündeme geldikten sonra, bir mil-lyarın üzerindeki, kaynağı belli olmayan paranın partilerine girdiğini ikrar ettiğini ve bu paraları Hazineye yatıracaklarını söylemesine rağmen bugüne kadar neden yatırmadıklarını açıklamaları gerektiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı **Aykon Doğan**,

★ Burdur Milletvekili **Ahmet Sayın**'ın, pancar üreticilerinin sorunlarına ve ayçiçeğinin destekleme kapsamına alınması gerektiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına da Tarım ve Köyşleri Bakanı **Refaidin Şahin** cevap verdiler.

23 Haziran 1994

(122. Birleşim)

★ Kayseri Milletvekili **Seyfi Şahin**'in, il genel meclisi üyelerinin bir sosyal güvenlik kuruluşu kapsamına alınarak kendilerine asgari ücretten maaş bağlanması gerektiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına İçişleri Bakanı **Nahit Menteşe**,

★ Edirne Milletvekili **H. Basri Eler**'in Başbakanın servet beyan-namesinde yer almadığı halde, 4 ekim 1993 tarihinde kendisine verdiği yazılı beyanında, ABD'de bir yüksekokulu bulunduğunu belirttiğine, yasalara göre tüm değişikliklerin 30 gün içinde ilgili mercie bildirilmesinin zorunlu olmasına rağmen, bil-

dirimde bulunulmadığına, TBMM Başkanının bu konuda bir açıklama yapması gerektiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına da Milli Eğitim Bakanı **Nevzat Ayaz** cevap verdiler.

★ Gümüşhane Milletvekili **Lütfü Doğan** da, parlamenterlerin konuşma, davranış ve icraatlarıyla halkımıza örnek olmaları gerektiğine ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

SORU

11 Mayıs 1994

(102. Birleşim)

★ Aydın Milletvekili **Cengiz Altinkaya**'nın, aydın Köy Hizmetleri Müdürü ile ilgili bir iddiaya ilişkin sorusuna Tarım ve Köyşleri Bakanı **Refaidin Şahin**,

★ Kütahya Milletvekili **M. Rauf Ertekin**'in, Simav'a ne zaman kaymakam atanacağına ilişkin sorusuna da İçişleri Bakanı **Nahit Menteşe** cevap verdiler.

★ K. Maraş Milletvekili **Ökkeş Şendiller**'in, bazı yükseköğretim kurumlarında kız öğrencilere, baskı uygulandığı iddialarına ilişkin sorusuna Milli Eğitim Bakanı **Nevzat Ayaz**,

★ Konya Milletvekili **Mehmet Keçeciler**'in, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından izlenen doğalgaz fiyat politikasına ilişkin sorusuna İçişleri Bakanı **Nahit Menteşe** cevap verdiler.

MECLİS ARAŞTIRMASI

17 Mayıs 1994

(104. Birleşim)

★ İzmir Milletvekili **Cemal Tercan** ve 22 arkadaşının, esnaf ve sanatkarların sorunlarını ve alınması gereken tedbirleri tespit etmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin

GENEL KURUL

tekrarlanan oylamadan sonra kabul edildiği açıklandı. 11 üyeden oluşacak komisyonun çalışma süresi üç ay olarak belirlendi.

31 Mayıs 1994
(108. Birleşim)

★ Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan** ve 14 arkadaşının, trafik kazalarının önlenmesi için alınması gerekli tedbirleri, Bitlis Milletvekili **E. Safder Gaydalı** ve 64 arkadaşının, ülkemizde daha düzenli ve koordineli bir trafik düzenlemesinin yapılabilmesi ve trafik kazalarının azaltılması için alınacak tedbirlerle uygulanacak politikaları, DYP Grubu Başkanvekili ve Bursa Milletvekili **Turhan Tayan** ve 15 arkadaşının, trafik kazalarının nedenlerini ve alınması gerekli tedbirleri tespit etmek amacıyla birer Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergelerin yapıldığı açıklandı. Kurulacak komisyon 11 üyeden oluşacak ve üç ay çalışacak.

14 Temmuz 1994
(124. Birleşim)
(Olağanüstü)

★ TBMM Genel Kurulu Anayasanın 93 üncü ve TBMM İçtüzüğü'nün 7 nci maddeleri gereğince ANAP Genel Başkanı **Mesut Yılmaz** ve 93 milletvekilinin başvurusu üzerine 14 Temmuz günü saat 15.00'te olağanüstü toplandı.

Toplantıda Yozgat Milletvekili **Mahmut Orhon** ve 12 arkadaşının, Başbakan ile yakınlarının yurt içi ve dışı mal varlıklarını tespit etmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi yapılan öngörüşmelerden sonra reddedildi.

Dahas sonra, olağanüstü toplanmış bulunan TBMM'nin, İçtüzüğü'nün 7 nci maddesine göre çalışmalarına devam etmesine ve İstanbul Milletvekili **Tansu Çiller** ve arkadaş-

ları tarafından verilen ve siyasi partilerin ve genel başkanlarının mal varlıklarının incelenmesi hakkındaki Meclis araştırma önergesinin öngörüşmelerinin yapılmasına ilişkin DYP Grubu önerileri kabul edildi.

İstanbul Milletvekili **Tansu Çiller** ve 10 arkadaşının, 1983 yılından sonra kurulmuş ve TBMM'de grup kurmuş tüm siyasi partilerin ve genel başkanları ile yakınlarının mal varlıklarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi. Ayrıca, Adana Milletvekili **B. Sami Dağçe** ve 5 arkadaşının, TBMM'de temsil edilen diğer siyasi parti liderleriyle yakınlarının da mal varlıklarının araştırılmasına ilişkin önergeleri de kabul edildi.

Kurulacak Meclis Araştırma Komisyonu, 11 üyeden oluşacak.

MECLİS SORUŞTURMASI

17 Mayıs 1994
(104. Birleşim)

★ Bursa Milletvekili **Turhan Tayan** ve 50 arkadaşının, hayali ihracat iddialarının üzerine gitmeyecek devletin zarara uğramasına sebebiyet verdikleri ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı maddesine uyduğu iddiasıyla, Devlet eski Bakanı ve Başbakan Yardımcısı **İ. Kaya Erdem**, Maliye ve Gümrük eski Bakanları **Ekrem Pakdemirli** ve **A. Kurtcebe Alptemoçin** ile Devlet eski Bakanı **Y. Bozkurt Özal** haklarında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi, üzerindeki görüşmeler tamamlanarak Meclis soruşturması açılması, kurulacak komisyonun iki aylık görev süresinin, komisyon üyelerinin tespiti için belirlenen adaylar arasında yapılacak adçekme tarihinden başlaması kabul edildi.

GENEL GÖRÜŞME

3 Mayıs 1994
(98. Birleşim)

★ İstanbul Milletvekili **Engin Güner** ve 19 arkadaşının, RP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Sivas Milletvekili **Abdüllatif Şener** ve Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın ve K. Maraş Milletvekili **Recep Kırış** ve 10 arkadaşının Kıbrıs konusunda meydana gelen son gelişmeler hakkında genel görüşme açılmasına ilişkin önergelerin, birleştirilerek yapılan öngörüşmelerinden sonra kabul edilmedikleri açıklandı.

Olağanüstü Hal uzatıldı

TBMM Genel Kurulunun 7 Haziran günü yapılan 112 inci birleşiminde, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkari, Mardin, Siirt, Şırnak, Tunceli ve Van illerinde devam etmekte olan olağanüstü halin, 19 Temmuz'dan itibaren 4 ay süreyle uzatılmasına ilişkin Başkanlık tezkeresi görüşülerek kabul edildi. Oylamada 71 red oyuna karşılık 238 kabul oyu kullanıldı.

Çekiç Güç'ün görev süresi 6 ay uzatıldı

Genel Kurulun 14 Haziran günü yapılan 116 ncı birleşiminde, ülkemizde konuşlandırılan Çokuluslu Gücün görev süresinin 30 Haziran tarihinden itibaren 6 ay süreyle uzatılmasına ilişkin Başkanlık tezkeresi, yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi. Yapılan açıkoylamada, oylamaya katılan 342 milletvekilinden 193 ü kabul, 147 si red oyu kullanırken 2 milletvekili çekimser kaldı.

Parlamento ve çevre

Demokrasinin yüzyıllarsüren gelişimsürecisonunda, çağımızda tüm kurum ve kurallarıyla yerleşmesinde kuşkusuz parlamentoların özel bir yeri ve rolü olmuştur. Devletin temel fonksiyonları olan yasama, yürütme ve yargı erklerinin ilişki ve etkileşimlerinin şekillenmeleri de bu süreç içerisinde gerçekleşmiştir. Yargının tümüyle bağımsız kılınmasıyla birlikte devlet sistemlerini yasama ve yürütmenin karşılıklı konumu belirlemiştir.

Toplum hayatını düzenleyen, yöneten ve yönetilen tüm bireylerin uymak zorunda olduğu genel ve soyut kuralların yapıcısı olan kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmakla yetkili olan, kısacası yasama gücünü elinde tutan devlet organı parlamentodur.

Toplumsal ihtiyaçlarını karşılayan, toplumsal hayatı yöneten ve yönlendiren toplumsal düzeni sağlayan kuralları uygulayan güç de yürütmedir.

Türkiye'de hakim olan parlamenter sistemde esas olarak yürütme yasamanın türevidir. Yürütme yasamanın içerisinden çıkmaktadır. Parlamento halkın iradesini yansıtan yönetilen insanlarca oluşturulan bir organ olduğundan, halkı yönetenlerin parlamentodan güç ve destek alması gerekmektedir. Bu gereklilik, yürütmenin parlamentoya ilişkilenebilmesi sonucunu birlikte getirmektedir. Sağlıklı bir yönetim için yürütmenin yasama organınca hazırlanacak kuralları uygulamak durumunda olması nedeniyle yürütmenin yasama organının genel eğilimini yansıtmaya uygun olacaktır. Bu gereklilik ve olması gereken uygunluk parlamentonun çeşitli yollarla yürütmeyi denetleme kontrol etme, bilgi edinme hakkına sahip olmasıyla sonuçlanmaktadır. Bu kapsamda, parlamento ve yürütme arasındaki hassas ve ölçülü birliktelik düşünüldüğünde, devletin temel politikalarında parlamentonun belirgin bir etkisinin olacağı açıktır. Her ne kadar toplumsal politikalar hükümet tarafından belirlenip, hazırlanıyor ve uygulanıyorsa da bu politikalarla ilişkin kuralların geçiş yerinin parlamento olması bu politika uygulamalarını parlamentonun denetleyip, bunlar hakkında bilgi istemesi her zaman için parlamento-yu toplumsal politikaların bir ayağı haline getirmektedir.

Bu değerlendirmelerin tümü, çevreye ilişkin politikalar için de söz konusudur. Türkiye'de ulusal çevre politikasının oluşmasında parlamentoya oldukça önemli görevler düşmektedir. Türkiye'deki ve uluslararası boyuttaki çevresel konulara yaklaşımın belirlenip, sergilenmesinde, Türk parlamentosunun da etkin bir biçimde yerini alması, ulusal çevre politikasının daha sağlıklı şekillenmesini sağlayacaktır. Çevre kavramındaki gelişmeler, parlamentonun

çevreye ilişkisini daha da artırmaya zorlamaktadır. Çevre kavramının özgün niteliği, çok boyutluluğu, sınır tanımazlığı, uluslararası ilişkilerde gözönünde tutulması zorunluluğu çevrenin korunması geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için entegre ve sistematik bir yaklaşımı gerektirmiştir.

Doğal ve fiziki çevrede sürdürülebilir gelişmenin sağlanması ve çevre kalitesinin yükseltilmesi doğrultusunda planlama, mevzuat, kurumsallaşma, halk katılımı ve finansman gibi araçların geliştirilmesine yönelik temel ilke politika stratejisi ve programları belirleyen bu yaklaşım "çevre yönetimi" kavramıyla ifade edilmektedir.

Çevre kavramının, artık "kalkınma ve çevre ilişkileri", "çevre yönetimi" olarak gündeme geldiği günümüzde, çevre ile ilgili gerek ulusal gerekse uluslararası düzeydeki hedeflere ulaşılmasında başarı, büyük ölçüde tüm ilgili grupların çevre analizi, planlama, uygulama ve denetleme kapasitelerinin artırılmasına bağlıdır.

Türkiye'de çevre alanında halen çözüm bekleyen planlama, uygulama ve denetleme mekanizmalarında rastlanılan bir dizi darboğazın çözümü, büyük ölçüde tüm ilgi gruplarının, ortak çevre politikaları üretilmesinde bir arada düşünceleri, davranışları, dolayısıyla gerçek anlamda bir işbirliği ve eşgüdüm ortamı yaratmaları ile mümkün olabilecektir.

Hükümet organları yerel yönetimler özel sektör gönüllü kuruluşlar, meslek odaları, iş camiası gibi çeşitli toplumsal kesimlerin, ilgili grupların arasında parlamentonun öncelikli bir yeri vardır. Ulusal çevre politikası oluşturulması ve bu politikalarla süreklilik, kalıcılık ve kararlılık kazandırma konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne önemli görevler düşmektedir.

TBMM'de bugüne değin sergilenen çevreye yaklaşım, incelenecek olursa yasama ve denetleme faaliyetleri arasında öteden beri çevreye ilişkin olanlara rastlamak mümkündür. Her ne kadar bugünkü anlamda bir çevre kavramı ışığı altında ve gündemimizdeki çevre bilinciyle olmasa da, çevre ile ilgili dolaylı hükümlerin yer aldığı Umumi Hıfzısıha Kanunu, Belediye Kanunu, Orman Kanunu gibi çevrenin çeşitli yönlerine ilişkin düzenlemeler getiren kanunların yasalaşma süreci içerisinde komisyonlar ve genel kurul toplantılarındaki görüşmelerde çevresel endişelerin dile getirildiği tutanaklarla tespitlidir.

1982 Anayasası hazırlanırken de doğrudan çevreyle ilgili 56. maddenin ve çevreyle ilgili bir çok maddenin Danışma Meclisi'nce hazırlanıp gündeme getirilmesi çevre konusunun anayasal düzeyde düzenlenmesine olanak

vermiştir. Daha yakın tarihlerde Kıyı Kanunu, Milli Parklar Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun yasalaşma süreçlerinde gerek komisyonlar ve genel kurul görüşmelerinde Meclis düzeyinde, gerekse kamuoyunda çevreye ilgiyi artırıcı çevrenin ihtiyaç duyduğu hukuki yapılanmayı karşılayıcı, mevzuat eksikliğini giderici katkılar parlamentoda gerçekleştirilmiştir. Hiç kuşkusuz 1983'de görüşülerek yürürlüğe giren Çevre Kanunu ise genel çevre uygulamalarındaki ilkeleri belirleyici Türkiye'nin ulusal çevre politikasını şekillendirici ve uluslararası çevre faaliyetlerine katılımına yön verici olması açısından parlamentodan geçen çevreyle ilgili kapsamlı ve en önemli yasal düzenleme olmuştur.

Ulusal çevre politikası oluşturmada ve uluslararası çevre politikalarında Türkiye'nin konumunu belirleme hususunda parlamento ne gibi bir görev üstlenebilir? Parlamentonun çevre politikalarına katkısı nasıl olabilir? Bu gibi soruların anlamlı biçimde cevaplandırılabilmesi için bugüne değin parlamentoda çevreye yönelik olarak gerçekleştirilmiş bulunan çalışmaların irdelenmesi yerinde olacaktır.

18.Dönem Çevre Araştırma Komisyonu

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde çevre konusunun tek başına geniş biçimde ve derinlemesine ele alınması ilk defa 18.Dönemde olmuştur. Tekirdağ Milletvekili **Güneş GÜRSELER** ve 33 arkadaşı ülkemizin sahip olduğu çevre değerlerini korumak ve mevcut çevre sorunlarını gidermek için gerekli tedbirleri tespit etmek ve bir çevre politikası oluşturmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin olarak verdikleri önerge 24 Mayıs 1988 tarihinde genel kurulda görüşülerek kabul edilmiştir. Söz konusu Araştırma Komisyonu hazırladığı raporu 12 Mart 1991 tarihinde Meclis Başkanlığı'na sunmuştur. Ancak alınan erken seçim kararı nedeni ile Komisyon raporu üzerinde genel görüşme açılamamıştır.

Çalışma döneminde partiler üstü bir politika izleyerek kamu kurum ve kuruluşlarını, üniversiteleri, çeşitli dernek ve vakıfları sanayicileri kısaca toplumun her kesimini aktive edici ve böylelikle çevre korumanın topluma mal edilmesi yönünde önemli çalışmalarda bulunan Çevre Araştırma Komisyonunun hazırladığı Türkiye'nin çevre durumunu yansıtan bu raporun Genel Kurul'da görüşülmemesi bir şanssızlıktır. Ancak dört yıl süren önemli bir emek ürünü olan anılan rapor, Çevre Bakanlığı tarafından kitap haline getirilmiş ve 1.Çevre Şura'sında tüm ilgili kuruluşlara dağılmıştır. Oldukça kapsamlı olan rapor Türkiye'nin temel çevre sorunlarını derinlemesine incelemiş ve çevre politikaları belirlemeye yönelik önemli tavsiye kararları belirlemiştir.

19.Dönem Çevre Araştırma Komisyonu

Meclisin 19.Dönem yasama çalışmaları başlayınca bir anlamda tamamlanmamış olan çevre araştırmasını tekrar başlatmak ve çevreyi parlamento düzeyinde gündeme getirmek için 16.12.1991 tarihinde Isparta Milletvekili **Ertekin DURUTÜRK** ve 25 arkadaşı bu raporun hazırlanmasına vesile olan bir araştırma önergesi vermiştir.

Türkiye'nin sahip olduğu çevre değerlerini korumak çevre sorunlarının sebep ve sonuçları ile bu konuda alınması gerekli tedbirleri tespit etmek amacıyla verilen önerge 10.1.1992 tarihinde kabul edilerek; Isparta Milletvekili **Ertekin DURUTÜRK**'ün başkanlığında TBMM Çevre Araştırma Komisyonu kurulmuştur.

Araştırma Komisyonu'nun hazırladığı bu rapor, Türkiye'deki çevre durumunun tesbitinin ötesinde ulusal çevre politikasının oluşmasında parlamentonun üstlendiği rolü yansıtan bir rapordur. Çevre politikalarının sürekliliğini parlamento düzeyinde vurgulayan bir strateji raporu niteliğinde olan rapor; çevre sorunlarının ele alınmasında ve çözüm üretilmesindeki ilkeleri ve yaklaşım esaslarını belirleyici, çevre yönetiminin ülke bütününde sağlıklı bir biçimde uygulanmasına yol gösterici olmayı hedeflemiştir.

Çevre ile İlgili Diğer Araştırma Komisyonları

Meclis araştırmaları arasında çevreyle ilgili olarak, Çernobil faciasının etki ve sonuçlarını araştırmak için kurulan Komisyonu vurgulamak lazımdır. 1986'da Ukrayna Çernobil Nükleer Santralinde meydana gelen kaza sonrası atmosfere yayılan radyasyonun Türkiye'yi nasıl etkilediği ve alınan önlemlerin yeterliliği hakkında bir Meclis araştırması yürütülmüş, hazırlanan raporda çevre riski olarak nükleer enerjinin getirdiği tehlikeler de ele alınmıştır. Rapor genel kurulda görüşülmüştür.

İstanbul ilinin sorunlarını tespit etmek ve bu şehirde yaşayan vatandaşların uygar bir düzen içerisinde yaşamasını temin etmek amacıyla kurulan "İstanbul'un Sorunlarını Araştırma Komisyonu" nun hazırladığı raporda ülkemizin en büyük ve dünyanın sayılı kentleri arasında yer alan bu kentin karşı karşıya olduğu tüm çevre sorunlarına yer verilmiştir.

Ayrıca halen genel kurul gündeminde bekleyen bir çok Meclis araştırması önergesinde, çevrenin değişik yönleri araştırma konusu yapılmaktadır. Bu noktada, çevre ile ilgili çağdaş uygulamaların gerektirdiği konularda Meclis araştırma komisyonlarının oluşturulmasının yararı vurgulanmalıdır. Raporun bölümlerinde belirtilen çevre ile ilgili

önerilerin bazıları araştırma konularına ışık tutabilir. Ayrıca, TBMM'de sözlü ve yazılı soru önergelerinde çevreyle ilgili konuların özellikle bu yasama döneminde oldukça yoğunlaşması; Parlamentonun çevre konularına verdiği önemin ve parlamenterlerimiz bu konuya ilgisinin giderek arttığının bir göstergesidir.

TBMM Çevre Komisyonu

Türkiye'de çağdaş anlamda çevre politikaları dizisi tanımlanırken, çevre ve kalkınmanın bütünleştirilmesinin çok aktörlü bir ortamda hayata geçirileceği konusu temel girdi olarak kabul edilmiştir. Bu açıdan bakıldığında, ülkenin çevre yönetim stratejilerinde yer alan esaslar arasında en önemli faktörlerden birinin bu konudaki " siyasi irade düzeyi " olduğu açıktır.

Bir ülkede çevre sorunlarına verilen önem, o ülkenin çevre yönetim sisteminin temel taşıdır. Dünyada yaşanan örneklerde devletin ve halkın çevre konularına kayıtsızlığın olduğu hemen her sistemde başarısızlık ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, çevre yönetiminde de süreklilik, kalıcılık ve kararlılığın önemi açıkça ortadadır.

Türk çevre yönetiminde bu konu temel bir politika olarak belirlenmiştir. Bu noktada parlamentonun rolü ortaya çıkmaktadır. Çevre politikasının devlet politikası olması demek, politikaların kalıcılığı ve sürekliliğinin sağlanması için mekanizmaların oluşturulması demektir. Bu da parlamentonun rolünü açıkça tanımlamakla mümkün olacaktır.

Çevre Bakanlığı'nın kuruluşundan sonra, çevre mevzuatının geliştirmek gereği kendini iyice hissettirmeye başlamıştır. Çevreyi ilgilendiren konulardaki kanuni düzenlemeleri çevreci bir bakışla, çevre bilimi uzmanlığı ile ele almak, çevreyi koruyucu ve geliştirici, çevre sorunlarını giderici düzenlemelerin yerleştirilmesini kolaylaştırmak amacıyla 20.2.1992 tarihinde TBMM'nin 163 numaralı kararı ile Çevre Komisyonu kurulmuştur.

TBMM İçtüzüğü'nün 20.maddesinde sıralanan daimi ihtisas komisyonlarından biri olan Çevre Komisyonu; çevre ile ilgili düzenlemeler içeren kanun teklif ve tasarılarını, kanun hükmünde kararnameleri görüşerek bunları aynen kabul etmek yada üzerinde gerekli değişiklikleri yaparak karara bağlamak yetkisine sahiptir.

Parlamentoda grubu bulunan partilerin milletvekillerinden oluşan ve 21 üyesi bulunan ve Başkanlığını Isparta Milletvekili **Ertekin DURUTÜRK**'ün yaptığı TBMM Çevre Komisyonu, Türkiye'de çevre politikasının sürekliliğe kavuşması için gerekli olan çevre yönetimi stratejilerinin esaslarının belirlenmesinde, parlamentoya önemli görevler düştüğünün bilincindedir.

Çevre Komisyonu yukarıda bahsedildiği üzere, temel görevi olan mevzuat değerlendirmesinin yanı sıra,

Türkiye'de çevre konusunun hukuki, ekonomik, kültürel, siyasi ve idari açılardan taşıdığı önemi ulusal ve uluslararası boyutları ile birlikte dikkate alarak, parlamento düzeyinde gerekli çalışmaları yürütmekte ve geleceğe yönelik çalışmaları şekillendirmektedir. Böylece ülkemizde ve dünyada önümüzdeki yüzyılın en önemli konuları arasında yer alan çevrenin parlamentoda sürekli temsili ve takibine imkan verecek bir yapı oluşması amacıyla ele alınan tüm çalışmalar TBMM Çevre Komisyonu'na sunulan çevre ile ilgili gerek ulusal, gerekse uluslararası mevzuatın çağdaş anlayışa uygun düzenlemeleri içerecek şekilde değerlendirilmesine imkan sağlanması açısından önemlidir.

TBMM Çevre Komisyonu, çevre ile doğrudan ve dolaylı ilgili tüm resmi ve resmi olmayan kuruluşlarla sistemli bir bilgi alışverişine başlamıştır. Ayrıca, parlamento içerisinde diğer daimi komisyonlar ve Türkiye'nin üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşların parlamentodaki Türk Grupları ile çevre konusunda karşılıklı ve sürekli bir eşgüdüm ve işbirliği ortamı yaratılması amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir. Öte yandan dünya parlamentolarında yer alan çevre ile ilgili komisyonlarla da gerektiğinde işbirliği yapmak amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu açıdan, parlamento bünyesinde ele alınacak çevre ile ilgili çalışmalar bir plan dahilinde sürdürülmekte ve bu yönde bazı çalışma modelleri hazırlanmaktadır. Yakın geçmişte bu çerçevede gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda belirtilmiştir.

-Uluslararası örgütlerin parlamentoda yer alan Türk Gruplarına; (Parlamentolararası Birlik Türk Grubu, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Grubu, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Parlamenter Asamblesi Türk Grubu, Kuzey Atlantik Asamblesi Türk Grubu, Türkiye-Avrupa Topluluğu Karma Parlamento Komisyonu Türk Grubu, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Türk Grubu) çevre ile ilgili dünyadaki son gelişmeler aktarılmakta ve gerekli olduğu hallerde ise işbirliği ve eşgüdüm ortamı sağlanmaktadır.

-Çevre ile ilgili hükümet organlarından başta Çevre Bakanlığı olmak üzere temin edilen ve edilecek doküman ve raporların akışı Komisyon üyelerini bilgilendirmek üzere sistematik bir şekilde yapılmaktadır. Hükümet dışı kuruluşların faaliyetleri hakkında da Komisyon tarafından temin edilen doküman, rapor ve periyodikler vasıtasıyla Çevre Komisyonu ve Çevre Araştırma Komisyonu üyelerine ve parlamento camiasına sürekli bilgi temin edilmeye başlanmıştır.

- Çevre alanında uluslararası platformda 1992 yılında gerçekleşen ve son yılların en önemli gelişmelerinden biri olarak değerlendirilen " Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı " sonunda Birleşmiş Milletler'e üye ülkelerce kabul edilen belgeler, çevre konusunun küresel,

bölgesel ve ikili düzeyde ele alınış biçimi bakımından özel bir önem taşımaktadır. TBMM Çevre Komisyonu Birleşmiş Milletlerin Türkiye Daimi Temsilciliği ile zaman zaman müzakerelerde bulunmaktadır. Bu müzakerelerde, Birleşmiş Milletler genelinde Rio Konferansı, Birleşmiş Milletlerin Türkiye'de çevre alanında yürüttüğü çalışmalar ve TBMM'de ele alınan çevre faaliyetleri hakkında bilgi alışverişlerinin de bulunmaktadır.

- TBMM Çevre Komisyonu, Mart 1994 'de Çevre Bakanlığı tarafından düzenlenen ve 21. yüzyılda Türkiye'nin çevre gündeminde yer alacak çevre konularına ve politikalara işaret eden 2. Çevre Şura'sına katılmış ve Şura'da parlamentonun bu konudaki rolü hakkında müzakereler yapılmıştır. Şura sonuç belgeleri TBMM Çevre Komisyonu'na olduğu kadar Çevre Araştırma Komisyonu çalışmalarına da ışık tutmaktadır.

- Çeşitli ülkelerin parlamentolarında sürdürülen çevre ile ilgili faaliyetleri ve kurumsal yapıları hakkındaki raporlar temin edilmeye başlanmıştır. (Amerika, İngiltere, Macaristan, Ukrayna, Rusya Federasyonu, İtalya, Türk Cumhuriyetleri ile ilgili bilgiler derlenmiştir.) Bu konuda kapsamlı bir rapor hazırlığında olan Çevre Komisyonu, söz konusu komisyon modellerinin ve çalışmaların Türk parlamentosundaki çevre ile ilgili faaliyetlere ve Çevre Komisyonu çalışmalarına faydalı olacağını düşünmektedir. Bu meyanda, Çevre Komisyonu, diğer ülkelerdeki parlamentoların çevre komisyonları ile işbirliği programları hazırlamaktadır.

Çevre ile ilgili ulusal ve uluslararası mevzuat TBMM'de Çevre Komisyonu ve konuya göre parlamentodaki ilgili diğer daimi ihtisas komisyonları ile ortak olarak değerlendirilmekte ve sonuçlandırılmaktadır. Son bir yıl içinde TBMM tarafından ratifiye edilen önemli uluslararası sözleşmeler aşağıda belirtilmiştir.

- Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve İmhasının Kontrolü-Basel Sözleşmesi- Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öne Sahip Sulak Alanların Korunması- Ramsar Sözleşmesi- Karadeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Sözleşmesi ve Eki Protokolleri- Bükreş Sözleşmesi

TÜRK PARLAMENTOSUNUN RIO KONFERANSI SONUÇLARI DOĞRULTUSUNDA ÜSTLENECEĞİ ROL

Çevre konusunun uluslararası düzeyde ele alınış biçiminde son yıllarda çok önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Çevre kavramı ve çevre sorunları hızlı bir şekilde küreselleşmiş, bu sorunların çözümlenmesi için yapılan işbirliği, küresel, bölgesel ve altbölgesel düzeylerde çok taraflı ve ikili ilişkiler sistemi içinde ele alınmış ve bu yönde önemli gelişmeler sağlanmıştır.

Bugün, çevre konusu uluslararası siyasi, ekonomik ve ticari ilişkiler çerçevesinde de gittikçe belirleyici bir faktör olarak ortaya çıkmakta ve bu ilişkileri yönlendirici bir rol oynamaya başlamaktadır. Bu nedenle Haziran 1992 tarihinde Rio'da yapılan " Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı "- Dünya Zirvesi (UNCED) sonuçlarının uygulanması amacıyla gerek ülkeler gerekse Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, AT, OECD ve Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşlar, bünyelerinde bazı kurumsal ve hukuki düzenlemelere ve yeni yapılanmalara gitmişlerdir.

Dünya parlamentoları da , parlamento ve parlamentolar düzeyinde bir çok uluslararası kuruluşun parlamentolarındaki grupları vasıtasıyla çevre konusunda kayda değer çalışmalar yapmakta ve özellikle Rio Konferansı'nın sonuçları doğrultusunda öncelikle yapılması gerekenleri tanımlamaya, uygulama ve izleme için mekanizmalar geliştirmeye çalışmaktadırlar. Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı sonuçları parlamentoların çok az denebilecek şekilde doğrudan olan katkıları ile ortaya çıkmıştır. Fakat bu konferansın sonuçları, parlamentoların faaliyetleri ile sadece yasal düzenlemeleri değil, aynı zamanda boşlukları doldurarak, milletvekilleri tarafından en iyi şekilde tanımlanacak çalışmaların pratik ve siyasi sonuçlarını ekleyerek tanımlanabilir.

Parlamentoların konferansın izleme sürecindeki rolü iki kategoride toplanmaktadır.

1. Her şeyden önce ulusal kazançları güvence altına almak, global çalışmalara katkıda bulunacak faaliyetlerde bulunmak ve yararlı örnekler oluşturmak,

2. Hükümetler tarafından öne sürülen ve desteklenen programların dünya çapında sürdürülebilir kalkınmayı desteklemesini sağlamak.

Parlamentolar sosyal aktivitelerin siyasi meşruiyetini sağlamakla sorumludurlar , çünkü parlamentolar şimdiki ve gelecek kuşakların sürekli ve dengeli kalkınmanın başarısında yada başarısızlığında hayati ve çok önemli sorumluluk taşımaktadırlar.

Kasım 1992'de Brazil'de Parlamentolararası Birlik (PAB) tarafından düzenlenen " Parlamentolararası Çevre ve Kalkınma Konferansı"nın amacı; UNCED'e ilişkin olarak özellikle 87.PAB Konferansı'nda Nisan 1992'de kabul edilen " Yaounde Deklarasyonu " ışığında UNCED sonuçlarını değerlendirmek olmuş ve bu konferansta Rio Konferansı'nın izleme Süreci'nde dünya parlamentolarına, parlamentolara ve PAB'a eylem gerektiren konuları belirlemeleri, takip ve uygulamaları için gerekli mekanizmaları oluşturmak amacıyla tavsiye kararları alınmıştır. Bu kararları içeren Nihai Belge'nin ilk bölümünde yer alan BRAZİL EYLEM PLANI'nda Rio Konferansı'nın izleme sürecinde parlamentolara, parlamentolara ve Parlamentolararası Birlik'e düşen görevler aşağıda belirtilmiştir.

PARLAMENTO VE PARLAMENTERLER TARAFINDAN YAPILACAK EYLEMLER

Ulusal Düzeyde

1. İklim Değişikliği ve Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmelerini henüz imzalamayan devletlerin bu sözleşmeleri imzalamaları ve onaylamaları.

2. Sürekli ve dengeli kalkınma ve çevrenin korunması ile ilgili andlaşmaları kabul etmek yada onaylamak, özellikle; Deniz Hukuku Sözleşmesi- Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve İmhasının Kontrolü- Ozon Tabakasının Korunmasına Dair Viyana Sözleşmesi- Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü ve 1990 ve Sonrasında Yapılan Değişiklikler.

3. Mevcut yasal düzenlemeleri, Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı'nda kabul edilen ve uygulanmasını kolaylaştıran ve bu belgelerde yer alan taahhütlerde öngörülen şekilde gözden geçirilmesi ve değiştirilmesine imkan verecek düzenlemelerin kabul edilmesi.

4. Nihai Belge'de yer alan tavsiyeler ışığında varolan yasal düzenlemelerin gerekirse değiştirilmesi ve gözden geçirilmesi.

5. Ulusal mevzuat, idari yapı ve çevresel etki değerlendirilmesi gibi prosedürlerin etkin entegre bir karar verme sürecini, sürekli ve dengeli kalkınmayı hedefleyen mali ve ekonomik politikalar tesis etmek amacıyla yeniden canlandırılıp gözden geçirilmesi.

6. Karar verme sürecinde ilgili birey ve kuruluşların etkin katılımını sağlayacak yasal ilkelerin kabul edilmesi.

7. Parlamantonun, ilgili kamu kuruluşlarının, gerekli hallerde hükümet dışı kuruluşlar, iş çevresi ve diğer ilgi gruplarının katılacağı çevre ve kalkınma alanında eylem planları, entegre politikaları tanımlayacak ve geliştirecek ulusal komitelerin kurulmasına çalışmak.

8. Birleşmiş Milletler'in 50.yıldönümü olan 1995 yılında kabul edilecek şekilde " Rio Deklarasyonu "nun bir " Dünya Şartı " haline gelmesine çalışmak.

9. Bu görevlerin başarısını kolaylaştırmak ve parlamentoların izleme faaliyetlerini daha etkinleştirmek için konferans parlamenterlere şunları tavsiye etmektedir;

- Komisyon/komite yapılarını çevre ve kalkınma ile ilgili bütün problemler ve sorunlarda entegre uygulamalar sağlamadan hareketle yeniden gözden geçirmek - Bu açıdan, ayrıca entegre yaklaşımları sağlayacak entegre çevre ve kalkınma komiteleri tesisi etmek yada çevre ile ilgili varolan komisyonların görevlerini bu faaliyetleri yürütecek şekilde yeniden gözden geçirmek - Yetkin ulusal otoriteleri, parlamentoları BM Çevre ve Kalkınma Konferansı sonuçlarını uygulamaları konusunda yapılacak hükümet politikaları ve eylemleri konusunda (yapılmış yada yapılması planlanan) raporları sunmaya davet etmek

- Kadınlar ve parlamenter süreçte temsili genelde yetersiz olan diğer gruplar sürdürülebilir kalkınmanın uygulanması için gerekli yasaların çıkarılmasında, idari yapı ve süreçlerde, ulusal komitelerde ve raporlar hazırlanırken kadınların tam olarak temsiliini sağlamak.

10. Halk ile temsilcileri arasında daha yakın bir bağ sağlamak için konferans parlamenterlerin çevre ve kalkınma meselelerinin kamuoyunun yanısıra özel çıkar gruplarının da dikkatine sunma artırımlarını tavsiye etmektedir. Bu açıdan, konferans açık oturumların yaygın olarak kullanılmasını böylece yerel sorumlulukların ihtiyaç ve görüşlerinin de dikkate alınmasını tavsiye eder.

11. Gündem 21 ve Sözleşmelerin uygulanabilmesi için mali ve teknik kaynaklar muhakkak gereklidir. Sürdürülebilir kalkınmaya öncelik veren ulusal projeler için gerekli kaynakların yeniden tahsis edilebilmesi için Konferans parlamenterleri etkilerini kullanmaya çağırır. Gelişmiş ülke parlamenterleri ise sürdürülebilir kalkınmanın tüm dünyada gerçekleşmesine yardımcı olmak üzere, ihtiyaç duyulan teknik ve mali kaynakların transferini öngören ve Rio Konferansı'nda sağlanan uluslararası mutabakatı ülkelerinin uymasını temin etmelidirler.

Uluslararası Düzeyde

1. Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı'nın ulusal düzeyde sonuçlarını tamamlayan faaliyetler hakkında, yeni yada değiştirilmiş düzenlemeler konusunda bilgi sağlamak dahil olmak üzere bilgi alışverişinde bulunmak.

2. Mümkün olabildiği takdirde, uluslararası görüşmeler ve toplantılarda politika üretici pozisyonlarda bulunan parlamenterlere danışılmasını sağlayacak ve ulusal delegasyonlarda parlamenterlerin katılımını temin edecek yasal koşulları tesis etmek.

3. Bölgesel Parlamenter Asambleler ve Kuruluşları aracılığı ile sürekli ve dengeli kalkınmanın geliştirilmesi için parlamenterler arasında bölgesel düzeyde politika ve eylemlerde işbirliğini teşvik etmek.

4. İlgili ülkeler arasında sınırlarötesi çevre sorunlarına değinen yasal düzenlemelerin uyumlaştırılması için çalışmak.

5. Ülke hükümetlerinin, Birleşmiş Milletler Sürekli ve Dengeli Kalkınma Komisyonu ile işbirliği faaliyetlerinde bulunmalarını ve Gündem 21'in uygulanması için yapılan faaliyetler hakkında periyodik belge veya raporlarla bilgi temin etmelerini sağlamak.

6. İklim Değişikliği ve Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmeleri gibi yerine getirilmesinde Birleşmiş Milletler Çevre Programı(UNEP) gibi yetkin organlar aracılığıyla güncelleştirilmiş bilgilerin elde edilmesini ve Orman Sözleşmesinin oluşturulmasına yönelik gelişmeler hakkında parlamentoların bilgilendirilmesini sağlamak.

PARLAMENTOLARARASI BİRLİK(PAB) TARAFINDAN YAPILACAK EYLEMLER

1. Konferans, PAB Ulusal Gruplarına bu nihai metni parlamentolarının ve ihtisas komisyonlarının yanı sıra ilgili kamu kuruluşlarının dikkatine sunmalarını önerir.

2. Bunun da ötesinde, konferans PAB üyelerini büyük bir özenle basına, sosyal ve özel çıkar gruplarına ve ilgili hükümet dışı kuruluşlara yayarak mümkün olan en büyük kamuoyunu sağlamaya teşvik eder.

3. Ayrıca bütün ulusal grupları, bu konferansın tavsiyelerinin ardından ülkelerinin hükümetleri ve parlamentoları tarafından atılan adımların yanı sıra, bu konudaki gelişmeleri PAB'a bildirmeye, böylece bu faaliyetleri PAB üyelerinin dikkatini sunmaya davet eder.

4. Konferans, ayrıca PAB'ı aşağıdaki önlemleri almaya davet eder;

- Nihai metni Birleşmiş Milletler'in yanı sıra ilgili tüm uluslararası ve bölgesel örgütlerin, parlamentolar asamblelerin ve kuruluşların dikkatine sunmak - Bu süreci değerlendirmek, eylem ve politikaları kuvvetlendirmek amacı ile özellikle bölgesel düzeyde olmak üzere takip toplantıları düzenlemeyi düşünmek - Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı kararlarının uygulanmasında kadınları endişe ve isteklerinin entegrasyonu konusunun gelecekte yapılacak bir PAB Konferansında ele alınmasının düşünülmesi - Sürekli ve dengeli kalkınma görüşüyle, özellikle organlar arası görüş alışverişi ve temasların kolaylaştırılması görüşü ile çevre ile ilgilenen parlamento komisyonlarının, komitelerinin uluslararası rehberini yayınlamak.

- PAB Çevre Komitesi'ni PAB'ın yönetim organları için Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı sürecine yardım edecek PAB'ın atabileceği daha somut adımlar için spesifik önerilerle bulunmaya davet eder. Özellikle; Birleşmiş Milletler Sürekli ve Dengeli Kalkınma Komisyonu'nu desteklemek - Parlamentolar aktivitelerinde bilgilerin bir araya getirilip dağıldığı yer olarak hizmet etmek - İklim Değişikliği ve Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesinin uygulanmasını ve onaylanmasını takip etmek - Çok taraflı ticari görüşmelerin gelecek raundunda hazırlık maksadıyla çevre ve ticaret arasındaki bağların araştırılması.

TBMM, PAB Çevre ve Kalkınma Konferansı Nihai Metnini ve yukarıda açıklanan Brazil Eylem Planı metnini, Deniz Hukuku Sözleşmesi ile ilgili maddeye çekince koyarak kabul etmiştir. Metinde zikredilen sözleşmeler hakkındaki gelişmeler ve görüşler raporun diğer ilgili bölümlerinde ayrıntılı olarak yer almıştır.

Türk parlamentosunda PAB'ın uzantısı olarak görevini sürdürmekte olan PAB Türk Grubu PAB'ın Çevre Komitesi faaliyetlerini aktif olarak izlemekte ve Türk Grubu Başkanı 1992 yılından itibaren 5 yıllık bir süre için bu komitenin bürosunda başkan yardımcısı olarak görev

yapmaktadır.

PAB'ın çevre alanında sürdürdüğü çalışmalar ve bu yolla çevre alanında parlamentoların yüklendiği sorumluluklar doğal olarak TBMM'de bu yöndeki çalışmalara yansımaktadır. Bu çerçevede PAB bünyesinde Türk parlamentosunun da taahhüt altına girdiği yukarıda bahsedilen hukuki belgelerde (Yaounde Deklarasyonu, Parlamentolararası Çevre ve Kalkınma Konferansı Nihai Belgesi, Brazil Eylem Planı) alınan kararların parlamento düzeyinde takip edilmesi, yönlendirilmesi ve ulusal uygulamalara yansıtılması amacıyla PAB Türk Grubu, Meclis bünyesinde TBMM Çevre Komisyonu ile başta Çevre Bakanlığı olmak üzere ilgili bir çok kurum ve kuruluş ile mevcut işbirliği ortamı güçlendirilmelidir.

TBMM Genel Kurulu'nda 30.6.1992 tarihinde UNCED üzerine genel görüşme açılmıştır. Genel görüşme ile Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı'nda tartışılan konular, kabul edilen belgeler ve alınan kararlar hakkında ayrıntılı bilgi verilmiş, bu konudaki yapılması gereken çalışmalar ve alınması gerekli önlemlere açıklık getirilmiştir.

UNCED sonuçlarının uygulanması ile ilgili olarak bir çok ülke gibi Türkiye'de de birçok faaliyet yürütülmektedir. Doğaldır ki, dünyadaki çevre ve kalkınma ilişkisi ile ilgili hemen tüm konuların yer aldığı böyle bir programın uygulanmasında belirli bir zaman perspektifi dikkate alınarak, ülkesel düzeyde öncelikler sıralanmalı ve bu yönde gelişmeler sağlanmalı, gerekirse bazı kurumsal, yasal ve ekonomik yapıya ilişkin değişiklikler öngörülmelidir.

Türkiye, UNCED Konferansı'nın etkili bir şekilde takibini sağlamak amacıyla konferanstan bir yıl sonra kurulan " Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Komisyonu " nda " Batı Avrupa ve Diğerleri Grubu" nda üç yıllık bir süre için üye olarak yer almıştır. (1993-1995)

Komisyon Rio konferansında ele alınan konuları belirli bir sistematiğe izlemek amacıyla " Çok Yıllı Çalışma Programı " hazırlamıştır. 1994-1997 yılları arasında 4 yıllık bir dönem kapsayacak olan bu programın ilk dönem uygulamasında, her yıl sektörlerarası konularla birlikte yıllık konular belirlenmiş ve bu konularda uygulamaya yönelik mekanizmalar tanımlanmıştır. PAB bünyesindeki bu yönde yapılan çalışmalara da zaman zaman yansıyan bu çalışma programları çerçevesinde gerekli bilgiler Uluslararası PAB Sekreteryasına iletilmektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, " Rio İzleme Süreci " çerçevesinde ele alınan ve toplumun tüm kesimlerine, hükümetlere ve parlamentolara önemli görevlerin verildiği, ülkemizin özellikle uluslararası menfaatleri açısından büyük önem taşıyan bir çok konuda Türk parlamentosunun başta hükümet olmak üzere diğer kurum ve kuruluşlarla daha yakın işbirliği halinde çalışmasını sağlayacak mekanizmaların oluşturulması gerekli görülmektedir.

KOMİSYONLAR

ANAYASA KOMİSYONU

● Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Bursa Milletvekili **Turhan TAYAN** ve Adana Milletvekili **B.Sami DAÇE** ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili **Ercan KARAKAŞ** ve 181 Arkadaşının 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 67, 68, 69 ve 76. Maddelerinin Değiştirilmesi ile İlgili Kanun Teklifi; Rize Milletvekili **Mesut YILMAZ** ile Konya Milletvekili **Necmettin ERBAKAN** ve 155 Arkadaşının 7.11.1982 Tarih ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 67. Maddesinin Değişik 3. Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (KABUL)

ADALET KOMİSYONU

● 1136 Sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili **Orhan ERGÜDER** ve 9 Arkadaşının; 1136 Sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (BİRLEŞTİRİLEREK KABUL)

● Sinema, Video ve Müzik Eserleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

● Topyekün Savunma Sivil Hizmetleri Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

● İş Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Yargıtay Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● 2992 Sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK'nın Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde ve

190 Sayılı KHK'ya Ekli Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararname (KABUL)

● Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevlerinin Kuruluş ve İdaresine Dair Kanun Hükmünde Kararname. (KABUL)

...

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU

● Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksudıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Seferberlik ve Savaş Haline İlişkin Harp Sanayii Faaliyetinin Yürütülmesi Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

● Ankara Milletvekili **Uluç GÜRKAN**'ın, Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu ile Askeri Ceza Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Amasya Milletvekili **Cemalettin GÜRBÜZ** ve 24 Arkadaşının, 22.5.1930 Tarih ve 1632 Sayılı Askeri Ceza Kanununun 56. Maddesinin (A) ve (B) Bendinin, 57. Maddesinin 2 Numaralı Bendinin, 58. ve 148. Maddesi ile 353 Sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 11. Maddesinin (A) Bendinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (BİRLEŞTİRİLEREK RED)

● Manisa Milletvekili **Tevfik DİKER**'in, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bağlı 1 Sayılı Ek Gösterge Cetvelinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (DEĞİŞTİRİLEREK KABUL)

● Edirne Milletvekili **Hasan Basri ELER**'in, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması

Hakkında Kanun Teklifi (RED)

● Diyarbakır Milletvekili **Sedat YURTDaş** ve 14 Arkadaşının, Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına ve Bir Hükmün Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Kanun Teklifi (RED)

...

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

● 1580 Sayılı Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Topyekün Savunma Sivil Hizmetleri Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

● Memurun Muhakamatı Hakkında Kanunu Muvakkata Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

...

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

● Patent İşbirliği Antlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ve Polonya Cumhuriyeti Arasındaki Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Estonya Cumhuriyeti Arasındaki Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Küba Cumhuriyeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti

Arasında Karşılıklı Büyükelçilik Faaliyetlerinin Gayrimenkul ve Mali Veçhelerine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Karşılıklı Büyükelçilik Açılması Hususunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Teknik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Gümrük İşleri Alanında İşbirliği ve Karşılıklı Yardıma İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında İşbirliği ve Karşılıklı Yardımlaşma Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONU

● Çorum Milletvekili **A. Adnan TÜRKÖĞLU** ve 12 Arkadaşının Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabu-

lüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 79 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Çorum Milletvekilleri **Ateş AMİKLİOĞLU, Muharrem ŞEMSEK, Yasin HATİPOĞLU ve Cemal ŞAHİN**'in Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (BİRLEŞTİRİLEREK KABUL)

SANAYİ, TEKNOLOJİ VE TİCARET KOMİSYONU

● Patent Kanunu Tasarısı (KABUL)

● Seferberlik ve Savaş Haline İlişkin Harp Sanayi Faaliyetinin Yürütülmesi Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasındaki Teknik Anlaşma (KABUL)

● Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK. (KABUL)

● Trabzon Milletvekili **Eyüp AŞK** ve 5 Arkadaşının 8 Mart 1950 Tarihli ve 5590 Sayılı Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (RED)

● Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (BİRLEŞTİRİLEREK KABUL)

BAYINDIRLIK, IMAR, ULAŞTIRMA VE TÜRİZM KOMİSYONU

● 406 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına ve Türk Telekomüni-

kasyon Anonim Şirketi Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısı (KABUL)

TARIM, ORMAN VE KOYİŞLERİ KOMİSYONU

● Balıkesir Milletvekili **Samî SÖZAT**'ın 7.6.1926 Tarihli ve 904 Sayılı Islah-ı Hayvanat Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (KABUL)

● Konya Milletvekili **Osman ÖZBEK** ve 4 Arkadaşının 6964 Sayılı Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanununun Bazı Madde, Bent ve Fıkralarının Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Madde, Fıkra ve Bent İlave Edilmesine Dair Kanun Teklifi (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel, Teknik ve Ekonomik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU

● İzmir Milletvekili **İşıl SayGIN**'in; 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 43. Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (KABUL)

DİLEKÇE KOMİSYONU

Dilekçe Komisyonuna Mayıs ve Haziran aylarında toplam 80 adet dilekçe geldi.

Bu dilekçeler hakkında gerekli inceleme ve çalışmalar sürerken, ilgili kurumlarla gerekli yazışmalar devam ediyor.

ÇEVRE KOMİSYONU

● İzmir Körfez Yönetimi Kurulu
luş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi
(RED)

...

KAMU İKTİSADİ TESEBBÜSLERİ KOMİSYONU

KİT Komisyonu 2.5.1994 ve
15.6.1994 tarihleri arasında aşağıda
isimleri yeralan 78 kuruluşun blanço,
netice hesapları ve faaliyet raporları
ile ilgili denetim çalışmalarını tamam-
ladı.

- * Etibank ile Bağlı Müesseseler
- * Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş.
- * Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu ile Bağlı Müesseseler ve Bağlı Ort.
- * Toprak Mahsulleri Ofisi ile Bağlı Müesseseler
- * Aksaray Azmi Milli T.A.Ş.
- * Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri ile Bağlı Müesseseler
- * Gerede Çelik Kont.ve Teş.-Fb.San.ve Tic.A.Ş.
- * Türkiye Denizcilik İşletmeleri
- * D.B Deniz Nakliyatı T.A.Ş.
- * Türkiye Emlak Bankası A.Ş.
- * Emlak Konut A.Ş.
- * Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu ile Bağlı Müesseseler
- * Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Bağlı Müesseseler
- * Türkiye Selüloz ve Kağıt Fabrikaları ile Bağlı Müesseseler
- * T.C. Ziraat Bankası
- * Türkiye Çimento ve Toprak Sanayii T.A.Ş ile Bağlı Ort.
- * Türkiye Gemi Sanayii A.Ş.
- * Türkiye Halk Bankası A.Ş.
- * Türkiye Petrolleri A.O.
- * Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.
- * Deniz İşletmeciliği ve Tanker- ciliği A.Ş.

* İstanbul

- Gübre Sanayii A.Ş.
- * Petrol Ofisi A.Ş.
- * Türkiye Petrol Rafinerisi A.Ş.
- * Çay İşletmeleri
- * Tütün, Tütün Mamülleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri ile Bağlı Müesseseler
- * T.C.Devlet Demiryolları İşl. ile Bağlı Ortaklıklar ile Bağlı Müesseseler
- * T.C Posta, Telgraf ve Telefon İşlt.
- * Hava Alanları Yer Hizmetleri A.Ş.
- * Esnaf ve Sanatkarlar ve Di- ğer Bağımsız Çalışanlar S.S.K.-BAĞ- KUR
- * Sosyal Sigortalar Kurumu ile Bağlı Müesseseler
- * T.C Emekli Sandığı
- * Ekonomik, Kültürel Eğitim ve Teknik İşbirliği Başkanlığı
- * Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.
- * İş ve İşçi Bulma Kurumu
- * Milli Piyango İdaresi
- * Milli Prodüktivite Merkezi
- * Türkiye Atom Enerjisi Kuru- mu
- * Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
- * Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu
- * Madencilik Fonu
- * Tütün Fonu
- * Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Fonu
- * Toplu Konut İdaresi Başkan- lığı
- * Kamu Ortaklığı İdaresi Baş- kanlığı
- * Küçük ve Orta Ölçekli Sana- yii Geliştirme Fonu
- * Yurt Ürünleri Sanayii ve Tica- ret A.Ş.
- * İller Bankası
- * Maden Tetkik ve Arama
- * Güven Sigorta T.A.Ş.
- * Türkiye Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- * Sümerbank Holding A.Ş. ile Bağlı Ortaklıklar
- * Denizcilik Bankası T.A.Ş.
- * Petkim Petrokimya Holding A.Ş.
- * Türk Hava Yolları A.O.

- * Türk Hava Taşı- macılığı A.Ş.
- * Abana Elektromekanik Sana- yii ve Ticaret A.Ş.
- * Acıpayam Selüloz Sanayii ve Ticaret A.Ş.
- * Akdağ Deri Sanayii ve Ticaret A.Ş.
- * Başak Sigorta T.A.Ş.
- * Betonsan Konut Sanayii A.Ş.
- * Beydağı Kireç Sanayii ve Ticaret A.Ş.
- * Bor Toprak Mamülleri A.Ş.
- * Denizli Cam Sanayii ve Tica- ret A.Ş.
- * Emlak Pazarlama ve Proje Yön.ve Serv. A.Ş.
- * Hakkari İplik Sanayii A.Ş.
- * Kalkınma Holding A.Ş.
- * Madeni ve Kimyevi Boyalar Ltd.Şrkt.
- * Sivas Demir ve Çelik Fabri- kaları A.Ş.
- * Tekstil Holding A.Ş.
- * T.H.İstanbul Ticaret Finans- man T.A.Ş.
- * T.H.Keban Holding ve Demir Çelik Sanayii A.Ş.
- * Trabzon Giyim Sanayi A.Ş.
- * Türk Otomotiv Endüstrileri A.Ş.
- * Uşak Seramik A.Ş.
- * Van Yün İpliği Sanayii ve Ticaret A.Ş.
- * Yenisan Yenileme Sanayii A.Ş.
- * Yeşilyurt Tekstil ve Ticaret A.Ş.

...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

● 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarı ve Teklifleri (KABUL)

● Galatasaray Eğitim ve Öğretim Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

● Bankalar Kanunu, Sigorta Murakebe Kanunu ve Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yetki Kanunu Tasarısı (KABUL)

● 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu, 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu, 492 Sayılı Harçlar Kanunu, 6802 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu ve 6.12. 1984 Tarihli ve 3100 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

● Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Özlük Haklarının Yeniden Düzenlenmesine, Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilatlandırılmasına 5434, 1615, 2634 Sayılı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin KHK Çıkarılması Amacıyla Yetki Kanunu Tasarısı (KABUL)

● 406 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına ve Türk Telekomünikasyon A.Ş. Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Türkmenistan Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgızistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylan-

masının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimi Ürdün Krallığı Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

● Yargıtay Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında KHK'da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

● Hayvan Islahı Kanun Tasarısı (KABUL)

● Ekonomik, Kültürel, Eğitim ve Teknik İşbirliği Başkanlığı Kurulması, 206 Sayılı KHK'nın İki Maddesinin Değiştirilmesi ve 190 Sayılı KHK'nın Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında KHK. (KABUL)

● Devlet Planlama Teşkilatı ile Türk Patent Enstitüsünün Yeniden Teşkilatlanmasına, Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Belirlenmesine, 29.4.1969 Tarihli ve 1164 Sayılı Arsa Ofisi Kanunu ile 3.12.1993 Tarihli ve 178 Sayılı ve 2.7.1993 Tarihli ve 485 Sayılı KHK'larda Değişiklik Yapılmasına ilişkin KHK'lar Çıkarılması Amacıyla Yetki Verilmesine Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Güvenlik Soruşturması, Bazı Nedenlerle Görevlerine Son Verilen Kamu Personeli ile Kamu Görevine Alınmayanların Haklarının Geri Verilmesine İlişkin Kanun Tasarısı (KABUL)

● İnsan Hakları Teşkilatının Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Belirlenmesine Dair Yetki Kanunu Tasarısı (KABUL)

...

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

Komisyon, Şubat 1994 - Nisan 1994 tarihleri arasında iki toplantı yaptı. 24 Şubat 1994 tarihinde yapılan toplantıda; Batı Trakya Türk azınlığından eski bağımsız milletvekili **Dr. Sadık AHMET** ve **Ahmet FAİKOĞLU**'nun vatandaşlıktan çıkarılmalarına ilişkin duruşmayı izleyen ve Gümölcine'de yaşayan Türk azınlığın temel hak ve özgürlüklerinin kullanımı konusunda incelemeler yapan Alt Komisyonun hazırladığı rapor, komisyonda görüşülerek kabul edildi.

6 Nisan 1994'de yapılan toplantıda ise; Batı Trakya Türk azınlığından **Dr. Sadık AHMET** ile İskeçe seçilmiş müftüsü **Mehmet Emin AĞA** aleyhine azınlığın temel hak ve özgürlükleri ile faaliyetleri nedeniyle açılan davaları izlemek üzere bir Alt Komisyon kurulmasına karar verildi. Alt Komisyonda görevli üyeler, 11-15 Nisan tarihleri arasında gözlem ve incelemelerini tamamladı.

Komisyona 1.2.1994-30.4.1994 tarihlerinde çeşitli konularda 75 başvuru oldu. Bunlardan 54'ü hakkında işlem yapıldı. Değerlendirilen 54 başvurudan 33'ü hakkında yapılan işlemler tamalanarak başvuru sahiplerine bilgi verildi. Geriye kalan 21 başvuru hakkında ise ilk değerlendirilmeler yapılarak, ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde yazışma ve incelemeler devam ediyor. Ayrıca bu dönem içinde; geçmiş dönemlerden kalan 59 başvuru üzerindeki inceleme ve değerlendirmeler tamamlanarak başvuru sahiplerine bilgi verildi.

TBMM Başkanlığına gelen tasarı, teklif ve önergeler

KHK

● Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile ilgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● 2992 Sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanununun Bazı Maddelerinde ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnameye (Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükmünde Kararname (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Hazine Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Ceza infaz Kurumları ile Tutukevlerinin Kuruluş ve idaresine Dair Kanun Hükmünde Kararname (Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükmünde Kararname (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● 28.5.1986 Tarihli 3291 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Özelleştirmeye Bağlı İş Kaybı Tazminatı ve Yeni Bir İş Bulma, Meslek Geliştirme, Edindirme ve Yetiştirme Eğitimi ile ilgili Hizmetlerin Verilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair kanun Hükmünde Kararname (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Kadın ve Sosyal Hizmetler Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Hazine Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Bankalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararname (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● 7397 Sayılı Sigorta Murakabe Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararname (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına)

● Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname (Plan

ve Bütçe Komisyonuna)

● Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 178 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararname (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

TASARI

● Bankalar Kanunu, Sigorta Murakabe Kanunu ve Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yetki Kanunu Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Özlük Haklarının Yeniden Düzenlenmesine, Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilatlanmalarına, 8.6.1949 Tarihli ve 5434 Sayılı, 19.7.1972 Tarihli ve 1615 Sayılı, 12.3.1982 Tarihli ve 2634 Sayılı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnameler Çıkarılması Amacı ile Yetki Verilmesine Dair Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ücretsiz Sağlık Hizmetlerine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Ta-

sarısı (Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonlarına)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel, Teknik ve Ekonomik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Tarım, Orman ve Köyişleri ve Dışişleri komisyonlarına)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Tıp ve Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonlarına)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Eğitim ve Bilim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Milli Eğitim ve Dışişleri komisyonlarına)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Spor Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Milli Eğitim ve Dışişleri komisyonlarına)

● Türkiye Cumhuriyeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Türkiye Cumhuriyeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Teknik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Dışişleri komisyonlarına)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Gümrük İşleri Alanında İşbirliği ve Karşılıklı Yardıma İlişkin Protokolün Onaylanmasının uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Kültür ve Güzel Sanatlar Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının uygun Bulunduğuna Dair

Kanun Tasarısı (Milli Eğitim ve Dışişleri komisyonlarına)

● Yargıtay Kanunununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında İşbirliği ve Karşılıklı Yardımlaşma Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Dışişleri Komisyonuna)

● Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkata Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı (İçişleri Komisyonuna)

● Seferberlik ve Savaş Haline İlişkin Harp Sanayii Faaliyetinin Yürütülmesi Hakkında Kanun Tasarısı (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Milli Savunma komisyonlarına)

● İş Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı (Adalet Komisyonuna)

● Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap - İşlet - Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● İnsan hakları Teşkilatının Kuruluş Görev ve yetkilerinin Belirlenmesine Dair Yetki Kanunun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Devlet Planlama Teşkilatı ile Türk Patent Enstitüsünün Yeniden Teşkilanmasına, Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Belirlenmesine 29 Nisan 1969 Tarihli ve 1164 Sayılı Arsa Ofisi Kanununu ile 3 aralık 1993 Tarihli ve 178 Sayılı ve 2 Temmuz 1993 Tarihli ve 485 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına ilişkin Kanun Hükmünde Kararnameler Çıkarılması amacı ile Yetki Verilmesine Dair Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin kanun Tasarısı (Adalet ve Milli Eğitim komisyonlarına)

● Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin kanun Tasarısı (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına)

● Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksudıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Milli Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve İçişleri Komisyonlarına)

● Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (İçişleri Komisyonuna)

● Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

● 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Milli Eğitim ve

Plan ve Bütçe Komisyonlarına)

● Dünya Turizm Teşkilatı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonlarına)

TEKLİF

● Eskişehir Milletvekilleri **M.Fevzi Yalçın** ve **İbrahim Yaşar Dedelek**'in Kaymaz adıyla Bir ilçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Rize Milletvekili **Ahmet Kabil**'in; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına ve Aynı Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Hatay Milletvekili **Nihat Matkap**'in; Bir Kısım Suç ve Cezaların Affı Hakkında Kanun Teklifi (Adalet komisyonuna)

● Bursa Milletvekili **Turhan Tayan**'ın; Milli Ağaçlandırma Seferberlik Kanun Teklifi (Tarım orman ve Köyşleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Gaziantep Milletvekili **Hannan Özüberk**'in; İki İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● İstanbul Milletvekili **Gurhan Çelebicin**'in; Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 8,61,73,82,88 ve 97 nci Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

● Balıkesir Milletvekili **Melih Papuçcuoğlu**'nun; Çevre Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi (Çevre ve İçişleri komisyonlarına)

● Balıkesir Milletvekili **Melih Papuçcuoğlu** ve Sakarya Milletvekili **Nevzat Ercan**'ın; 2924 Sayılı Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi

ve Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Anayasa ve Tarım Orman ve Köyşleri komisyonlarına)

● Bitlis Milletvekili **Edip Safter Gaydalı**'nın; Bankalar Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Yozgat Milletvekili **Alparslan Türkeş** ve **Yaşar Erbaz**'ın; Yozgat İlinde Bozok Üniversitesi Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Manisa Milletvekili **Tevfik Diker**'in; 743 Sayılı Kanununun 439 ve 444 Arasındaki Maddelerinin Sonuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

● Manisa Milletvekili **Tevfik Diker**'in; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Edirne Milletvekili **Evren Bulut** ve Samsun Milletvekili **İhsan Saraçlar**'ın; 30.4.1985 Tarihli 3186 Sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birliklerinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması ve 26.12.1993 Tarihli 3947 Sayılı Kanununun Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonuna)

● Ankara Milletvekili **M.Vehbi Dinçerler**'in; İçtüzüğü'nün 157 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

● Bayburt Milletvekili **Bahattin Elçi** ve 18 Arkadaşının; 2860 Sayılı Yardım Toplama Kanununun 6 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Ankara Milletvekili **M.Vehbi Dinçerler**'in; İçtüzüğü'nün 14. Kısım Çeşitli Hükümler Bölümüne 157 nci Madde eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

● İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan** ve 18 Arkadaşının; 13.4.1994 Tarih ve 3984 Sayılı Radyo ve Tele-

vizyon Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

● Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'ın 657 Sayılı Yasaya Tabi Devlet Memurları ile Emekli, Dul ve Yetimlere ve Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Çalışan İşçilere 5 Nisan Tazminatı Ödenmesi Hakkındaki Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu** ve 170 Arkadaşının 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 127 nci Maddesinin Değiştirilmesi ve Anayasaya Bir Geçici Madde Eklenmesine dair Kanun Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

● İzmir Milletvekili **Timur Demir**'in; Emeklilerin Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Olan Borçlarının Ertenilmesi ile Bu borçlar Dolayısı ile doğabilecek Faizlerin Alınmaması Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına)

● Erzurum Milletvekili **İsmail Köse**'nin; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına)

● İzmir Milletvekili **Cemal Tercan** ve Zonguldak Milletvekili **Ali Uzun**'un; Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik yapılması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'ın; Esnaf ve Çiftçilere Düşük Faizli İşletme Kredisi Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Doğru Yol Grup Partisi Başkanvekili Samsun Milletvekili **İhsan Saraçlar**, Refah Partisi Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili **Hasan Korkmazcan** ve Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili Hatay Milletvekili **Nihat Matkap**'in;

11.10.1983 Tarih ve 2913 Sayılı Kanun, 25.8.1986 Tarih ve 3292 Sayılı Kanun, 26.10.1990 Tarih ve 3671 Sayılı Kanun, 8.6.1949 Tarih ve 5434 Sayılı Kanun ile, 14.7.1965 Tarih ve 657 Sayılı Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● İzmir Milletvekili **Ersin Faralyalı'nın**; İki İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına)

● Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün** ve 10 Arkadaşının; Erzurum İli; Pasinler İlçesinin Adının Hasankale Olarak Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün** ve 25 Arkadaşının; 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Balıkesir Milletvekili **Abdülbaki Ataç'ın**; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan Bütçe komisyonlarına)

● Uşak Milletvekili **Ural Köklü'nün**; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Ordu Milletvekili **Hasan Kılıç'ın**; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun 28 inci Maddesinin (a) Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Ordu Milletvekili **Hasan Kılıç'ın** Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak'ın**; 743 Sayılı Türk Medeni Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

● İstanbul Milletvekili **Sabri Öztürk** ve 10 Arkadaşının; 2960 Sayılı Boğaziçi Kanunun 3 üncü Maddesine Bir Fıkra İlavesi ve Kanuna 3 Adet Geçici Madde İlavesi Hakkında Kanun Teklifi (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm komisyonlarına)

● Çanakkale Milletvekili **Süleyman Ayhan** ve 6 arkadaşının; Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununa Bir ek Madde eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim Komisyonuna)

● Bingöl Milletvekili **Hüsamettin Korkutata** ve 14 Arkadaşının; 219 Sayılı Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Sivas Milletvekili **Azimet Köylüoğlu'nun**; 30.4.1985 Tarihli 3186 Sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birliklerinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması ve 26.12.1993 Tarihli 3047 Sayılı Kanununun Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonuna)

● Adana Milletvekili **Muhammed Kaymak** ve 4 Arkadaşının; İmar Kanununun iki Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi (Bayındırlık, imar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna)

● Sivas Milletvekili **Azimet Köylüoğlu'nun**; Her Yıl 2 Temmuz gününün Sevgi, Barış, Demokrasi ve Kardeşlik İçin Mücadele Günü Olarak Kutlanması İçin Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Türkiye Büyük Millet Meclisi İdare Amirleri İstanbul Milletvekili **İbrahim Gürsoy**, Ankara Milletvekili **Yücel Seçkner** ve Muğla Milletvekili **Latif Sakıcı'nın**; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlen-

mesi Hakkında Kanunun 6 ncı Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Dışişleri Komisyonuna)

● İzmir Milletvekili **İşıl Saygın ve Cemal Tercan'ın**, Belediye Gelirleri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Adana Milletvekili **Timuçin Savaş'ın**; 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Zonguldak Milletvekili **Necdet Yazıcı'nın**; 4.11.1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim Komisyonuna)

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın'ın**; Yurt Dışında Türk Müteahhitlerinin Yanında Çalışan Türk İşçilerinin Sosyal Güvenlik Haklarının Sağlanması Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler komisyonuna)

SÖZLÜ SORU

● İzmir Milletvekili **Cengiz Bulut'un**,

- Bazı kuruluşlarda yolsuzluk yapıldığı iddialarına ilişkin Başbakan-
dan,

- Fransızca'nın yabancı dil öğretimi kapsamından çıkarılıp çıkarılmayacağına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- K.İ.T.'lerin yönetim kurullarına atanan kişilere ilişkin Başbakan-
dan

- Kamu bankalarının lojman ve sosyal tesislerine ilişkin Başbakan-
dan

- TEKEL tarafından Bergama'da ilan edilen kotaya ilişkin Devlet Bakanından

- Hükümetin tasarruf mevduatına Devlet güvencesi uygulamasına ilişkin Başbakan-
dan

- Faaliyetleri durdurulan Türkinvest Firmasına ilişkin Başbakan-dan sözlü soru önergeleri

● Adıyaman Milletvekili **Mahmut Kılınç**'in,

- Bingöl - Genç - Karzel me-zarasından bir vatandaşın güvenlik güçlerince öldürüldüğü iddiasına iliş-kin İçişleri Bakanından

- Bazı bakanlarla Genelkur-may Başkanının görev süresi ile ilgili olarak yaptığı telefon konuşmasına iliş-kin Başbakandan

● İstanbul Milletvekili **Selçuk Marufi**'nin,

- Tarihi eser niteliğinde olan eski evlerin korunmasına ilişkin Baş-bakandan

- Su havzalarının korunması-na ilişkin Başbakandan

- Kartal'da meydana gelen tren kazasına ilişkin Ulaştırma Baka-nından sözlü soru önergeleri

● Bursa Milletvekili **Feridun Pehlivan**'in,

- Asgari ücretin vergi dışı bı-rakılıp bırakılmayacağına ilişkin Baş-bakandan

- Memurların ücretlerine dü-şürülen zamlara ilişkin Başbakandan

- Asgari ücretin yetersiz oldu-ğu iddiasına ilişkin Başbakandan

- Hazine Bonosu satışlarına ilişkin Başbakandan

- Otomotiv sektöründeki eko-nomik krize ilişkin Başbakandan

- Halk eğitim merkezleri ile ilgili olarak yayınlanan bir genelgeye iliş-kin Milli Eğitim Bakanından sözlü soru önergeleri

- Zeytin ve Ayçiçeğindeki devlet desteğinin kaldırıldığı iddiasına ilişkin Başbakandan

YAZILI SORU

● İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın,

- Özer Çiller'e ait yat'a ilişkin Başbakandan

- Kamu Bankalarının reklam harcamalarına ilişkin Başbakandan

- İstanbul'da çıkan orman yangınlarına ilişkin Orman Bakanın-dan

- Turban Genel Müdürünün usulsüz atamalar yaptığı iddialarına ilişkin Başbakandan

- Turban Genel Müdürlüğünde fazla personel istihdam edildiği iddia-sına ilişkin Başbakandan

- Turban Genel Müdürlüğüne dışarıdan emekli sözleşmeli personel alındığı iddialarına ilişkin Başbakan-dan

- Turban Genel Müdürlüğünün sermayesine ve borçlarına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergeleri

● Bartın Milletvekili **Hasan Akyol**'un,

- Yüksel Sitesinde bulunan bazı lojmanların satıldığı iddialarına ilişkin Maliye Bakanından

● Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'in,

- Ekonomik tedbirler nedeni-y-le işten çıkarılanlara ilişkin Başbakan-dan yazılı soru önergesi

● Çorum Milletvekili **Mustafa Ateş Amiklioğlu**'nun

- yakın koruma olarak görev-lendirilen polislerle ilişkin İçişleri Baka-nından yazılı soru önergesi

● Antalya Milletvekili **Faik Al-tun**'un,

- Ören yerlerindeki personel ihtiyacına ilişkin Kültür Bakanından yazılı soru önergesi

● Kastamonu Milletvekili **Refik Aslan**'in,

- TMO tarafından Hint asıllı bir şirkete ihalesiz olarak kırmızı mercimek satıldığı iddiasına ilişkin Tarım ve Köyışleri Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Musta-fa Baş**'ın,

- İstanbul-Şehzadebaşı Cami-inin onarımına ilişkin Devlet Bakanın-dan

- Mahalli seçimlerde aday olan Bakanlık personeline ilişkin İçişleri Bakanından

- Mahalli seçimlerde aday olan Bakanlık personeline ilişkin Milli Eği-tim Bakanından yazılı soru önergele-ri

● Malatya Milletvekili **Gazi Barut**'un,

- Ekonomik Denge ve Net Aktif Vergisinin uygulanmasına ilişkin

Başbakandan yazılı soru önergesi

● Kayseri Milletvekili **Şaban Bayrak**'in,

- Diyanet işleri Başkanlığına bağlı Hac Organizasyonunun özel-leştirme kapsamına alınıp alınmadı-ğına ilişkin Başbakandan

- Çernobil faciasından etkile-nen bir çocuğun tedavisine ilişkin Baş-bakandan

- Askerlik görevini yerine geti-rirken ölen bir şahsa ilişkin Milli Savun-ma Bakanından yazılı soru önergele-ri

● İzmir Milletvekili **Cengiz Bulut**'un,

- Milletvekillerinin ve yakınları-nın sağlık harcamalarına ilişkin Tür-kiye Büyük Millet Meclisi Başkanın-dan yazılı soru önergesi

- İç ve dış borçlara ilişkin Baş-bakandan

● Hakkari Milletvekili **Esat Canan**'in,

- Ankara ve İstanbul'da bazı işadamlarının öldürülmesi ile ilgili olarak ileri sürülen iddialara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● İzmir Milletvekili **Işın Çele-bi**'nin,

- Özelleştirme çalışmalarına ilişkin Başbakandan

- Hazine Bonosu satışlarına ilişkin Başbakandan yazılı soru öner-geleri

● İstanbul Milletvekili **Gur-han Çelebican**'ın,

- Yeni İktüzük çalışmalarına ve Milletvekili medya ilişkilerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başka-nından yazılı soru önergesi

● Şanlıurfa Milletvekili **İbra-him Halil Çelik**'in,

- Deniz Nakliyat TAŞ Genel Müdürüne ilişkin Ulaştırma Bakanın-dan

- Deniz Nakliyat TAŞ Genel Müdürüne ilişkin Başbakandan

- Pamuk üreticilerinin destek-leme primi alacaklarına ilişkin Başba-kandan yazılı soru önergeleri

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin**'in,

- Kütahya organize Sanayi Bölgesi hakediş ödemelerinin yapılmadığı iddiasına ilişkin Başbakandan

- Arıtma tesislerinde kullanılan elektrik bedellerine indirim uygulamamasının nedenine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

- Arıtma tesislerinde kullanılan elektrik bedellerine indirim uygulamamasının nedenine ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergeleri

● Muş Milletvekili **Muzaffer Demir**'in,

- Devlet Üretme Çiftliklerine ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından

- 1993 sonu itibarıyla ülkemize gelen turist sayısı ve turistik yatak kapasitesine ilişkin Turizm Bakanından

- OYAK'a ilişkin Milli Savunma Bakanından yazılı soru önergeleri

● Diyarbakır Milletvekili **M.-Hatip Dicle**'nin,

- Günlük bir gazetede yayınlanan DEP Milletvekilleri hakkındaki beyanına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin,

- Türkiye Kalkınma Bankası ile ilgili iddialara ilişkin Başbakan'dan

- Devlet Bakanlarıyla yaptığı üçlü telefon görüşmesine ve bazı kamu bankalarına ilişkin Başbakan'dan

- Taksim Otelcilik AŞ'ne yapılan atamalara ilişkin Başbakan'dan

- Genelkurmay Başkanına ilişkin Başbakan'dan

- Turban Genel Müdürlüğü hakkındaki bazı iddialara ilişkin Başbakan'dan

- TRT Genel Müdürlüğü hakkındaki bazı iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

● Ankara Milletvekili **Mehmet Vehbi Dinçerler**'in,

- Azerbaycan'ın NATO'ya alınması için yardımcı olunup olunmayacağına ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Şırnak Milletvekili **Orhan Doğan**'in,

- Günlük bir gazetede yayınlanan DEP Milletvekilleri hakkındaki beyanına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili **Ahmet Dökülmöz**'in,

- Kahramanmaraş'a bir trafo-

nun ne zaman yapılacağına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın,

- TÜPRAŞ Genel Müdürünün istifasına ilişkin Başbakan'dan

- İflas durumunda olan bankaların yurt dışı borçlarına ilişkin Başbakan'dan

- Zor durumda olan bankalarla ilgili olarak hazırlanan rapora ilişkin Başbakan'dan

- T.K.B. Genel Müdürünün verdiği iddia edilen bir beyana ilişkin Başbakan'dan

- Zor durumda olan banka yönetim kurulu üyelerinin şahsi servetlerine ilişkin Devlet Bakanından

- TRT'nin tarafı yayınlara yaptığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından

- Kamu bankalarından usulsüz kredi verildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan

- Türkiye'deki banka krizine Merkez Bankası ve hazine yöneticilerinin neden olduğu iddialarına ilişkin Başbakan'dan

- T.B.M.M. üyelerinin 1993 yılı sağlık harcamalarına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından

- Kamu bankalarının 1993 yılında verdikleri kredilere ilişkin Başbakan'dan

- Kamu bankaların gazetelere verdiği kredilere ilişkin Başbakan'dan

- Kamu bankalarının genel müdür ve yönetim kurulu üyelerine ilişkin Başbakan'dan

- Kamu bankalarının reklam giderlerine ilişkin Başbakan'dan

- Milli Eğitim Bakanlığında soruşturma açılan işlere ilişkin Başbakan'dan

- Sivas Demir-Çelik Fabrikası Genel Müdür Yardımcısına ilişkin Adalet Bakanından

- Sivas Demir-Çelik Fabrikası Genel Müdür Yardımcısına ilişkin Başbakan'dan

- Sivas Demir-Çelik Fabrikasının borcuna ilişkin Başbakan'dan

- Göreve geldiğinden bugüne kadar satın alınan kitaplara ilişkin Kültür Bakanından

- Cezaevlerinde hücre siste-

minden koğuş sistemine dönülmesinin nedenine ilişkin Adalet Bakanından

- Gaziantep Et Balık Kurumu Kombinasyonun özelleştirilmesine ilişkin Başbakan'dan

- Ekonomik varlığına ve ödediği vergilere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

● Ankara Milletvekili **Ömer Ekinci**'nin,

- İstanbul vergi rekortmanı olan kişiye ilişkin Maliye Bakanından

- H.Ü.'de bir öğrencinin başörtülü olduğu için sınavlara alınmadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergeleri

● Bayburt Milletvekili **Bahattin Elçi**'nin,

- İstanbul Fener Rum Patrikhanesine ilişkin Dışişleri Bakanından

- Yabancı bir gazeteye verdiği iddia edilen beyanına ilişkin Başbakan'dan

● Edirne Milletvekili **Hasan Basri Eler**'in,

- Ayçiçeğinin destekleme alımı kapsamına alınmayışının nedenlerine ilişkin Başbakan'dan

- Devlet Malzeme Ofisinin tasfiye edilmek istenmesinin nedenine ilişkin Başbakan'dan

- Özelleştirme kapsamında satılan fabrikalara ilişkin Başbakan'dan

- Kültür Bakanlığı bünyesinde çalışan danışmanlara ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergeleri

● Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen**'in,

- Son Amerika gezisine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Ankara Milletvekili **Hamdi Eriş**'in,

- Ayçiçeği destekleme alımlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Mehmet Rauf Ertekin**'in,

- Bakanlık tarafından gerçekleştirilen ihalelere ilişkin Kültür Bakanından

- İl olması planlanan ilçelerimize ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergeleri

● **Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün**'ün,

- 29.5.1994 günü Ankara 19 Mayıs Stadında yapılan maç hakkındaki bazı iddialara ilişkin Devlet Bakanından

- İstanbul'un Fethinin ulusal bayram olarak kutlanmasının düşünlüp düşünülmediğine ilişkin Başbakan'dan

- Mısır-Kahire El-ezher Üniversitesinde okuyan Türk öğrencilerin sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergeleri

● **Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş**'ın,

- Döviz bürolarına ilişkin Başbakan'dan

- Mal varlığına ve ödediği vergilere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● **Kayseri Milletvekili Abdullah Gül**'ün,

- SSK emeklilerinin Mayıs ayı maaşlarının erken ödenmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● **Şanlıurfa Milletvekili Eyüp Cenap Gülpınar**'ın,

- Birecik Barajına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● **Amasya Milletvekili Cemallettin Gürbüz**'ün,

- İmam-hatip mezunlarının yasa dışı yollarla yurt dışından diploma aldıkları iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanından

- Üniversiteyi kazanamayan imam-hatip mezunlarının bazı kişilerce yurt dışında rejim aleyhtarı olarak yetiştirildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından

- Türkiye'de Üniversiteyi kazanamayan bazı öğrencilerin yasa dışı yollarla yurt dışından diploma alıp Bakanlık bünyesinde öğretmen ve memur olarak çalıştıkları iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Türkiye Halk Bankasının 1994 yılında TV kanallarına reklam için yaptığı ödemeye ilişkin Başbakan'dan

- Satışa sunulan Hazine bonolarına ilişkin Başbakan'dan

- Kamu bankaları tarafından özel televizyonlara verilen kredi ve reklam ücretlerine ilişkin Başbakan-

dan

- Hazine Bonosu satışlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

● **Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar**'ın,

- Ayçiçeği destekleme alımları kapsamına alınıp alınmayacağına ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından yazılı soru önergesi

● **İstanbul Milletvekili İbrahim Gürsoy**'un,

- Aydıncık ilçesi Müftülüğüne yabancı bir banka tarafından para yardımı yapıldığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından

- Kurban derilerinin toplanmasıyla ilgili olarak verdiği bir beyanına ilişkin Başbakan'dan

- Kurban derilerinin THK dışındaki kuruluşlarca toplanmasına göz yumulduğu iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergeleri

● **İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu**'nun,

- Son ABD gezisine ilişkin Başbakan'dan

- Son yıllarda Olağanüstü Hal Bölgesinde boşaltıldığı iddia edilen köylere ve buralarda yaşayan vatandaşların sorunlarına ilişkin Başbakan'dan

- EBK'nun özelleştirilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

● **Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu**'nun,

- ORÜS Artvin Lif Levha Fabrikasında meydana gelen yangına ilişkin Başbakan'dan

- Libya'da çalışan işçilerin sigorta primlerini Türkiye'ye aktarmada karşılaştığı sorunlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Çay - Kur Genel Müdürlüğüne yayınlandığı iddia edilen bir genelgeye ilişkin Başbakan'dan

- Orman Bakanlığının sosyal tesislerine ilişkin Orman Bakanından

- President yatına ilişkin Başbakan'dan

- Bakanlığa ait bir aracın usulsüz olarak kullanıldığı iddialarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergeleri

● **İstanbul Milletvekili Melike**

Tugay Hasefe'nin,

- Bakanlar Kurulunca tespit edilen bazı tüketim mallarının vergi oranlarına ilişkin Başbakan'dan

- EBK'nun özelleştirilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

● **Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi Inceöz**'ün,

- Ermenistan'a Türkiye üzerinden yardım yapıldığı iddialarına ilişkin Dışişleri Bakanından

- Bosna - Hersek ve dışardaki mülteci kampların yaptığı yardımlara ilişkin Başbakan'dan

- SSK'ya prim borçları olan kuruluşlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Tokat - Erbaa - Gökal Belde-sine telefon santralı verilip verilmeyeceğine ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Erbaa halkına tütün balya paralarının ödenmediği iddialarına ilişkin Devlet Bakanından

- THK'nun çalışmaları ve mali kaynaklarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

● **Rize Milletvekili Ahmet Kabil**'in,

- Bakanlığın açtığı tamamlama kurslarını bitiren kursiyerlere ilişkin Sağlık Bakanından

- Basına verdiği iddia edilen bir beyanına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergeleri

● **Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz**'un,

- Siirt Ağır Ceza Mahkemesi üyesinin sağlık sorunu nedeniyle nakline ilişkin Adalet Bakanından

- TÜPRAS'a ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

● **İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş**'in,

- Üç bankanın faaliyetlerinin durdurulması olayına ilişkin Devlet Bakanından

- Diyarbakır - Hazro'da güvenlik güçleri tarafından işyerinden alındıktan sonra kaybolduğu iddia edilen bir şahsa ilişkin İçişleri Bakanından

- Ankara Milletvekili Salman Kaya'nın dövülmesi olayına ilişkin İçişleri Bakanından

- Van Belediye Başkanlığında

bazı memurların işine son verildiği iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergeleri

● İstanbul Milletvekili **Cavit Kavak**'ın,

- Gümrük Tekel Müsteşarının görevinden alınmasının nedenine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın,

- Şeker Fabrikalarının bugünkü durumuna ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Çimento Fabrikalarının bugünkü durumuna ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Azot Gübre Fabrikalarının bugünkü durumuna ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- SEKA'ya ait fabrikaların bugünkü durumuna ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Sümerbank'a ait fabrikaların bugünkü durumuna ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Organize sanayi bölgelerinin bugünkü durumuna ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Demir-Çelik fabrikalarının bugünkü durumuna ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- MKEK'na ait fabrikaların durumuna ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- TUSAŞ'a ait fabrikaya ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- TUMOSAN'a ait fabrikaya ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- TAKSAN'a ait fabrikalara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- TEMSAN'a ait fabrikalara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- TESTAŞ'a ait fabrikalara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- GERKONSAN fabrikasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergeleri

● Adana Milletvekili **Muhammet Kaymak**'ın,

- İşçi emeklilerinin 1994 Mayıs ayı emekli maaşlarının Bayram öncesi ödenmesine yönelik bir çalışma olup olmadığına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi

● Adıyaman Milletvekili **Mahmut Kılınç**'in,

- Adıyaman'da faili meçhul cinayetler işlendiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Ordu Milletvekili **Bahri Kıbar**'ın,

- Belediye seçimlerinden sonra yıkılan gecekondulara ilişkin Başbakan'dan

- Özelleştirilen Fatsa Et-Balık Kombinasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

● Denizli Milletvekili **Hasan Korkmazcan**'ın,

- Konut ve iş kurma kredisi verilen kişilere ilişkin Başbakan'dan

- Ege Bölgesindeki üzüm üreticilerinin bazı sorunlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Pamuk üreticilerine yapılan ödemelere ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Tütün bedellerinin ne zaman ödeneceğine ilişkin Devlet Bakanından

- Bakanlık tarafından kapatılan Denizli Tavukçuluk Üretim istasyonuna ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından

- THY'nın Denizli-İstanbul arasındaki tarifeli uçak seferlerinin kaldırılış nedenine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergeleri

● Bingöl Milletvekili **Hüsamettin Korkutata**'nın,

- SSK Genel kurulunda yaptığı iddia edilen konuşmaya ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Yeni kurulan belediyelerin personel ihtiyacına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Sivas Milletvekili **Azimet Köylüoğlu**'nun,

- 1994 yerel seçimlerinden sonra belediyelerde işe alınan ve çıkarılan personele ilişkin İçişleri Bakanından

- Şehir Tiyatroları üzerinde politik oyunlar oynandığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından

- Bazı belediyelerde bayanların çöp ve bahçe işlerinde çalıştırıldıkları iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından

- Kent merkezlerinden kaldırılan heykellere ilişkin İçişleri Baka-

nından yazılı soru önergeleri

● Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu**'nun,

- Faaliyetleri durdurulan bankalardan kredi almış olan kişilere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● İzmir Milletvekili **Atilla Mutman**'ın,

- Türkiye Kalkınma Bankası'na ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Sakarya Milletvekili **Ahmet Neldim**'in,

- Eski Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın veraset ve intikal vergisine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi

● Yozgat Milletvekili **Mahmut Orhon**'un,

- SHP bölge toplantısının Karayolları Genel müdürlüğü toplantı salonunda yapıldığı iddiasına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Hazine bonosuna yaptığı yatırıma ilişkin Başbakan'dan

- 3986 numaralı Kanuna göre Devlete verdiği vergiye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

● Adana Milletvekili **İbrahim Özdiş**'in,

- Refah Partisinin Bosna için topladığı yardım parasına ilişkin Başbakan'dan

- "Fethullah Hoca'nın talebeleri" adı altında bir örgüt olduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından

- Hasanoğlu Atatürk Anadolu Öğretmen Lisesi öğretmenleri hakkında soruşturma açıldığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Oğlunun askere gitmekten kaçındığı iddialarına ilişkin Milli Savunma Bakanından

- Mal varlığı ile ilgili olarak ortaya atılan iddialara ilişkin Başbakan'dan

- Öğretmenlerin ders ücretlerinin ödenmediği iddiasına ilişkin Başbakan'dan

- Enerji politikalarına ilişkin Başbakan'dan

- Adapazarı Yem Fabrikası ve Diyarbakır Et ve Balık Kurumu Kombinasının satışına ilişkin Başbakan'dan

- Bir gazetede yayınlanan

"Veliler Soruşturma istiyor" başlıklı habere ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Hizmet içi eğitim kurslarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından
- Bağ-Kur'ülerinin sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

● Afyon Milletvekili **Halil İbrahim Özsoy**'un,

- Afyon-İhsaniye ilçesinde yapımı yarım kalan spor sahasına ilişkin Başbakan'dan

- Tavukçuluk ve yumurtacılık sektörünün içinde bulunduğu sıkıntılara ilişkin Tarım ve Köyışleri Bakanından

- Pancar üreticilerine avanslarının ne zaman ödeneceğine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- 2. Dönem besi kredilerinin ne zaman verileceğine ilişkin Tarım ve Köyışleri Bakanından

- DSİ'de işçi çıkartıldığı iddiasına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait antika halıların çalındığı iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

- İstanbul PTT Başmüdürlüğü personeli servis araçlarının kaldırılış nedenine ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Yurt dışı öğrenim imkanı sağlanacak öğrencilere ilişkin Başbakan'dan

● Şırnak Milletvekili **Selim Sadedak**'ın,

- Şırnak ili Cizre ilçesine bağlı bazı köylerin güvenlik güçlerince bombalandığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından

- Silopi Ovası'nı sulayan Çağlayan sulama kanalındaki arızanın giderilmesine ilişkin Tarım ve Köyışleri Bakanından yazılı soru önergeleri

● Ankara Milletvekili **Mehmet Sağdıç**'in,

- Ankara Mamak çöplüğüne ilişkin İçişleri Bakanından

- Ankara Mamak çöplüğüne ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergeleri

● Manisa Milletvekili **Faruk Saydam**'ın,

- DMO'nce Başkanlıkta kullanılmak üzere taşıt satın alınacağı iddiasına ilişkin Başbakan'dan

- Tütün üreticilerinin alacaklarının ödenmediği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından

- Yurt dışına gönderileceği açıklanan araştırma görevlisi ile üniversite öğrencilerine ilişkin Başbakan'dan

- Türk Hava Kurumu'nun kurban derisi toplama kampanyasına ilişkin İçişleri Bakanından

- Hayali ihracata karışmış şirketlerin mahkemeye veriliş tarihleri ile sonuçlarına ilişkin Başbakan'dan

- Demir-çelik fabrikalarında çalışan işçilerin ikramiyelerinin zamanında ödenmediği iddiasına ilişkin Başbakan'dan

- Bağ-Kur'un içinde bulunduğu mali sıkıntıya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

● Ankara Milletvekili **Yücel Seçkiner**'in,

- Vergi ve SSK prim borcu bulunan bir şahsa vatandaşlıktan çıkma izni verildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Bilecik Milletvekili **Mehmet Seven**'in,

- Bakanlığa bağlı bazı genel müdür ve başkanlık odalarının tefrişat harcamalarına ilişkin Devlet Bakanından

- Protokol Genel Müdürü odasının tefrişat harcamalarına ilişkin Dışişleri Bakanından

- Bakanlığa bağlı bazı genel müdürlerin odalarının tefrişat harcamalarına ilişkin Devlet Bakanından

- Bakanlığa bağlı bazı başkanlıkların oda tefrişat harcamalarına ilişkin Devlet Bakanından

- Bakanlığa bağlı bazı genel müdür ve başkanlık odalarının tefrişat harcamalarına ilişkin Devlet Bakanından

- Bakanlığa bağlı bazı genel müdür ve başkanlık odalarının tefrişat harcamalarına ilişkin Devlet Bakanından

- Başbakanlık Müsteşar Vekiline ilişkin Başbakan'dan

- Amerika seyahatine ilişkin Başbakan'dan

- Doğubeyazıt'da vatani görevi sırasında gözlerini kaybeden bir askere ilişkin Milli Savunma Bakanından

- Sporcuların vergiden muaf tutulacağı iddialarına ilişkin Maliye Bakanından

- Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ait resmi araçların amaçları dışında kullanıldıkları iddialarına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından

- Yurt dışı master öğrenimi sınavını kazananların gönderilmediği iddiasına ilişkin Başbakan'dan

- Emlakbank tarafından basına verilen reklamlara ilişkin Başbakan'dan

- "2001" logolu satış ihale duyurularına ilişkin Başbakan'dan

- Bazı kamu bankalarının basına verdiği reklamlara ilişkin Başbakan'dan

- Özelleştirme kapsamındaki kuruluşların satış ve üretim miktarlarında düşüş olduğu iddialarına ilişkin Başbakan'dan

- Kamu kuruluşlarının elinde bulunan araçların yakıt tüketim miktarlarına ilişkin Başbakan'dan

- Tekel ürünlerinin satış miktarlarına ilişkin Maliye Bakanından

- Kamu kuruluşlarının elinde bulunan araçlardan fazla yakıt sarfedenlerin öncelikle satışına yönelik bir çalışma olup olmadığına ilişkin Başbakan'dan

- 35 hizmet yılını dolduran kamu görevlilerinin re'sen emekli edilmelerine yönelik bir çalışma olup olmadığına ilişkin Başbakan'dan

- İlyasbey Köyü doktor ve hemşiresinin görevden alınmalarının nedenine ilişkin Sağlık Bakanından

- Bilecik - Bozüyük - Dodurga'da inşaatı devam eden okula yardım yapılıp yapılmayacağına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Bilecik - Bozüyük'e bağlı Cihangazi Seyidömer yoluna ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Ankara Tarım İl Müdürlüğü'nün depolarında bulunan motorlara ilişkin Tarım ve Köyışleri Bakanından

- Eşine ait yata ilişkin Başbakan'dan

- Askerlik hizmetinden muaf tutulan yurt dışında çalışanlara ilişkin Milli Savunma Bakanından
- Bilecik Organize Sanayi Bölgesinde bir şirkete verilen krediye ilişkin Başbakanından
- KDV yolsuzluğu yapan Holdinglere ilişkin Başbakanından
- Bankaların uyguladığı faiz oranlarına ilişkin Başbakanından
- Bazı firmalara hangi bankalarca kredi verildiğine ilişkin Başbakanından
- Marmara Bankası mudileri arasındaki bir şahsın hesabına ilişkin Başbakanından
- Kurban derilerinin toplanmasıyla ilgili olarak Adalet Bakanınca yayınlanan genelgeye ilişkin Başbakanından
- Yurt dışında master öğrenimi yapacak gençlerin tasarruf tedbirleri gerekçesiyle gönderilmediği iddiasına ilişkin Başbakanından
- Türkiye'nin dış politika hedeflerine ilişkin Dışişleri Bakanından
- Halk Bankası tarafından İhlas Holding'e verildiği iddia edilen kredilere ilişkin Başbakanından
- DMO tarafından satın alınan bilgisayarlar ile ilişkin Başbakanından
- Bursa Merkez Orman İşletme Müdürlüğünde bir işçiye kadro verildiği iddiasına ilişkin Orman Bakanından
- Bilecik-İnhisar ilçesi Tapu Müdürlüğüne ilişkin Devlet Bakanından
- Bilecik-İnhisar ilçesi Tozman Köyünün kadastro işlerinin yapılmayış nedenine ilişkin Devlet Bakanından
- Bilecik-İnhisar İlçesi Tozman Köyü Ortasakarya Sulama Projesinin neden geciktirildiğine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından
- Yenipazar-Gölpazarı arasındaki yola ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından
- Bir şahsa güvencesiz kredi verildiği iddiasına ilişkin Başbakanından
- Emniyet Teşkilatının yeni kıyafetlerine ilişkin Başbakanından
- OYLAT Kampının bir dönemin iptal edilmesinin nedenine ilişkin Orman Bakanından

- Petrol Ofisi tarafından akar yakıt verilen bayilere ilişkin Başbakanından
- Hazine Bonosu satışlarına ilişkin Başbakanından
- TC Merkez Bankası İstanbul-Fenerbahçe Sosyal Tesislerine ilişkin Başbakanından
- Kamuya ve kamu bankalarına ait sosyal tesislere ilişkin Başbakanından
- Kamu bankalarına ait sosyal tesislere ilişkin Başbakanından
- "Harcama Kalemi" olarak adlandırılan özel harcamalara ilişkin Başbakanından
- Hayali ihracat iddiasıyla savcılıklara intikal ettirilen dosyalara ilişkin Başbakanından
- Memurin Muhakemat Kanununun uygulanmasına ilişkin Başbakanından
- Koalisyon Hükümetinin Göreve başladığı tarihten itibaren Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine atanan personele ilişkin Başbakanından
- Başbakanlık Müsteşarının maaşına ilişkin Başbakanından
- Mısır fiyatlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından
- Mısır ücretlerinin sorunlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından
- Buğday taban fiyatlarının belirlenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından
- Ticari işyeri açmada istenilen izin ve belgelere ilişkin İçişleri Bakanından
- Ticari işyeri açmada izin ve belgelere ilişkin İçişleri Bakanından
- PTT altyapı ihalelerine ilişkin Başbakanından
- Ölçü ve tartı aletlerine ilişkin İçişleri Bakanından
- Bilecik toplu konut alanındaki belediyeye ait arsaların alış ve satışına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Mehmet Sevigen**'in,

- Lise mezunu dahi olmayan bazı öğrencilerin Mısır üniversitelerinden diploma alarak bazı bakanlıklarda görev yaptıkları iddiasına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

- RP'ne mensup belediye yöneticilerinin partizanca tutum içinde bulundukları iddiasına ilişkin Başbakanından

● Kahramanmaraş Milletvekili **Ökkeş Şendiller**'in,

- Avrupa'daki işçilerin ülkemize giriş-çıkışta karşılaştıkları sorunlara ilişkin Dışişleri Bakanından
- Özelleştirme kapsamındaki Kahramanmaraş Sümerbank Doku-ma Sanayine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından
- Türkiye'de emeklilik hakkından faydalanma imkanı verilen işçilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

● İçel Milletvekili **M.İstemihan Talay**'in,

- İçişleri Bakanınca Başbakan Yardımcısı hakkında Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı dönemi ile ilgili olarak bir soruşturma açıldığı iddiasına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

● Ankara Milletvekili **Mustafa Tınaz Titiz**'in,

- THY uçağının Esenboğa Havaalanına inmek üzereyken ihmal sonucu düşme tehlikesi atlattığı iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili **Saffet Topaktaş**'in,

- Bakanlık merkez ve taşra teşkilatlarında tayin edilen personele ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

● Elazığ Milletvekili **Ahmet Cemil Tunç**'ün,

- Güneydoğu sınır bölgelerinden çok sayıda vatandaşın Kuzey Irak'a göç ettirildiği iddialarına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

● Mardin Milletvekili **Ahmet Türk**'ün,

- Günlük bir gazetede yayınlanan DEP milletvekilleri hakkındaki beyanına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

● Tokat Milletvekili **Şahin Ulusoy**'ün,

- Diyanet İşleri Başkanlığına tahsis edilen yeni kadrolara ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

● Hatay Milletvekili **Ali Uyar**

'in,

- Hurda demir ithalatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- İskenderun'da faaliyet gösteren bir firmaya ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

- Bazı hastanelerde hemşirelerin kep yerine tûrban taktığı iddialarına ilişkin Sağlık Bakanından

- İskenderun'un, ne zaman il yapılacağına ilişkin Başbakanından

- Yolsuzluğa karışan bazı bürokratların işbaşında tutulduğu iddiasına ilişkin Başbakanından

- Gecekondulaşma sorununa ilişkin Başbakanından

- Teletaş'ın özelleştirildikten sonraki durumuna ilişkin Başbakanından

- İskenderun eski Belediye başkanının maaşına ilişkin İçişleri Bakanından

- Petlas'ın satışına ilişkin Başbakanından

- Eşinin servetine ilişkin Başbakanından yazılı soru önergeleri

● Karaman Milletvekili **Zeki Ünal**'ın,

- Karaman İbrala Barajı projesine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Özelleştirme kapsamındaki SümerHolding AŞ'ye ilişkin Başbakanından

- Türkiye'nin, su rezervine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- HDTM'de bir uzman yardımcısının hazırladığı tezin İlahiyat Fakültesi mezunu olduğu için kabul edilmediği iddiasına ilişkin Başbakanından

- Gençlerin kötü alışkanlıklardan korunması için alınan tedbirlere ilişkin Başbakanından

- Et ve Balık Kurumu'nun besicilere borcunu ne zaman ödeyeceğine ilişkin Başbakanından

- Özelleştirilen KİT'lere ilişkin Başbakanından

- Türkiye'nin iç ve dış borç miktarı ile Stand-by anlaşmasına ilişkin Başbakanından

- Kamu ve özel bankalardaki TL. ve döviz olarak toplam mevduat miktarı ve uygulanan faiz oranlarıyla mevcut döviz rezervine ilişkin Başbakanından

- ABD gezisine ilişkin Başbakanından yazılı soru önergeleri

● Konya Milletvekili **Mustafa Ünal**'nın,

- İstanbul'da bazı gençlerin evlerden veya yurtlardan alınarak kaybedildiği iddiasına ilişkin Başbakanından

- ABD seyahatine ilişkin Başbakanına

- Kıbrıs politikasına ilişkin Başbakanından

- Günlük bir gazetede yer alan "Sevr Hortlatılmak İsteniyor" başlıklı yazıda iddia edilen hususlara ilişkin Başbakanından

- Selçuk Üniversitesi Rektörü'nün basına verdiği bir beyana ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Bir gazetede "Jaguarci Zeki Yine Piyasada" başlığı ile yer alan habere ilişkin Başbakanından

- Üçüncü defa seçtikleri halde halen görevde bulunan rektörlere ilişkin Milli Eğitim Bakanından

- Rektörlerin tıp fakültesi hastaneleri döner sermayelerinden ödenek alıp almadıklarına ilişkin Milli Eğitim bakanından yazılı soru önergeleri

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**'ın,

- Türkiye Kalkınma Bankasına verilen kredilere ilişkin Başbakanından

- Faaliyetlerine son verilen bazı bankaların mevduat sahiplerine ilişkin Başbakanından yazılı soru önergeleri

● Tunceli Milletvekili **Vahdet Sinan Yerlikaya**'nın,

- Tunceli Ovacık Karayolunu takiben Muzur Çayı üzerindeki 3 adet asma köprü'nün güvenlik güçleri tarafından kaldırıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Malatya Milletvekili **Mustafa Yılmaz**'ın,

- Ankara Emniyet Müdürü hakkındaki bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Giresun Milletvekili **Rasim Zaimoğlu**'nun,

- Yurt dışındaki işçilerimize ilişkin Başbakanından

- Şebinkarahisar İlçesinin ne

zaman il yapılacağına ilişkin Başbakanından

- Giresun'da yapımı durdurulan balıkçı barınaklarına ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Karadeniz sahil şeridinin kirlenmesini önlemek amacıyla ne gibi çalışmalar yapıldığına ilişkin Çevre Bakanından

- Özel sektörün petrole yaptığı zamlara ilişkin Başbakanından

- "Başbakanın Reklam Yanlış" başlığı ile basında yer alan haberlere ilişkin Başbakanından

- BM Global Çevre Programı Karadeniz Koordinasyon Ünitesi tarafından dağıtılan "Karadenizi Kurtaralım" başlıklı ingilizce katoloğa ilişkin Dışişleri Bakanından

- BM Global Çevre Programı Karadeniz Koordinasyon Ünitesi tarafından dağıtılan "Karadenizi Kurtaralım" başlıklı ingilizce katoloğa ilişkin Başbakanından

- BM Global Çevre Programı Karadeniz Koordinasyon Ünitesi tarafından dağıtılan "Karadenizi Kurtaralım" başlıklı ingilizce katoloğa ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergeleri

● Diyarbakır Milletvekili **Leyla Zana**'nın,

- Günlük bir gazetede yayınlanan DEP Milletvekilleri hakkındaki beyanına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

GENEL GÖRÜŞME

● Refah Partisi Grubu Adına Grup Başkanvekili ve Sivas Milletvekili **Abdullatif Şener**'in, 5 Nisan Ekonomik Önlemlerin Uygulama Planı Konusunda, genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin** ve 25 arkadaşının, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin bugünkü durumlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

● Çorum Milletvekili **Muharrem Şemşek** ve 10 arkadaşının, Kara-

bük Demir-Çelik Fabrikasının bugünkü durumunun tespiti ile alınacak önlemler konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

MECLİS ARAŞTIRMASI

● Hatay Milletvekili **Ali Uyar** ve 9 arkadaşının, Demir-Çelik fabrikalarının zarar etme nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Amasya Milletvekili **Haydar Oymak** ve 9 arkadaşının, THY ile ilgili olarak ileri sürülen iddiaların açıklığa kavuşturulması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili **Recep Kırış** ve 9 arkadaşının, 5 Nisan Kararlarının ardından bazı bankaların faaliyetlerinin durdurulması ile sonuçlanan olayları araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Diyarbakır Milletvekili **Se-dat Yurtdaş** ve 10 arkadaşının, Diyarbakır ilinde bir şahsın güvenlik görevlileri tarafından kaçırılarak öldürüldüğü iddiasını araştırmak amacıyla, Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan** ve 24 arkadaşının, Ankara Metrosu inşaatında yolsuzluk ve usulsüzlük yapıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı** ve 13 arkadaşının, Ankara Metrosu inşaatında yolsuzluk ve usulsüzlük yapıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● İstanbul Milletvekili **Mehmet Sevilgen** ve 9 arkadaşının, Parlamentoda temsil edilen bazı siyasi partilerin çeşitli usulsüz, yasadışı işlemlere, bağışlara karıştırıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Çanakkale Milletvekili **Süleyman Ayhan** ve 29 arkadaşının, Ortodoks Fener Rum Patrikhanesinin amaçları dışında faaliyette bulunduğu iddialarını araştırmak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Bitlis Milletvekili **Edip Safder Gaydalı** ve 112 arkadaşının, Van Gölünde meydana gelen yükselme sonucu vatandaşların uğradığı kayıpları araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Şırnak Milletvekili **Selim Sadağ** ve 9 arkadaşının, Güneydoğu Anadolu'da bazı köylülerin güvenlik güçlerinin baskıları yüzünden Kuzey Irak'a göç ettikleri iddialarını araştırmak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● İstanbul Milletvekili **Mehmet Sevilgen** ve 12 arkadaşının, RP'ne mensup belediye başkanlarının partizanca uygulamalarla işçi çıkardığı iddialarını araştırmak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Çorum Milletvekili **Muharem Şemşek** ve 10 arkadaşının kamu çalışanlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Yozgat Milletvekili **Mahmut Orhon** ve 12 arkadaşının, Başbakan ile yakınlarının yurt içi ve dışındaki mal varlıklarının araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● İstanbul Milletvekili **Mehmet Sevilgen** ve 9 arkadaşının, Başbakan ve yakınlarının mal varlığı ile ilgili olarak ileri sürülen iddiaları araştırmak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu** ve 19 arkadaşının, bazı milletvekillerin siyasi baskılarla Devlet ihalesi aldıkları ya da aracılık ettikleri iddialarını araştırmak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici** ve 15 arkadaşının,

Başbakanın mal varlığı ile ilgili olarak ileri sürülen iddiaları araştırmak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

GENSORU

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin** ve 21 arkadaşının, Ekonomik sıkıntının had safhada olduğu bir ortamda ülkemizin stratejik tesislerini imha etmeye yöneldiği iddiasıyla, Başbakan **Tansu Çiller** ve Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi

● Sivas Milletvekili **Ahmet Arıkan** ve 21 arkadaşının, otoyol projelerinin sözleşmelerini son ekonomik değişiklikler karşısında yeniden değerlendirmeyerek Devleti zarara uğrattığı iddiasıyla Bayındırlık ve İskan Bakanı **Onur Kumbaracıbaşı** hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi

TBMM
Aylık Bülten
●
Mayıs-Haziran-Temmuz 1994
Sayı 33
●
Yayın Yönetmeni
Engin KARAPINAR
●
Yayın Koordinatörü
Arif BİGEÇ
●
Yayın Sorumlusu
Tülay ŞAKRAKER
●
Yayın Kurulu
Feray AKDOĞAN
Sevgi ALBAYRAK
Nihat BÜK
Orhan CEYHAN
Cenap KAYASÜ
Vasfiye ÖZCAN
Engür TÜRER
Cevat ORAL
●
Fotoğraf
Orhan AYDEMİR
Abbas GORALI
Abdullah KARAKUŞ
●
Baskı : **TBMM Basımevi**
●
Yayın Adresi
TBMM
Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
●
Telefonlar: **420 69 06-420 69 01**
Fax: **420 68 89**